DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 1-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 1-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYEDÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

32 OLDAL

VIII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM. 1931 JANUÁR 4. VASÁRNAP.

24 FILLÉR

A jó barát

(!) Igazán semmi értelme sincs köztudomásu tények elsimitásának amikor komoly, valójában életbevágó dolgokról esik szó. Beszéljünk nyiltan és őszintén, hiszen őszinteség és nyiltság mellett lehet csak az érzelmek közeledésének folyamatát egyedül biztositani. Hinni egymásban.

Nem mondunk vele ujat, hogy a világháboru sok keserves tapasztalatai és csalódásai mellett kétségtelenül a legfájdalmasabb volt, amikor Olaszország, a szövetség megizente a hadat ellenünk és ezzel eldöntötte sorsunkat és eljuttatott Trianonig. Ma már értelmetlen dolog volna azon töprengeni, mi lett volna, ha az akkori Olaszország megtartja a szövetségi hüséget és a sacro egoismo jelszava alatt nem csatlakozik a nagyantanthoz.

És ime! csodálatos fordulata az időknek, hogy az a nemzet, amely akkoriban a maga nemzeti nagyságának biztositása érdekében megtámadott bennünket, az a nemzet áll most igazán, a legnagyobb elismerést és hálát megérdemlő határozottsággal igazaink mellé és mágát azt a kárhozatos müvet is, amelynek megalkotásában részes volt, rossznak és elvetendőnek hirdeti.

Az igaz, hogy ezt már nem Orlando Olaszországa hirdeti, hanem a Mussolinié. Azé az emberé, aki a ma élő államférfiak egyik legnagyobbika, akiben meg van az a csoldálatos adomány, amit Carlyle a merés müvészetének nevez. Mussolinit nem feszélyezi, hogy rövid időkkel ezelőtt — mit számit egy nemzet történetében 12 esztendő — ott gyilkolta egymást a dolomitokban az olasz és a magyar, meri ezt a rémes emléket eltörölni a két nemzet érzésvilágából, amikor nyiltan sikra száll érettünk és oda dörgi az ő egykori szövetségeseinek és ezek között elsősorban a revizió gondolatát konokul ellenző franciáknak, hogy az az erőfeszités, amelynek célja, hogy Európa jelenlegi természetellenes helyzetét megjegecesitse és amely minden gazdasági bajnak, a világszerte észlelhető és a mértéktelen fegyverkezési járvány által legjobban jellemzett s már-már elviselhetetlen feszültségnek egyedüli oka, ez az erőfeszités meg kell hogy szünjön, mert ha ez tovább is fennáll, természetszerüleg azt hozza magával, hogy szükségképpen érdekközösségbe álljanak azok az országok, amelyeket ez a törekvés érint.

Mussolini — bárha a legnagyobb diplomaták egyike — nem él itt a diplomácia sokszor használt fegyvereivel. Nem burkolja mondanivalóit olyan csomagolásba, amelynek tartalma ez is lehet, az is; nem kertel, nem használ fenntartásokat, nem biztosit magának kiutat, nyiltan beszél. Kimondja, hogy az egész világ kulturájának a veszedelme a mostani természetellenes állapot, amely előbb vagy utóbb olyan rettenetes kataklizmához fog vezetni, — ha csak a világ lelkiismerete meg nem szólal még idejében — aminőt még a legvéresebb képzelet se tud elképzelni.

Korunk legnagyobb államműve sze nem röstelli cselekedeteivel is dokumentálni, hogy ez a lelkiismereti megnyilatkozás benne és nemzetében feltámadt, él és hat és nem röstelli megtagadni azt az áldatlan munkát, amelynek megalkotásában az ő nemzete is résztvett.

Nyiltan vallja, hogy a Páris körüli békekötések nemcsak hogy meg nem hozták Európa nyugalmát, amely után annyira áhitozott a négy és féléves pokol után győző és legyőzött egyaránt, hanem még feszültebbé tették a helyzetet, örökös bizonytalanságot teremtettek és ugyszólván az egész kulturvilágot válságba sodorták.

A magyar nemzet — amely az igazságtalan békediktatúrának legnagyobb terhét hordja immár 12 esztendő óta — örök hálával kötelezettje a Ducenak, aki most már nyilt szóval mellénk áll és megnevezvén bennünket, a világ lelkiismeretét hivja fel a megtörtént igazságtalanságok békés uton való jóvátételére, ameddig ennek a reménynek lehetősége megvan. Ha pedig ez a remény is szétfoszlik, jöjjön az, amitől minden becsületes lélek irtózik. De igy nem maradhat az idők végezetéig.

Joffre marsall meghalt

A francia nemzet gyásza. — A marsall holttestét bebalzsamozzák. — Szerdán lesz a temetés.

Páris, jan. 3. **Joffre** marsall, a franciák nagy hadvezére, a marnei csata győztese, egyheti haláltusa után szombaton délelőtt 8 óra 23 perckor a St. Jean de Dieu klinikán meghalt. — A marsall halála gyászbaboritotta egész Franciaországot.

Páris, jan. 3. A francia sajtó megindult hangon tolmácsolja a francia nemzet gyászát Joffre elhunyta miatt.

Elsősorban a volt szövetséges kormányok nyilvánitották részvétüket.

A hadsereggel napiparancsban tudatták a gyászhirt. Ebben a napiparancsban megállapitották, — hogy Joffre mentette meg Franciaországot a Marne-nál.

A kormány elhatározta, hogy Joffret az állam költségén temetik el és eleget tesznek az özvegy ama kérelmének, hogy tekintettel a rossz időjárásra, a holttestet nem teszik ki az Etoile-ben közszemlére, hanem **bebalzsamozás után a katonai főiskolára szállitják és ott ravatalozzák fel.** Itt lesz aztán hétfőn és kedden közszemlére kitéve. Innen ünnepélyes szertartással kisérik át a Notre Dame székesegyházba. Utközben a koporsó **elhalad a diadaliv alatt és egy pillanatra megállapodik a névtelen katona sirjánál.** — A temetés szerdán reggel lesz.

Joffre 1852-ben született Rivesaltesben. — Apja egyszerü pincemester volt, akinek nagyszámu családot kellett eltartania. A fiu gyors katonai karriert futott be és 1911-ben a vezérkar főnökévé nevezték ki. A háboru kitörésekor előre megkezdett tervek szerint kezdte meg az offenzivát. Hadmüveleteit azonban a német hadsereg jobbszárnyának előrevetésével meghiusitotta. Az augusztusi ütközetek után szükségesnek látta a francia hadsereget Páris felé [illegible] szavonni, azonban a közeli [illegible] zivát ismét kilátásba helyezte. — Nemsokára sikerült is az előnyomulás a hires marnei ütközetben, amelyet Joffre nyert meg. — Későbbi hadmüveletei is eredményesek voltak. 1917 tavaszán kiküldték Amerikába és ő vette rá az Egyesült Államokat a beavatkozásra. — A háboru befejezése óta visszavonultan élt Párisban.

Három párt indul a XII. törvényhatósági kerületben

Minden párt kellő számu ajánlást nyujtott be.

A XII. választókerületben elrendelt választás során a pártoknak tegnap délig kellett az ajánlásokat a polgármesteri hivatalban székelő dr Hegedüs Jenő elnökhöz benyujtani.

Az ajánlási iveket már a délelőtti órákban behozták, még pedig az egységespárti ajánlásokat dr Ecsedi István és Kovács Mihály, a Hegymegi-pártét Glück Sándor és Kiss Bálint, a szociáldemokrata-pártét Pányoki Lajos és Weisz Hermann nyujtották be.

Magánuton nyert értesülésünk szerint az egyes pártok ajánlásainak száma a szükséges 67 ajánlóval szemben a következő:

Egységes párt 90, visszautasitás 7.

Hegymegi párt 85, visszautasitás 11.

Szoc. dem. párt 115, visszautasitás 9.

Igy tehát minden párt a szükségesnél nagyobb mennyiségü ajánlást tudott szerezni.

Dr Hegedüs Jenő választási elnök közölte a megbizottakkal, — hogy a XII. választókerületben elrendelt törvényhatósági bizottsági rendes és póttag választásra a megfelelő számu ajánlás folytán az egyes pártok jelöléseit elfogadta. — Ilyenformán:

Az egységes polgári párt jelöltjei:
Markovits Ignác bankigazgató,
Pethő Lajos ny. városi főmérnök

A Függetlenségi párt jelöltjei:
Jámbor Ferenc gazdálkodó,
Dr Friedmann Dezső orvos.

A szociáldemokrata párt jelöltjei:
Kovács Lajos magántisztviselő
Dr Sonnenwirth Lajos ügyvéd

A választás január 11-én vasárnap lesz. — Előtte négy nappal a törvény értelmében a városházán és majd a választási helyiségben a jelöltek névsorát kifüggesztik.

A szavazatszedő küldöttségek tagjai tegnap délelőtt dr Hegedüs Jenő választási elnök kezébe letették az esküt.

A választás iránt a kerületben élénk érdeklődés nyilvánul meg. Nagy rokonszenvvel fogadták a választók az egységes polgári párt jelöltjeit: **Markovits** Ignác bankigazgatót és **Pethő** Lajos ny. főmérnököt, kik nagy eséllyel indulnak a választási küzdelembe.

Lengyel-román szövetség készül

A román miniszterelnök és a lengyel külügyminiszter tanácskozása.

Bukarest, jan. 3. A »Lupta« arról értesül, hogy a külföldön tartózkodó román miniszterelnök és a lengyel külügyminiszter között fontos megbeszélések lesznek, mely alkalommal **a lengyel-román szövetség kiépitését tárgyalják.**

A lap nagy fontosságot tulajdonit ennek a tárgyalásnak és kiemeli, hogy Szovjetoroszország hasonló szövetség létrehozása végett **Lengyelország felé közeledett.**

Népszámlálási közlemények

A választójog megállapitásának alapját képező »Összeirólapok« kitöltése. — Mi a teendőjük azoknak, akik kimaradnak a népszámlálásból. — Utasitás a számlálóbiztosok számára.

Az »összeirólap«-ot minden egyes 18. életévét betöltött egyénről ki kell állitani és pedig mindenkinek magának és sajátkezüleg alá kelli rnia a lap alján, a jobboldalon. Ha valaki bármilyen oknál fogva (beteg, irni nem tud stb.) a lapot maga nem képes kitölteni, akkor valamelyik családtagja, ha olyan nincs, végső esetben a számlálóbiztos tölti ki és a baloldalon irja alá, a családfővel, vagy családtaggal való rokoni kapcsolatának (pl. felesége, fia, leánya, apja, anyja stb.) feltüntetésével, a számlálóbiztos pedig neve után odairja, hogy számlálóbiztos. A lap kitöltésének helyességéért az aláiró és az, akiről kitöltötték, közösen felelősek. A 11. kérdés a) rovatában, ha valaki (férfi) 4 eleminél többet végzett, be kell irni a legmagasabb iskolai végzettségét, valamint azt, hogy hol, melyik iskolában s melyik évben végezte azt. Az egyetemet, vagy más főiskolát végzettek az 5. kérdésre adnak feleletet és itt, az a) rovatban nem irnak be feleletet. Ugyanigy járnak el a nők a 11. kérdés b) rovatában adandó feleletnél. *A választójogosultság megállapitása az összeiró lapok alapján történik és az összeirólap kitöltése nem jelenti azt, hogy aki az összeirólapot kitöltötte, annak már választójoga van. Az összeirólapokból a számlálóbiztos kiszedi azokat, akiknek [illegible] törvény alapján választójoguk [illegible] és azokról ott a helyszinén névsort készit s a névsort nyomban kifüggeszti minden házban. A névsor ellen 15 napon belül mindenkinek felszólamlási joga van.*

Aki a népszámlálásból bármilyen oknál fogva kimarad, pl. 1931 január 1-én *külföldre* megy és onnan 10 ike után tér csak vissza), az tartozik a városháza levéltárában 10—15-ike között megszámlálásra jelentkezni.

Ha valahova olyan vendég érkezik, akit eddig nem számláltak meg, viszont abban a lakásban, ahova megszáll a számlálás már megtörtént, ugy hogy oda a számlálóbiztos már vissza nem tér, az illető vendég, ha 10-ig eredeti lakó helyére visszatér, ott, ha 10én tul is itt marad, szintén tartozik a városháza levéltárában megszámlálásra jelentkezni 10—15-ike között.

Különösen az összeirólapokkal, óvó-, tan- és leventekötelesek összeirásával megsokszorozódott a számlálóbiztosok munkája, ugy hogy sok kerületben kénytelen volt a vezetőség kisegitő számlálóbiztosokat beállitani. *Ismételten felhivja a vezetőség a számlálóbiztosokat, hogy ha azt látnák, hogy kerületüket nem tudják a határidőre elvégezni, azt nyomban jelentsék és kérjenek segitséget.* Nyomtatványpótlást csak a feltétlenül szükséges mennyiségben kérjenek.

A vezetőség értesiti a közönséget, hogy *vasárnap reggel 8-tól este 8-ig hivatalos órát tart és ugy a közönségnek, mint a számlálóbiztosoknak minden kérdésben készségesen áll rendelkezésére. Telefonon 11—30 hivandó.*

Felkéri a vezetőség a közönséget, hogy az amugy is tulterhelt számlálbiztosok munkáját a hazafias célra való tekintettel támogatni sziveskedjék. A számlálóbiztosoknak az adatokat, illetőleg a kitöltött lapokat azonnal sziveskedjenek rendelkezésére bocsátani. Aki ezt nem teszi, azzal szemben a vezetőség kénytelen lesz a törvény adta jogaival élni.

A számlálbiztosokat figyelmezteti a vezetőség, hogy vasárnap is folytassák az összeirást.

Esztergomot a tönk szélére juttatta a rossz gazdálkodás

Esztergom, jan. 3. A ma délelőtt tartott értekezleten a főispán ismertette Esztergom városánál folytatott vizsgálat eredményét, a melynek folyományaként **dr Antony Béla polgármestert felfüggesztette állásától.**

A főispán kijelentése szerint a polgármester elleni fegyelmi vizsgálat igazolni fogja az eddigi vizsgálat megállapitásait a város vezetőségének rossz gazdálkodásáról, amely **Esztergomot a tönk szélére juttatta.**

— A belügyminiszter — mondta a főispán — jóváhagyta a szanálásra általam előterjesztett tervet. Majd kijelentette, hogy **Esztergomot a képviselőtestület közreműködésével, de ha igy nem lehet, akkor mindenképen meg fogja menteni.**

A föld mélyéből tör elő
a szolnoki mélyfurás
»ÁLDÁS«
ásványvize
mely ép ezért
kristálytiszta és baktériummentes.
Kontsek Géza k. r. t.,
Debrecen.

Nagy lépéssel haladt előre a revizió gondolata állapitotta meg Apponyi

Budapest, jan. 3. A délvidékiek szokás szerint ebben az évben is köszöntötték Apponyit az uj év alkalmából és biztositották őt szeretetükről és ragaszkodásukról.

Apponyi válaszában kijelentette hogy szivesen dolgozik a revizió terén az egész magyar nemzetért, de különösen az elszakitott részek érdekében addig dolgozik, amig erre neki az Isten erőt ad.

Hogy ezen a téren mik a jövő kilátásai, azt még nem lehet tudni, de az bizonyos, hogy **már is nagy lépéssel haladt előre külföldön a magyar revizió gondolata az utolsó évek alatt.**

Véres bányászsztrájk Németországban

A kommunista sztrájkolók és a rendőrök formális tüzharcot vivtak.

Moers, jan. 3. A sztrájkhelyzet az egész bányakerületben kiéleződött. A sztrájkoló bányászoknak mintegy 500 főnyi csoportja a Niederhein-tárna bejáratánál kődobásokkal megakadályozta a dolgozni akaró bányászokat abban, hogy bejussanak a tárnába. A rendőrség gumibotokkal kergette szét a zavargókat.

A Rheinpreussen-tárnában az éj szakai munkára leszálló bányászok sé a sztrájkolók között összeiüzés re került a sor. — **A kommunista sztrájkolók revolverlövésekkel fogadták a rendőröket, akik erre lőfegyverüket használták.** Szabályos tüzharc fejlődött ki, amelynek során egy az összeütközés közelében tartózkodó járókelő, Hackstein vasuti őr olyan sulyos sérüléseket szenvedett, hogy még az éj folyamán belehalt sebeibe. A tüzharcnak több sulyos sebesültje is van.

A diergardt-mevisseni bányakörzetben emelkedett a sztrájkoló bányászok száma, mig az acélmüveknél mind többen jelentkeznek a munka felvételére.

Külön engedélyjegy a vasuti pályatestre balesetbiztositással egybekötve

Budapest, jan. 3. A MÁV. igazgatósága hirdetményt adott ki, a mely szerint **a közönség részére eltiltott területeken vagy olyan helyeken, ahol csak vágányokon lehet járni.** Ez az intézkedés nem vonatkozik a vasut érdekében történő eljárásoknál közremüködő magánszemélyekre, menetjeggyel ellátott egyénekre, vasuti alkalmazottakra és a hatósági személyekre. — Az engedély-jegy kiváltásával minden személy egyenként legfeljebb 25.000 pengőig baleset ellen biztositva van. — Az egyszeri átjárásra jogositó engedély dija személyenként 50 fillér és az állomások jegypénztárainál váltható.

Atszállás nélkül tart a villamosközlekedés a simonyiuti tasor irtása idején

A városi hatóság intézkedése folytán a nagyerdei fasorok kiirtásának a tartama alatt, mintegy 10 napon át a Simonyi uton a villamosközlekedést csak egyik oldalon lehet fenntartani. A Helyivasut megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a villamosközlekedést ez alatt az idő alatt is zavartalanul tarthassa fenn. Az irtás a Simonyi ut keleti (kórház felőli) oldalán kezdődik, amikor a közlekedés a keleti oldalon, vagyis azon a vágányon nem lesz fenntartható, amelyiken a villamoskocsik az egyetem felől a városba be felé közlekednek. Ekkor sem kell azonban az utazóközönségnek sehol sem várakoznia, vagy átszállania, mert az egyetemről befelé jövet, a villamoskocsik a Margit fürdő melletti összekötővágányon átmennek a másik vágányra és zavartalanul folytatják utjukat a város felé Amikor később a nyugati oldali vágány lesz lezárva, akkor a kocsik az Egyetemi körúton megforditott irányban fognak közlekedni, vagyis a nagyerdői végállomáson át mennek az egyetemhez kifelé és a körúton végigjövet, a Nagyerdő végállomáson át térnek rá rendes vágányukra.

Ezzel a megoldással el lehetett kerülni, hogy az utazóközönségnek a Margit fürdőnél át kelljen szállnia.

Szenzációs árleszállitás

csikóbőrös kulacs, ridikül, utazótáska, karikásostor, debreceni jellegü pénztárcák, kocsi és igás lószerszámok állandó raktára *Tótfalussy Géza* szijjgyártó, nyerges, bőröndösnél *Cegléd u. 7. sz.* Allandó kiállitás a Bika hallban!

Lenvetések

szerződéskötését megkezdtem, jelentkezések Révi terménykereskedőnél Debrecen, Nyugati u. 2. Telefon 12—61.

VASBUTOROK

sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a
Debreceni Vasbutorgyár Rt.
elismert legjobb minőségü gyártmányai gyári árban beszerezhetők
Seszlina Lajos és Tóth Gyula cégeknél
Takarékossági könyvre is.

A karácsonyi ajándékul hozott kis kutyától veszettséget kapott egy 14 éves kislány

Az egész családot és ápolóit beszállitották a Pasteur-intézetbe.
A gyermek borzalmas kinok között meghalt a klinikán.

A mult napokban a debreceni idegklinikára beszállitották Pap Ilonka 14 esztendős kisleányt, aki január elsején megbetegedett. Különféle görcsös tünetek léptek fel nála és a kezelőorvosnak az volt a gyanuja, hogy veszettség tör ki a gyermeken. A veszettségnek azonban tipikus tünete például az — hogy az illető viziszonyban szenved. Amikor többféle próba között vizet akartak itatni a kisleánnyal, meglepetéssel azt tapasztalták, — hogy nemcsak hogy nem iszonyodik a viztől, de ellenkezőleg folyton ő maga kérte a vizet s egyre ivott.

Miután igy nem tudták teljesen biztosan megállapitani, hogy mi a baj, kiszállittatták a klinikára. Ott aztán teljes erővel kitört rajta a veszettség és rettenetes görcsök között meghalt.

Dr Láng Sándor tisztifőorvos a vizsgálat megejtése végett kiment a klinikára s elrendelte a holttest felboncolását.

Miután pedig megállapitották, hogy a kisleány vezettségnek esett áldozatul, azt a két ápolónőt, akik a beteggel érintkeztek s egyiküket a kisleány meg is karmolta, felszállitották a Pasteur-intézetbe. — Ugyancsak felszállitják a kisleány egész családját, még pedig Pap Mihálynét, Pap Mihályt, Pap Gyulát, Pap Dezsőt, Pap Józsefet, — ezenkivül a gyermek nagynénjét, Czeglédy Józsefnét és nagybátyját Czeglédy Józsefet.

A kisleány karácsonykor kis kutyát kapott ajándékba, amely megharapta, s a betegség hamar kitört a kisleányon is.

Debrecenben igen ritkán fordult elő veszettség emberi lényen. Tizenöt év óta ez az első eset, hogy debreceni veszettségről tudnak. — Ezelőtt kilenc évvel ugyan hoztak be az egyik közeli tanyáról egy embert, akiről azt hitték, hogy dühöngő őrült, mert össze-vissza harapta s rugta ápolóit s csak később derült ki róla, hogy veszettség tört ki rajta. Öt évvel ezelőtt pedig Szabolcsból hoztak ide a klinikára veszettségben megbetegedett egyént.

A megindult vizsgálat során a hozzátartozók elmondták, hogy a kutya a kisleányt a kezén harapta meg, a gyermek azonban ezt titkolta s ezért nem tudták meg előbb a bajt. és ezért nem lehetett a szerencsétlen kisleányon segiteni.

Aiándékul,
korcsolyák, alpakkaevőszerek, husgépek, bödönök, aluminiumedények
NAGY vasüzletében
Csapó 77. Forduló sarok.

Mitől féltek?

Mitől féltek ti ijedt törpék,
hisz azok, akik össze törték
a sötétségnek dohos láncait,
elmentek már, de jaj helyükre
ti jöttetek s az élet tükre
olyan, mintha csak szunyog szállna itt.

Hol lennétek, ha ki nem ásott
volna nektek az óriások
ereje, hite fegyvert, dobogót...?
ki nézne, mint istenre rátok,
egymás után mélybe hullnátok
és azt se tudnák, hogy hangotok volt?!

S mig nyugosznak csöndben az ősök,
— csak én lennék, ki hiven őrzök
hálát és áldást? — sokszor kutatom —
én vagyok-é az ember? — kérdem,
vagy azok, akik csusznak térden
nem multon épült omló utakon?!

FÉNYES JENŐ.

Bevonultatják a rendbontó román diákokat

Bukarest, jan. 3. A belügyminisztérium megvizsgálja az utóbbi időben történt diákmozgalmakat sé elhatározta, hogy a rendbontó diákokat azonnal katoni szolgálatra kötelezi, másodszor, ha állami szolgálatban áll, azonnal elbocsátják, végül kizárják az ország összes egyetemeiről.

A belügyminiszter a »Mihály arkangyal« titkos társaságot, valamint az összes szélső baloldali kommunista társaságokat feloszlatja és lapjaikat betiltja.

Ezenkivül olyan törvényt készitenek, amelynek alapján a zavargók 48 óra alatt elitélhetők lesznek.

Szabadka város földjét kiosztják a szerbek

Belgrád, jan. 3. Szabadkáról jelentik, hogy a városi tanács elhatározta, hogy a város földjeit holdanként 1200 dináros megváltási áron átengedi szerb telepeseknek. Ezt azzal indokolják, hogy nemzeti szempontból fontos, hogy a határokat megerősitsék és erre a célra nemcsak az államnak, de a városok polgárainak is áldozniok kell.

Kelim terítők

perzsa szőnyegek, gobelin képek mélyen leszállitott árban a Hoffer Testvérek kézimunka műtermében Miklós u. 5. »Takarékosság«.

Vallásos estély az Ispotály templomban

Dr. Erdős Károly egyetemi tanár tart kátémagyarázatot a keresztség tanáról.

Az uj esztendő mai első vallásos estélyének tárgya különös figyelmet érdemel. Az Ur Jézus által szerzett egyik sakramentum: a keresztség, a vallás legszentebb misztériumába vezet be és behatóan emlékeztet Krisztus egyetlenegy áldozatának jelentőségére.

E nagyfontosságu tárgyat dr. Erdős Károly, a Tisza István tudományegyetem theologiai fakultásának tudós professzora fogja a gyülekezet előtt megvilágitani. Szavalattal Nagy Sándor müködik közre, ki Váradi Antalnak „Az Ur itél“ c. szép költeményét fogja előadni. — Szabó Lajos, a Kossuth utcai templom énekvezére, a Magyarországi Ref. Kántorok Egyesületének elnöke pedig „A forrásnál“ cimü, ismeretlen szerzőtől származó, gyönyörü énekét énekli, saját orgonakisérete mellett.

A vallásos estély részletes programja a következő:

1. Kezdő ének: 1. dicséret. 2. Főének: 153. dics. 1. és 2. verse. 3. Kátét olvas és előimát mond: Molnár Ferenc lelkész. 4. Közének: 7. dicséret 6. verse. 5. Kátét magyaráz és uri imát mond: dr. Erdős Károly, egyetemi tanár. 6. Közének: 153. dicséret 4. verse. 7. Váradi Antal: „Az Ur itél....“ Szavalja Nagy Sándor. 8. „A forrásnál“. Énekli Szabó Lajos ref. org. kántor. 9. Utóimát mond Szabó Gyula, segédlelkész. 10. Záróének: 153. dics. 5. verse.

——oooOooo——

BUD KERESKEDELMI MINISZTER ELISMERÉSE A POSTA SZEMÉLYZETÉNEK.

Budapest, jan. 3. Bud János kereskedelmi miniszter az uj év alkalmából a posta vezetőségének és egész személyzetének köszönetét és elismerését fejezte ki azért a nehéz teljesitményért, amelyet 1930 év folyamán a posta személyzete erejét felülmuló, lankadatlan szorgalommal és páratlan munkaszeretettel végzett.

X **Mélyen leszállitott árak, Szabó László szabómesternél**, Széchenyi u 1. szám alatt.

Rendkivül olcsó vásárlási alkalom

Női szines cipők *francia és trotteur sarokkal, egyes pár* . **9.50-től**

Női lakk egypántos cipő, *varrott* **14.50**

Férfi fekete cipő, *tartós kivitelben* **12.50**

Tekintse meg kirakatainkat!

"TURUL" CIPŐGYÁR R.-T. PIAC UCCA 63. SZÁM.

Visszasirják a tótok Magyarországot

Bécsből intézi a tótok világszövetsége a Csehországtól való elszakadás propagandáját.

Forrong a tót nép; a csehek által a Felvidékre zuditott nyomor kiábránditotta őket a csehekből: visszasirják már Magyarországot. Erre vall az a körlevél, mely elérkezett Debrecenbe is, ahol a felvidéki menekülteket hivják együttmüködésre és a magyarokat is. A körlevél igy szól:

Kedves testvérünk!

Előzetes előkészitő munka és külföldi összeköttetéseink megszervezése alapján örömmel közöljük, — hogy 1930 augusztus 11-én Bécsben tartott kongresszusunk alkalmával, melyen a világ minden részébe szerteszéledt felvidékiek megbizottjai személyesen vagy hozzájárulással részt vettek, megalapitották a tót világszövetséget, alapszabályainkat az osztrák belügyminiszter jóváhagyta. A tót világszövetség célja a világon élő, összes Felvidékről elszármazottaknak gazdasági és kulturális érdekeik megvédése céljából egy táborba való tömöritése és egy irányt szolgáló egyesitése. A szövetség nem politizál, azonban testvéreink gazdasági, kulturális és szociális érdekeinek megvédéséért harcol, továbbá szuronnyal, börtönnel elfojtott jogaik és kivánságaiknak a világ előtt szószólói vagyunk és akarunk lenni.

Ezen céljainkat máskép nem érhetjük el, mint a jelenlegi szlovenszkóiaknak a csehektől mielőbb való elszakadásának nemzetközi nyilvánitása és propagálása, továbbá a Magyarországgal való közvetlen kapcsolt megteremtése által.

Ezután a körlevél ismerteti a célkitüzést, majd hangsulyozza, hogy a tót világszövetség nemcsak kizárólagosan a tótokat öleli magához, hanem az összes Felvidéken lakókat, a Felvidékről elszármazottakat és olyanokat, akiknek szivük és lelkük a Felvidékhez huz. Felkérjük, hogy azok nevét, akik velünk éreznek, lakjanak bárhol a világon, cimükkel együtt közöljék a propaganda hivei.

Bár a tót világszövetség központja Bécsben van, Magyarországon is állitott képviseletet, Budapesten, IX., Üllői ut 119. sz. alatt, Bielek Antal ügyvezető szivesen nyujt bárkinek is felvilágositást. A tót világszövetség tagdija 1 dollár évenként.

Miután a magyar Felvidéknek Magyarországhoz való visszacsatolása a tót világszövetség célja, bizonyára rokonszenves a célkitüzetés Debrecenben is, ahol a Felvidékről származottaknak és a csehek által kiüldözötteknek társadalmi szervezeteik is vannak.

Részletek az uj református liturgiából

Mint megirtuk, január 1-ével egységes istentiszteleti rend lép életbe az összes református gyülekezetekben. Most érdekes részleteket van módunkban közölni az uj református liturgiából a következőkben:

Az istentiszteletet felszentelt, vagy fakultált lelkipásztor, illetőleg egyháztag végzi és vezeti. Segédlelkészek és lelkészek, akik a palást viselésére jogosultak, kötelesek minden istentiszteleten palástban és ünnepi papi ruhában szolgálni.

A templomi éneklésnél és énekversek között minden közjátékot mellőzni kell az orgonán és az éneklés utójáték nélkül végződjék, s hosszadalmas preludimok, interludiomok és posztludiumok tilosak — Instrumentális zene a református istentisztelet keretében helyet nem foglalhat.

Az igehirdető beszédet mindenkor szabadon, azaz könyv nélkül, élettel és lélekkel teljesen adja elő, s az egyházi beszéd rendes körülmények között 30—40 percnél több időt ne foglaljon el. Az alapige kizárólag a Szentirás kánonikus könyveiből vehető. A szószékről mulatságok, magánérdekü közlemények hirdetése tilos.

Sákramentumos istentiszteletek a keresztelés és az urvacsoraosztás. A keresztelendő nem kaphat olyan keresztnevet, amely református keresztény szempontból bármi tekintetben botránkoztató lehetne, például nem viselheti Krisztus, vagy Isten ellenségeinek nevét, sem olyan neveket, amelyeket a kereszténység és reformátusság megtagad.

Az urvacsoraosztást mindig bünbánati hét előzi meg. Az urvacsorai bort külön helyhekben s ki lehet szolgáltatni. Pohárosztás közben különösen arra ügyeljen a lelkipásztor, hogy a hivő a pohár ama részét ne vehesse szájához, a melyet az előtte közvetlenül ivó egyén érintette az ajkával. Ezután arról szól az utasitás, hogy undoritó vagy ragályos betegek a gyülekezet urvacsorája végén elkülönitett helyen részesüljenek urvacsorában.

Utasitásokat ad a rendtartás ezután a betegek és a feglyok urvacsorájára nézve, majd ezeket mondja: Eszén nem lévő betegeknek az urvacsora sohasam adandó. Ilyen esetben csak imádságnak van helye. A halálraitéltek urvacsorájánál minden a szerencsétlen lelkiállapotához és válságos helyzetéhez alkalmazott legyen.

A házasságkötés megáldásának helye rendszerint a templom, azonban lehet a templomon kivül is megáldani a házasságkötést, a lelkész lakásán, magánházaknál. Ha az egyik esküvü fél nem protestáns valláson lenne, azzal az eskü szövegét a Szentháromság egy Istenre vonatkozó részlet kihagyásával kell mondatni, vagyis egyszerüen az élő Istenre esketni.

A temetési szabályok szerint olyan legalább tizezer lelket számláló gyülekezetben, ahol a tisztán kántor által végzett énekszós temetés eddig gyakorlatban volt, ez mindaddig fenntartható, ameddig a lelkészi erők száma nem emeltetik. A halottat nem szabad a templomba bevinni, honem a koporsót le kell tenni a cinteremben, vagy a portikuszban. — A halottakat a bucsuztató beszédben lehetőleg ne aposztrofáljak, se első személyben ne beszéltesük. Az öngyilkost éppen ugy el kell temetini, mint más halottat. Igen sokszor hibásabbak a birái, mint a vádlott, jegyzi itt meg a szabályrendelet. Általában a papnak mindenkit el kell temetni, akinek temetésére kérik és senkit, akire nem kérik. — A temetés nem jog, hanem kötelesség. A temetést még attól sem szabad megtagadni, akit az egyházból kiközösitettek. — ha hozzátartozóik kérik — miután a temetés nem a halottnak szól, hanem az élőknek. — A bucsuztató beszéd ne rikatós legyen, hanem megnyugtatás, fölemelés és vigasztalás.

Fehérneműt

pyjamát, függönyt, monogrammozást szépen és olcsón készit
STYL SZALON
HATVAN U. 15. SZ., EMELET.

Férfiak!

A szenzációsan törv. védett »Amor Star« garantáltan azonnal és állandóan segit teljes impotenciánál is! (nem medicina!) — Illusztrált ismertetőt, orvosi szaklap méltatásával, 80 fillér postabélyeg ellenében — diszkréten küld: *GUMI EXPORT Budapest, Népszinház ucca 13. II. 2.* — Alapitva: 1878 ban. D.

400.000 főnyi állandó hadsereg veszi körü Magyarországot

A Statisztikai Szemle adatokat közöl a Népszövetség által kiadott statisztikai közlemények uj kötetéből.

Ebből megtudjuk, hogy a Népszövetség által nyilvántartott 64 állam közül a legnagyobb hadserege Oroszországnak van, ahol 562 0.00 qTh p pdo-áa áló » éztaOu ra llóobazn n bbsqgéayi ro -iráh o zz ezer áll fegyverben. Bár számszerint Kina vezet 1 millió 600 emberével, azonban ez a hadsereg annyira szervezetlen, hogy komolyan nem jöhet számitásba.

Második helyen áll Franciaország hadserege 367.000 főnyi állandó fegyveresével.

A Magyarországot körülvevő kisantant államok »béke«-hadserege a következő:

Románia 172.000,
Csehszlovákia 121.000,
Jugoszlávia 110.000 embert — együtt 400.000 embert — tart fegyverben.

Otvenezer vagon tüzifa maradt a cseh termelők nyakán

Prága, jan. 3. A cseh fatermelők és exportőrök szervezete tegnap megjelent a cseh kereskedelmi miniszteriumban és bejelentette, hogy 50.000 vagon tüzifája van fel halmozva. Ezt a mennyiséget kizárólag Magyarországnak szánták. Miután azonban Magyarország vámot vetett ki a cseh tüzifára s engedélyhez kötötte a tüzifa bevitelt, ezzel Csehországban rekedt az 50 ezer vagon fa.

Ennek következtében hamarosan *a román és lengyel tüzifa foglalja el a cseh tüzifa helyét Magyarországon.* Ezért a küldöttség tarifális intézkedést kért, hogy a lengyel fa Csehországon keresztül ne mehessen kedvezményes vámtételek mellett Magyarországra.

A cseh kereskedelmi miniszter a küldöttségnek nem adott megnyugtató választ. A fatermelők lesujtva távoztak és megállapitották, hogy ha egy-két héten belül nem sikerül az ötvenezer vagon tüzifát értékesiteni, az egész mennyiség a nyakukon marad, miután a téli szezon elmultával lehetetlenné válik az értékesités.

Miért függesztették fel az esztergomi polgármestert

Esztergom, jan. 3. Hosszabb idő óta folyik a vizsgálat az esztergomi középitkezések ügyében. A vizsgálatot dr Huszár Aladár főispán vezette és a belügyminiszter rendelkezésére megindult vizsgálatnak az lett az eredménye, hogy — mint már hirt adtunk róla — péntek délután dr Antony Béla polgármestert felfüggesztették állásából. A polgármester ellen azonnal megindult a fegyelmi vizsgálat s a felfüggesztés értelmében a polgármester fizetésének csak egy harmadát veheti fel.

A felfüggesztés a következő indokolást tartalmazza:

A polgármester háztelket vett a várostól és annak vételárát nem fizette meg, bár a szerződésben a kifizetés ténye áll. A vételárat csak évek mulva, akkor is részletekben kezdte fizetni a polgármester.

Dr Antony Béla a képviselőtestület tudta nélkül kölcsönöket vett fel a város terhére, fizetési kötelezettséget vállalt az esztergomi Wascha Szövőgyár, valamint a Törzs és Ormay vizvezetéki vállalat javára, amely az utóbbi Esztergom vizvezetékét épitette. A polgármester ezuttal olyan terhekbe vitte a várost, amelyek nélkülözik a pénzügyi megalapozást és fizetőképességet.

Az indokolás szól arról is, hogy a polgármester az évek óta különváltan élő felesége után is felvette a családi pótlékot. A képviselőtestület ebben az ügyben ugy döntött, hogy a polgármester köteles a mintegy ezer pengőt kitevő családi pótlékot visszafizetni.

— Nem is történt semmi! — kiáltotta közbe ekkor az egyik képviselőtestületi tag.

é—évekzoáqude sak: --a.galat o

Huszár főispán erélyesen megfelelt a közbeszólónak s kijelentette, hogy ha ilyen a felfogás a képviselőtestületben, akkor magát a képviselőtestületet is meg kell vádolni az erélytelen ellenőrzés miatt.

Forradalom ingujjban

Tizenhat halottja van a panamai forradalomnak.

Newyork, január 3. Colonból (Panama) jelentik, hogy a Panama városában történt forradalmi harcoknak eddig 16 halottjuk van. Arozeména elnökön és polgármesteren kivül az alelnök is letartóztatásban van. A forradalmárok ingujjban és jellegzetes szalmakalapban vonulnak fel, illetve tartják fenn a rendet a rendőrség lefegyverzése után. A zavargások, ugy látszik, átterjednek a panamai földszoros Atlanti részére is. Colon kormányzója az egyedüli, aki ellenállást kisérel meg. A kormányzó kitüzte az ellenforradalom zászlaját és a köztisztviselőket arra kényszeritette, hogy az eddigi elnök támogatására külön is felesküdjenek. Az ellenforradalmi kisérlet kilátásait kedvezőtlenül itélik meg.

Véres tüntetés Bécsben a Remarque film miatt

Összeütközés a a nemzeti szocialisták és a rendőrök között.

Bécs, január 3. A »Nyugaton a helyzet változatlan« cimü filmet ma mutatták be kizárólag meghivott vendégek előtt. Az Apollószinház környékét sürü rendőrosztagok vették körül, mert a nemzeti szocialisták tüntetésre készültek. A bejáratokat lezárták. A szinház közelében több gyülést tartottak. A tüntetők egyik csoportja villamoson megközelitette a szinházat, s zajongani kezdett. A rendőrség szétszórta a tüntetőket.

Az előadást csak háromnegyed 12 órakor kezdhették meg, mert a tüntetők könnyfakasztó- és büzbombákkal elviselhetetlenné tették a levegőt. Tüzoltóságot kellett hivni, hogy a levegőt megtisztitsák.

A tüntetők meg akarták aztán közeliteni a szinház épületét, azonban a rendőrség a villamos forgalmat abban az utcában megállitotta, hogy villamoskocsikon ne juthassanak oda. A rendőrség erélyes fellépésén minden kisérlet meghiusult.

A tüntetők és a rendőrök között összeütközésre került a sor, melynek során többen megsebesültek, köztük három rendőr is.

A nemzeti szociálisták plakátokat ragasztottak ki »Le Remarqu«kal felirással. — A renőrség összesen 26 embert őrizetbe vett. Éjjel negyed 1 órakor a nyugalom teljesen helyreállott.

Kommunista foglyok lázadása a doftanai fogházban

Bukarest, jan. 3. A doftanai állami fegyházban 46 kommunista fogoly lázadást kisérelt meg. — A kommunista foglyok órákon keresztül hatalmas lármát csaptak, majd kettőnek közülök sikerült kifeszíteni cellájuk ajtaját. Ez a két fogoly aztán a többi negyvennégyet is kiszabaditotta, mire mindnyájan fahusángokkal fegyverezték fel magukat. — Nekiestek az őröknek, akiket agyba-főbe vertek. A fogház őrszemélyzete közül többen megsebesültek. A zendülő foglyokat csak akkor tudták lecsendesiteni, amikor a megerősitett fogházőrség egy csapata riasztó sortüzet adott le. — A kommunista foglyok, akiket visszakisértek a celláikba, éhségsztrájkot kezdtek.

Véres cigányháboru az asszonyrablás miatt

Egy halott, sok sebesült.

Eger, jan. 3, Tarnalelesz községben véres cigányháboruság dult. A falu végén lévő cigánysorban két nagy cigánycsalád él hosszu idő óta nagy háboruságban. Az egyik az Oláh-, a másik a Suha-familia. — A Suha-család egyik tagja, Suha Ferenc szemet vetett az Oláh-család egy csinos menyecskéjére. Suháék elhatározták, hogy elrabolják az asszonyt. Mintegy nyolcan rajtaütöttek Oláhékon, akiket kikergettek putrijaikból és az asszonyt hatalmukba keritették.

A nagy vereség után Oláhék a közeli Bükkszenterzsébet községből kértek segitséget és hosszu rudakra erősitett vasvillákkal támadták meg az éppen győzelmi tort ülő »ellenséget«.

A többnyire katonaviselt cigányokból álló cigányok szabályos rajvonalba fejlődve, indultak a támadásra és a félfalu izgalmas érdeklődése közben kezdték meg a háborut. A Suha-család kövekkel védekezett, de nem sok eredménynyel, mert Dláhék bekeritették a dobbot és a vasvillákkal közelharcra mentek. Az egyik vasvilla keresztülszurta az asszonyrabló Suha Ferencet, aki azonnal meghalt. — Még két igen sulyos sebesültje van a cigányháboruságnak. Mindkettő az Oláh-hadból valók. De a többiek is kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek.

A csendőrök csakhamar összefogdosták a verekedő cigányokat, akik elmondották, hogy tervszerüen, megfontolt szándékkal csinálták az egész háboruságot. Amikor az egyik cigányt megkérdezték, nem ő szurta-e le Suha Ferencet, igy védekezett:

— Én a balszárnyon verekedtem, a haláleset pedig a jobbszárnpon történt.

A cigányháboru résztvevői közül nyolcat letartóztattak. A vizsgálat azonban tovább folyik.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő utca 2. Telefon: 610.

Hibàtlan selyemharisnya

P. **2.10** párja.

Cipők

már **12.50**-től kezdve

Benyáts Emil áruháza,

DEBRECZEN.

AZ UJ HAZAK ADÓMENTESSÉGÉNEK KITERJESZTÉSE.

A 30 millió pengős lakásépitő akció elősegitésére a pénzügyminiszter az Országos Lakásépitési Hitelszövetkezetről szóló törvény ma megjelent végrehajtási utasitásában elrendelte, hogy a szövetkezet által folyósitott kölesönök segitségével épitett házakra a 30 éves adómentességet mindazokra az épületekre kiterjeszti, amelyek 1933. év végéig lesznek lakható állapotban. Ez a kedvezmény az első 15 évben a községi pótadóra is kiterjed, de az illető városok, vagy községek ezt a pótadómentességet 20 évre emelhetik fel. Ugyanez az adómentesség illeti meg az összes uj épületeket, ha azok 1933. év végéig teljesen lakható állapotban lesznek. Eddig az időpontig kiterjeszti a pénzügyminiszter az átalakitásokra biztositott adókedvezményeket is.

——oooOooo——

AZ OFB. HÁZHELYESEK HÁTRALÉKAIT BEKEBELEZTETI A VÁROS.

A városi tanács tegnapi elnöki értekezletén foglalkozott az OFB. házhelyesek ügyével és kimondta, hogy akiknek még tartozásuk van a hátralékokat bekebelezteti, ami a juttatottaknak természetesen ujabb költséget jelentene, mert az 5 százalék kamatot is meg kell fizetiniök. Nagyon helyesen tennék tehát, ha minél előbb kifizetnék a juttatottak tartozásukat. — Sokan még az 5 százalékos kamattal is hátralékban vannak. Ez a kamat tulajdonképen az ár megállapitásáig, mint haszonbér szerepelt.

TÁVIRAT

A BELGA KORMÁNY BOMBAVETŐGÉPEKET RENDELT.

London, jan. 3. A belga kormány amely nemrégiben 42 együléses harci repülőgépet vásárolt egy angol repülőgép gyártól, most nagyszabásu, kétüléses bombavető gépeket rendelt a Fox-féle angol repülőgép gyártól.

——oooOooo——

MÉGIS FERENCZY KÁROLY BÉRLI A VÁROSI SZINHÁZAT.

Budapest, jan. 3. Ferenczy Károly bemutatta a városházán a szerződés megkötésének feltételeként követelt százezer pengős kötlevelet, amiről részletes jelentést tettek Sipőcz polgármesternek és Buzáth alpolgármesternek. A szerződést valószinüleg hétfőn, vagy kedden irják alá.

A jövő szezontól kezdve a bérlő igazgatótól függ, hogyan rendezi opera előadásait, ezzel szemben a 15 város a 150.000 pengő szubvenciót is csak a megtartott operaelőadások arányában fogják kifizetni.

Vigyázat!

Csak eredeti csomagolásban fogadja el a

DARMOL

hashajtót,

minden csomagon **Darmol** felirással.

Utánzatokat

és más csomagolást

utasitson vissza!

Gyászrovat

Dr Szaplonczay Ödönné, Kubiny Gabriella, legboldogabb házasságának első évében, György fiának életet adva, cserébe visszaadta nemes lelkét a Mindenhatónak. Temetése 1931 január hó elsején, nagy- és mély részvét mellett ment végbe Budapesten.

Mély fájadalommal tudatjuk, hogy feleségem, édesanyánk, testvérem leányom, **Simon Sándorné sz. Nagy Zsófia**, 1931. január hó 2-án, váratlanul elhunyt. Temetése január hó 4 napján, délelőtt tizenegy órakor lesz a Kossuth uccai temető halottas házából

Holló János szolciáldemokratapártitkárt mély gyász érte, kisleánya, Evike, 3 és féléves korában meghalt. Az elhunyt kisleány temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Kincseshegy ucca 29. számú gyászháztól, a római katholikus temetőbe.

Idősb. polgár Kovács Lajos földbirtokos, életének 74-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó negyedikén vasárnap délután két órakor lesz a Hatvan ucca 46. számú háztól a Nagy templomban tartandó ima után a hatvanuccai temetőbe. — A temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Saját érdekében nézze meg milyen olcsón vásárolhat butorokat és mindenféle kárpitos cikke **Fenyvesinél, Piac-u. 37.**

Köszönetnyilvánitás. Drága jó édesapánk, id. polgár Nyilas István temetésén résztvevő kedves rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek vigasztaló szavaikért és részvétükért ezuton is hálás köszönetet mondunk.

A gyászoló család.

11 P.

havi részletre kapható egy 2+1 lámpás hálózati világ márkás rádió. — 3+1 lámpás legszelektivebb, nagy hangerejü, márkás, Európa-vevő, csak 150 pengő, mig a készlet tart. — Alkatrészek, csövek és anódpótlók legolcsóbban.

Szakszerü akkumulátortöltés és javitás.

Tasnádi Kovács

rádióbemutató.

Hatvan-utca 1. szám.

(Püspöki palota).

Csak a vicinálosokon szűnik meg az I. osztály

Már megemlékeztünk róla, hogy a Magyar Államvasutak költségvetésének összeállitása kapcsán mint komoly terv vetődött fel az a gondolat, hog ya MÁV. vonalain megszüntetik az elsőosztályu kociforgalmat, mert az nem rentabilis.

Illetékes helyen érdeklődtünk a hirek valódiságáról és a következő választ kaptuk:

— Az elterjedt hirek igazak. A költségvetés összeállitásánál a takarékossági szempontok szigoru szem előtt tartásával született meg az a komoly terv, amelynek keresztülvitelével tényleg lényeges megtakaritásokat érhetünk el.

— A vasuton az első kocsiosztály egyáltalán nincs kihasználva. Csak a szabadjegyesek és a nagy kedvezménnyel birók utaznak rajta. Fizető utas alig akad.

— A megszüntetésre irányuló terv elsősorban teljes mértékben csak a vicinálisokra vonatkozik, mert itt egyáltalán nincs elsőosztályu fizető utas.

— A gyorsvonaton és a nemzetközi forgalomban természetesen fenntartjuk továbbra is az elsőosztályu kocsiforgalmat.

— Egyébként ha a tervek, — amelyek a célszerü takarékosságot célozzák, — a megvalósulás stádiuma előtt lesznek, majd közöljük a rszészleteket.

Csodaszép a halál, irta a haldokló orvos naplójában

Egy 63 éves londoni orvos mérget vett be, majd leirta az érzéseit. — „A japánoknak igazuk van: a halál szép" — irta többek között.

London, január 2. Egy 63 éves orvos, aki anyagi zavarai miatt az öngyilkosságra határozta el magát, mérget vett be, majd egészen a halál bekövetkeztéig lejegyezte érzéseit. Ezalatt az idő alatt a feleségével beszélgetett és pácienseket is kezelt. A halottkémi tárgyaláson felolvasták ezt a halál-naplót.

Az öngyilkos dr Hugh Hands volt. Feleségéhez intézett levelében, amit szintén a méreg bevétele után irt, közölte, hogy nehéz anyagi gondjai késztették az öngyilkosságra és megkérte a feleségét, hogy a naplóját adja át a londoni orvosi társaságnak, amely annak alapján értékes információt szerezhet a haldoklás misztériumáról.

A halál-naplót tegnap délelőtt fél 12 órakor kezdte irni dr Hands, egy órával a halála előtt. Az első feljegyzés szövege a következő:

„Éppen most vettem be a mérget. Várok. Nagyon jól érzem magam. Ez az első eset, hogy igazán gondtalan vagyok és szabad. A szivem erős. Nehezen adja fel a küzdelmet. Feltétlenül olvassák el a naplómat. Sok életet meg fog menteni. Most fáradt vagyok. A japánoknak igazuk van, a halál valóban szép. Jól érzem magam. Semmi fájdalmam nincs. Nem vettem fájdalomcsillapitót.

Kezdek elálmosodni. A pulzusom még mindig jó. Most rosszul érzem magam. Kinyitottam az ereimet. Fölek, hogy életben találom magam a koporsóban. Rémes gondolat."

A napló bucsuvételekkel folytatódik és egy utóirat van benne:

„Ugy érzem, hogy az Isten van fölöttem. Elindulok egy csodálatos utra. Olyan függetlennek érzem magam. A pénz nem egyéb mint gonoszság."

Itt az első följegyzés véget ér. A következő igy kezdődik:

„Éppen most oltottam be Mrs. Tenleyt. Szédülök, de még mindig jól érzem magam. Ugy érzem magam, mintha semmi sulyom nem volna. Kijátszom az uzsorásokat. 11 óra 35 perckor a pulzusom még jó. Éppen most oltottam be Mr. Swant. Az egyetlen tisztességes uzsorás az öreg Whiteman. Mindig tisztességesen bánt velem. Nagyszerüen érzem magam."

Feleségéhez intézett levelében dr Hands a holttestét tanulmányozások céljára egy londoni kórházra hagyta. Az utolsó följegyzés rövid:

„Most kezdem elveszíteni az eszméletemet. Hogy mi vár rám, nem tudom, nem érzem."

Az orvos fia, Richárd kijelentette, hogy tegnap délben még látta az apját amint az anyjával beszélgetett. Néhány perccel később halálhörgést hallott az irodájából. Berohant és holtan találta az apját.

A halottkémi vizsgálat pillanatnyi elmezavarban állapította meg az öngyilkosság okát.

VARRÓGÉP
JAVITÁS
SZAKSZERÜEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-utca 79. sz.

A második emeletről az uccára vetette magát egy bankigazgató felesége

Öngyilkos fiát akarta követni a halálba.

Az Üllői ut 44. számu ház második emeletén levő lakásának ablakából pénteken délután az uccára vetette magát Berger Mór bankár 55 éves felesége és összetört tagokkal terült el a kövezeten. Életveszélyes állapotban szállitották a Szent István kórházba. A járókelők vették észre nagy megdöbbenéssel, hogy a második emeleti lakás ablakának párkányára egy idősebb, őszhaju asszony mászik fel. Még mielőtt megérthették volna, hogy mi megy itt végbe, az asszony levetette magát a párkányról és velőtrázó sikoltással zuhant lefelé.

Esés közben beleütközött a teste egy cukorkakereskedésnek félig kihuzott ponyvájába.

Az ütődés következtében a ponyva eltéritette a zuhanó testet a merőleges irányból és ujabb lendületet adva, a járda szélére röpitette. Összezuzva, véresen, eszméletlenül terült el a mozdulatlan test a járda szélén. Nem telt bele egy perc, már összefutottak a helyszx perc, már százak és százak futottak össze a helyszinen, mentők jöttek, megállapitották, hogy a szerencsétlen asszony *koponyaalapi törést, koponyacsonttörést, sulyos belső sérülést és külső sérüléseket szenvedett.* A helyszinen megjelent rendőri bizottság megállapitotta, hogy Berger Mórné nagy lelki válságon ment keresztül, buskomor volt és ugy látszik, ezzel függ össze tragikus cselekedete. A férje, Berger Mór, a Mercur banknak volt a vezérigazgatója s miután ezt az állását elhagyta, az Üllői uton egy kisebb bank igazgatását vette át.

Anyagi gondjaik igy sem voltak — Berger Mórék egyik leánya Bóth Klári néven szerepelt évek előtt, mint szinésznő. György nevü fiuk, a szülők nagy megdöbbenésére öngyilkossági kisérletet követett el, de megmentették az életnek. A 23 éves Berger Györgyöt szülei Budapestre hozták és féltő gonddal őrködtek felette. A mult év tavaszán azonban az állandóan leverten járó fiatalember másodszor is megkisérelte az öngyilkosságot — ezuttal sikerrel — Berger György a Berlini-tér egyik szállójában sziven lőtte magát és holtan találták meg a szobájában. — A szülők nem tudták magyarázatát adni a rejtélyes öngyilkosságnak és az eset annál titokzatosabb volt mert Berger György barátai is sorra önkezükkel vetettek véget életüknek.

Ilyen tragikus előzménpek után történt pénteken déután egy óra tájban Berger Mórné öngyilkossága. Az 55 éves uriasszony egy óra tájban bement a konyhába és a z ebéd iránt érdeklődött a szakácsnétól. Majd igy szólt a szakácsnőhöz:

— Siessen, kérem az ebéddel, — mert az uram nemsokára itthon lesz, nem szeretném, ha várnia kellene.

A czakácsnő megnyugtatta urnőjét, — hogy rövidesen elkészül ez ebéd. — Berger Mórné ezután kiment a konyhából és hálószobájába ment. Egy széket vitt magával az ablakhoz, feltárta a hálószoba utcára nyiló ablakát, feállit a **székre, onnan pedig az ablakpárkányra — és levetette magát az utcára.**

Az uriasszony élet és halál között lebeg.

A LEGKEDVESEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK
VATEA RADIOCSŐ

SCHMOTHAUER természete... kerserüvíz ... csodálatos és páratlan összetételénél fogva a világ legjobb keserüvize!

Modern
uriház, uj, emeletes jutányosan eladó. Telefon 599.

Kölcsönöke olcsón folyósitunk kötelezvényre
8%-os kamat mellett utólagosan fizetve félévenként tiz évi időtartamra. — Ingatlanokra bármilyen nagy összeget is. — Betételeket a legelőnyösebben kamatoztatunk.
Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet
Debrecen, Szent Anna és Balthányi utca sarok
városi bérpalota
Telefon: II-32. **Telefon: II-32.**

Vizvezetéket kötelező bevezetni.
ne dobja ki a pénzét, h... nem kérjen árajánlatot
Fülöp Miklós
bádogos és vizvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerü munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez.
Költségvetés diitalan.

Fütsön gázgyári kokszszal.
Olcsóbb, tisztább, takarékosabb bármely más tüzelőanyagnál. Kapható a gázgyárban 100 kg-ként 6.80 pengőért (forgalmiadóval együtt). Házhoz szállitás ezenkivül 30 fillér. Gáz- és villamos fogyasztók 3—6 hónapi részletfizetésre is kaphatják.
Központi iroda telefonszáma: 74 vagy 8-50.

Titkos randevuhelyet lepiezett le a rendőrség egy lakatlan házban

A háztulajdonos tudta nélkül több kitiltott nő berendezkedett az üres házban. — A detektivek véget vetettek az ingyen lakásnak.

Nem mindennapi ügyben indított nyomozást a debreceni rendőrség bünügyi osztálya. A Kassa ut melletti Jósika ucca 3. sz. alatt egy házhelye van Baik Imre földbirtokosnak, aki az üres telken egyelőre veteményes kertet csinált s egy kisebb deszkaépületet emelt, hogy legyen hol valamit elrakni. A deszkaépületben lakni is lehetett ,de természetesen télen senki sem lakott az épületben és csak három-négy hetenként ment ki a tulajdonos szétjelnézni.

Az üres házról az utóbbi hetekben furcsa hirek kerültek szárnyra a szomszédság körében. A lakatlan házban világosságot észleltek éjszakánként és a kémény is vigan füstölgött. Eleinte azt hitték, hogy kisértetek járnak a lakatlan házban. de amikor jobban figyelni kezdték a házat, észrevették, hogy ott élő emberek járnak, a hóban lábnyomokat láttak és igy bizonyossá vált, hogy idegenek költöztek be a gazda nélküli házba. A gazdának is fülébe jutottak a szállongó hirek, mire a rendőrségre sietett feljelentést tenni a hivatlan vendégek ellen.

Egyik csöndes éjszakán a detektivek ki is mentek a Jósika uccába, hogy a hivatlan vendégeket leleplezzék. A teleknek az egyik oldalán nincs keritès és igy a detektivek feltünés nélkül közelithették meg a házat, amelynek ablakán barátságos fény szürödött ki és a kéményből vigan szállt felfelé a füst. Amikor a detektivek a házhoz értek, illedelmesen bekopogtattak a bezárt ajtón.

— *Ki az?* — kérdezte egy barátságos női hang.

— *Vendégek jöttek, tessék kinyitni!*

A barátságos hangra meg is nyilt az ajtó és a detektivek nagy meglepetésére három hölgy szorgoskodott a szobában, a fal melletti gyékény-dikón pedig több fiatalember üldögélt. A detektivek most már nem tréfáltak, hanem komoly hangon tették fel a kérdést:

— *Kik maguk és hogyan kerülnek ide?*

A lakás »lakói« nagy zavarban voltak,

szemmelláthatólag kellemetlenül érintette őket a detektivek nem várt látogatása, akik éppen egy készülő estélyt zavartak meg. A hölgyek tésztát sütöttek, a kályhán forrt a tea viz, a fal mellett pedig egy kis boros demizson huzódott meg.

A ridegszivü detektivek azonban nem ismertek tréfát és hiába kérlelték a nők, hogy legalább engedjék megsütni a tésztát, nem volt paron, a zsur elmaradt, a tésztát ott kellett hagyni nyersen az asztalon és az egész társaságot előállitották a rendőrségre.

A rendőrségen a férfiak hamar igazolták magukat, a nőkről azonban kiderült, hogy mind a hárman ki vannak tiltva Debrecenből különböző erkölcsrendészeti kihágások miatt. A fiatalembereket elengedték a rendőrségről, a hölgyeket azonban otmarasztalták és ha kitöltik büntetésüket a titott visszatérés miatt, kitoloncolják őket Debrecenből illetőségi helyükre.

A Jósika u. 3. sz. alatti házacska azonban ugylátszik másoknak is szolgált buvóhelyül, akik igy akarták megtakaritani a lakbért. A detektivek azonban hamarosan kifüstölték az ujabb látogatókat is és igy most már csönd borul a gazda nélkül »kibérelt« lakra, melyet most már jobban ellenőriz a tulajdonos.

Klaszikus-est

A Máv. Filharmónikus zenekar II. bérleti hangversenye január hó 11-én.

Bejelentettük már, hogy a Máv. Filharmónikus Zenekar, ez a hatalmas, nyolcvan taggal rendelkező együttes **Ábrányi** Emil vezetése mellett **január hó 11-én este 8 órakor tartja meg ez idénybeli második bérleti hangversenyét** a Bikaszálló disztermében, a zeneirodalom ragyogóan szép ópusait magába ölelő **»klasszikus est«** keretében. Azt est vendégmüvésze, az európai nevü magyar cellómüvész: **Haydu** István lesz, kinek müvészete nemcsak, hogy jól ismert városunkban, de eltéphetetlen szálak is füzik Debrecenhez a müvészt, mert Debrecen szülötte és külföldön, a legnagyobb zenei metropolisokban szerzett már dicsőséget szülővárosának és a magyar névnek! Berlin előkelő sajtója ünnepli Hayduban: a celló éneklő müvészetét, a játék artistikumát, technikai készségét, előadását, a kantilene kristályosságát. Bécs sajtója: kiemeli játékának magyar temperamentumát, nagyszerü bensőségét, vonóvezetésének ritka finomságát, szépségét, a hallgatóságot igézet alatt tartó előadását. Milánó és Róma kiemeli: a müvész ragyogóan szép kantilénáját, tünemé nyes virtuózitását, előadása lendületét, a képzelő erő szárnyalását! Mindezen megállapitásokat osztják és ismétlik meg a legteljesebb elismeréssel a budapesti lapok kritikái. — A mindenképen jogos várakozást keltő és komoly müvészi élményt igérő koncert teljes műsorát a következőkben adjuk:

1. Beethoven: VI. (Pastorale) szimfónia.
2. Mozart: Don Juan. Nyitány
3. Haydn: D-dur. Gordonkaverseny, zenekari kisérettel.
4. Weber: Oberon. Nyitány.

A hangverseny jegyei a Hegedüs és Sándor könyvkereskedésnél kaphatók (Piac-u.). Páholy és I. r. földszinti ülőhely nincsen — ezek bérletileg lettek lefoglalva — II. r. földszinti ülőhely: 2 P. 50 fill., III. r. földszinti ülőhely és erkélyülés: 1 P. 50 fillér.

Eladó

az egyetem szomszédságában egy emeletes, hatszobás és mellékhelyiségekkel modern villa. Hatszáz □-öl szőlő és gyümölcsössel, külön álló kétszobás épülettel. Gáz, vizvezeték. Ára 25 ezer pengő, felével átvehető.

Cim: *Magyar fogmüterem.*

Januári vàsár

a szezonból kimaradt egyes darabok:

Férfi-, fiu- és gyermek { **Bundák** **Átmenetikabátok** / **Télikabátok** **Oltönyök** / **Bőrkabátok** **Nadrágok**

reklám eladása.

Meglepő olcsó àrainkat

kérjük kirakatainkban megtekinteni.

GRÜNFELD

ADOLF és TÁRSA

Kistemplom mellett.

A vásár tartamára mérték utáni osztályunkon az árakat mélyen leszállitottuk.
Kérjük, hogy fentiekről — saját érdekében — vétel kötelezettség nélkül meggyőződni sziveskedjen.

Hölgyek figyelmébe.

Előző évről visszamaradt saját készitésü raktári fűzőimet, melltartóimat és haskötőimet igen olcsó árban kiárusitom.

Modern fűzők, haskötők 10 pengőért, melltartók 1.50-ért kaphatók a Goldstein Károlin cégnél. Miklós u. 5.

HA A CSÁSZÁR VISSZATÉR.

A szezon egyik legsikerültebb filmjét mutatta be tegnap az Uránia telt házak előtt, amit ez a kitünően megrendezett és pompás jelenetekben bővelkedő film meg is érdemel. A legendás napoleoni idők elevenednek fel a nézők szeme előtt, igazán mesteri rendezésben, klasszikusan szép katonakórussal, de a film homlokterében Ramon Novarro, ez az istenáldotta tehetségü sztár áll, aki partnerével, a nagyon bájos és tehetséges Dorothy Jordannal együtt egy bájos szerelmi történet hőse, boldog hősei, mert a szereplők, bár sok nehézség után, de mégis egymásra találnak. A szép filmnek a főattrakciója a remekhangu Ramon Novarrónak néhány szépen előadott énekszáma. Kellemes a film aláfestő kisérő zenéje is, amely olykor a francia induló motivumaival van átszőve. Ez a szép film igazán tetszett a közönségnek.

A kisérő: Stan és Pan a gyermekszobában sok derüs percet szerzett.

R—rd.

PREMIER A VIGSZINHÁZBAN.

Szombaton este a *Vigszinház* mozgó, amely mostanában gyakran örvendezteti meg a debreceni mozikedvelő közönséget igen sikerült néma filmekkel, ujabb két kitünő filmet mutatott be. A filmek a *Parampunt* studiójából kerültek ki és szereplői mind márkás nevek, igy érthető, hogy az érdeklődés fokozottabb mértékben nyilvánul meg a *Vigszinház* ezen ujdonságai iránt.

Zane *Grey*, a hirtelen nagy népszerüségre tett irő regényének filmváltozata az első kép: a *„Lánglovas"*. Vadnyugati történet, melyen egy bájos szerelmi kettős vonul át és nyer befejezést a szerelmesek egymásra találásával. A főszerepet Jack *Holt*, a *„Submarine"*, *„Tüzmadár"* nagyszerü főszereplője alakitja kifogástalanul. Partnere Mora *Lane*. Közvetlen, kifejezésteljes mozdulat művésze.

Arthur *Train* regényéből készült a másik kép: az *„Álom a boldogságról"*. A kedves jelenetek egész sorával átszőtt filmet Lothar *Mendes* rendezte igen ügyesen. A főszerepeket *Nancy Caroll* és *Charles Rogers*, ez a két talentumos, nagy játéktudással rendelkező fiatal erő alakitják mindenki megelégedésétől kisérten.

A müsort igen változatos és érdekes *Metro* Híradó és egy *ismeretterjesztő film* előzi meg.

A kiséretet most is *Hübner* katonazenekara látja el csaknem teljesen uj számokkal. *(bj.)*

A METEOR UJ FILMJEI.

A Meteor szombati darabja, a „Szerelmes Gigolo", mely vasárnap is előadásra kerül, egyike a legkiválóbb filmattrakcióinak. Vizkereszt napján, kedden pedig a „Megfagyott gyermek" cimü örökbecsü remeket mutatja be az „Aréna hőse". Remek, izgalmas filmjáték kiséretében. A Meteor ujabb nagyszabásu programja kiemelkedő élményt jelent s minden pártfogást megérdemel.

Két hét mulva lesz a debreceni jogászbál, melyen az igazságügyi miniszter is megjelenik

Általánosan elismert tény az, hogy az egész Tiszántul és Debrecen város báli szezonjának legkiemelkedőbb mulatsága a szezonnyitó jogászbál szokott lenni, nemcsak azért, mert már *időrendben is első a farsang elit báljai között*, hanem azért is, mert ez a finom, előkelő és fényes mulatság volt mindig arra hivatva, hogy a tiszántuli és a debreceni társadalom előkelőségeit egy felejthetetlen estére összehozza. Ma azonban az egész társadalomnak és igy a bálrendező bizottságnak is sok fényes, de üres külsőségekről le kellett mondani, de arról nem, hogy *első lesz a bál a kitünő és fegyelmezett rendezésben, jó hangulatban és méltó lesz ahhoz a jogásztársadalomhoz, amelyet a debreceni jogásziffjuság minden jogászbálon fényesen tudott reprezentálni és ahhoz a nem nagyszámu, de előkelő társasághoz, amely a jogászbálokat látogatni szokta.* A rendezőbizottság hetek óta emberfeletti munkát végez, hogy minden akadályt elháritson az utból és tökéletes rendezői előkészités után január 17-én Debrecen városának előkelőségét egy nagyszerü mulatságban részesitse.

Sajnos, elháritathatlan akadályok miatt a rendezőbizottság a báli meghivókat még nem tudta kibocsátani és előreláthatólag csak január 7-én teheti postára. A közönség tájékoztatására a következőket közölte velünk a rendezőbizottság: *A jogászbál 1931 jan. 17-és lesz az Arany Bika* diszlermében. *A fővédnökök közül Zsitvay Tibor igazságügyminiszter lejön a bálra és soupe-ig részt is vesz abban*, ami a jogásztársadalom köreiben nagy örömet keltett. A bál részletes programját a rendezőség később fogja tudatni a közönséggel.

Különös érdeklődés mutatkozik aziránt, hogy az első bálozókat a rendezőbizottság *az igazságügyminiszternek be fogja mutatni* és a bált az előre bejelentett első bálozó urhölgyekkel a rendezőbizottság tagjai fogják megnyitni ünnepélyes kölsőségek között.

A zenét elsőrangu cigányzenekar és városszerte kitünőnek ismert jazzband fogja szolgáltatni, ugy hogy a bál kitünő hangulata zenei részről feltétlenül biztositva van.

A báliroda jan. 7-én kezdi meg müködését, ahol a bálra vonatkozólag minden kérdésben felvilágositást ad a rendezőség.

Ön

érdekes, jó regényt kap ajándékba midőn vasárnapi lapunkra

APRÓHIRDETÉSÉT

feladja.

József kir. herceg-ulca 1

Vázsonyi Vilmosné Vázsonyi Vilmosról

Dr. Kardos Albert igazgató vezeti be Vázsonyi Vilmos özvegyének előadását.

Egyre szélesebb hullámokat ver az érdeklődés az iránt a rendkivüli jelentőségü előadás iránt, amelyet szombaton, január 10-én este fél 7 órakor tart a Déri muzeum nagytermében Vázsonyi Vilmosné, az egykori magyar igazságügyminiszter özvegye, férjéről.

Vázsonyi Vilmosné, mint az izraelita hitközség vendége jön Debrecenbe s vendéglátói elsősorban a magyar zsidóság legnagyobb fia emlékének akarnak hódolni az előadás megrendezésével, de a jelekből látható, hogy a szombati Vázsonyest nem marad meg a szük felekezeti keretek között. Debrecen lőz életének számos kiválósága jelentette már a rendezőségnek, hogy ott kiván lenni az előadás hallgatói között, még olyanok is, kiket nemcsak felekezeti, hanem politikai különbség is elválasztott az egykori demokrata vezértől.

Vázsonyi Vilmosn, aki „Az én uram" cimü, készülő müvének egyes részleteit fogja szabadon előadni, nem csupán azért hivatott ismertetője, mert legalaposabb ismerője a maga tárgyának, hanem azért is, mert rendelkezik az élőszóbeli előadás legteljesebb készségével. Eléggé bizonyitják ezt azok a sikerek, amelyeket hasonló tárgyu előadásaival, nemcsak Budapesten, hanem Pozsonyban és Kassán, a megszállott felvidék magyar emporiumaiban aratott.

Vázsonyiné előadását dr. Kardos Albert igazgató fogja bevezetni, aki megnyitó beszédében az izraelita hitközség részéről üdvözölni fogja az illusztris előadót.

Jegyeket az ünnepélyre Csillag Artur könyvesboltja árusit. Minthogy az elsőrendü jegyek közül máris sok van előjegyezve, ajánlatos mennél előbb helyről gondoskodni.

Mindenkinek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészitve. — ezt megtalálja Keresztesy uri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

X Korcsolyák, téli pulloverek, sálak kesztyük, sportharisnyák, ródlik és sik kaphatók, Antalffy Gyula sportházában Varga ucca 1. szám.

SZÍNHÁZ

Csodabár

Herczeg Géza és Rudolf Katscher szindarabja a Csokonai-színházban.

A »Csodabárról« tulajdonképpen nem lehet kritikát írni, mert műfajilag nem tartozik sem az operetthez, sem a vígjátékhoz, sem pedig a drámához. Ezt a színpadi műfajt maga az élet teremtette meg s egyesül benne mindenféle és fajta motivum: a zene, a tánc, a humor s a komoly elem. A mese itt keveset számít, csaknem semmit. A librettista *Herczeg* Géza maga is csak mint szükséges centrumot tálalja fel a sovány, pármondatos mesét, hogy annál inkább elkápráztassa a közönséget nagyszerű trükkjeivel, pompás figuráival, kabarészerű, de mindig hatásos humorával.

Néhány óra egy bár életéből . . . Ezt akarja bemutatni a szerző. Nem operettszerűen, hanem egy kis valóságot is, anélkül azonban, hogy a közönség mulattatásáról megfeledkezne.

A »Csodabár« zenéje minden tekintetben stilszerű muzsika. Igazi jazz a javából. Rudolf *Katscher* rendkívül ötletes komponista, aki főleg lüktető ritmusaival, muzsikájának sulytalan érzékiségével tud hatást kelteni. Bár melódiái kevésbé komplikáltak, sőt néha tulegyszerűek, mégis tetszetősek és frissen hatnak s minden zeneszáma egy-egy sláger. Méltóan egészíti ki a zenét Eisemann Mihály egyik pompás betétje, mely külön attrakciója a »Csodabár« debreceni előadásának.

Ezt a híres szindarabot, mely Európa csaknem minden nagyvárosát bejárta, szombaton este mutatta be a Csokonai-színház olyan siker és érdeklődés mellett, amilyenre már évek óta nem volt példa. A premiert széleskörű és ötletes reklámhadjárat előzte meg, de tartozunk a színház vezetőségének azzal a megállapítással, hogy ezuttal a reklám igazat mondott . . . A »Csodabár« debreceni bemutatója valóban a szenzáció erejével hatott.

Alig hat-hét próba után sugó nélkül játszották el a »Csodabárt« — csodásan. Ezt nem fogja tudni utána csinálni semmiféle együttes. Minden szereplő, még az is, aki csak egy-két szót mond, egész szívét, egész lelkét beleviite az előadásba s olyan ambicióval játszott, mintha egyedül az ő vállán nyugodott volna a darab s tőle függött volna a táblásházas siker.

Pedig a darab sorsa, diadala vagy bukása a főrendező *Unger* István vállán nyugodott. Amit most nyujtott, az tulnő a vidéki kereteken s odakívánkozik a fővárosi szinpadokra. Unger felülmulta önmagát s megmutatta, hogy szinte a semmiből hogyan lehet ötlettel, ambicióval, intelligenciával és rátermettséggel feledhetetlen előadást produkálni. A darab kiállítása káprázatos, a diszlet artisztikus és stilszerű, a világítási effektusok tökéletes illuziót adnak Röviden: Ungernek sikerült valódi bárhangulatot teremteni ugy a nézőtéren, mint a szinpadon s az egész előadás a remek táncokkal, a nem mindennapi miliővel, az elgondolás ujszerűségével és a szereplők bámulatos összjátékával az attrakciók állandó sorozata volt.

Mindez oroszlánrészben Unger főrendező érdeme, aki emellett még játszott is a darabban. Érdy gyárost alakította nobilisan, elmélyült, bensőséges művészettel. A közönség természetesen a szokottnál is melegebb és lelkesebb ünneplésben részesítette Unger Istvánt ugy is mint főrendezőt, ugyis mint szereplőt.

A szereplőkről nem volna szabad külön-külön írni, mert hiszen mindnyájan kitünően játszottak. Hiba lenne egyiket a másik elő tenni. Nem érdemi sorrendről lesz itt tehát szó, hanem csak rövid kritikai regisztrálásról.

Ferenczy Marien ragyogóan elegáns Liája nemcsak táncban, de játékban is tökéletes, művészi alakítás volt. Második felvonásbeli nagy jelenete különösen magával ragadott őszintes átélésével és finomságával. *Erényi* Böske a nagyotlitü bár-démon szerepében megérdemelt sikert aratott nagyszerü táncával, temperamentumos játékával és eredeti alakításával. *M. Barna* Anci ezuttal is végtelenül kedvesen játszott, pompásan táncolt s bájos egyéniségéből őszinte jókedv áradt. *Fáskerthy* Mária kabaréstilusban megformált, de mulatságos figurája és groteszk tánca frenetikus sikert aratott s állandó derültségben tartotta a nézőket. *Horváth* Lucy jól beletalálta magát a kezdő bárdémon szerepébe s ügyesen táncolt.

Az előadás egyik kellemes meglepetése *Cselle* Lajos kitünő alakítása volt. A parkett-táncos szerepében kivételes művészi teljesítményt nyujtott. Szépen énekelt, remekül táncolt s hibátlanul rajzolta meg az elkényeztetett, de romlott lelkü selyemfiu alakját. *Kormos* Ferenc bártulajdonosa brilliáns figura. Csupa ötlet, eredetiség és szellemesség. Humora közvetlen, magával sodró és sohasem bántó. *Misoga* László az autóügynök szerepében ezuttal is kitett magáért. Táncszáma egyenesen fenomenális, komikuma ellenállhatatlan s pazar alakításával sokáig emlékezetes marad. Dr *Latzkó* József egy amerikai vendég szerepében kabinetalakítást nyujt. Utólérhetetlen. Hasonlóan elsőrendü figurát ad *Szigethy* Andor, akit melegen tapsoltak. *Mészáros* Béla értékes tehetsége egy kis szerepben is feltünt. *Thuróczy* Gyula grófja tulzástól mentes, hibátlan alakítás. *Szabó* Imre eleinte idegenül mozgott a nem neki való szerepben. Egyébként nagyon tehetséges szinész. *Dolinay* Vilmos tőzsdése eredeti elgondolásu, ötletesen megformált figura.

Külön kell szólnunk *Jatzkó* Rezsőről, aki valódi bárzongoristát játszott. Azt tudtuk róla, hogy hivatott művésze a zongorának, de zeuttal, mint szinész is óriási sikert aratott. Száraz humora, követlensége, mesterkéletlen beszéde és pointirozó tehetsége pompásan érvényesült. A másik szenzáció *Kardoss* Géza Csikorája volt. Kardoss egy vidéki marhakereskedőt játszik azzal a mélyről buzgó, eredeti humorral és művészien karikirozó tehetséggel, mely ennek a kiváló aktornak egyik legnagyobb erőssége. A közönség természetesen nem fukarkodott a jól megérdemelt tapsokkal.

A táncszámok általában ragyogóak. Itt az érdem elsősorban a zseniális *Erdődy* Kálmáné, aki részben kreálta és betanította a táncokat, részben pedig boszorkányos tánctechnikájával bámulatba ejtette a közönséget. Különösen a *Révy* Böskével előadott excentrikus tánca aratott nagy sikert, amely valóban káprázatos produkció volt. *Pallay* Pollett szép orosz tánca szintén általános tetszést keltett.

A jazz-zenekar, a kitünő *Jatzkó* Rezsővel az élén, jól beválit és hibátlan munkát végzett.

A »Csodabár« szombati bemutatóját **táblás ház néze vézig. Már előző nap** át kellett ragasztani a szinlapokat, hogy »A Csodabár bemutató előadására minden jegy elkelt! . . .« És ha ehhez hozzávesszük a tökéletes előadást, könnyen megértjük a közönség lelkesedését, amely percekig tartó tapsorkánokkal ünnepelte a szereplőket és a darab főrendezőjét.

Benyovszky Pál.

———oooOooo———

Heti müsor:

Hétfőn este 8 órakor *Csodabár*. A) bérlet 16.

Kedd délután fél négy órakor *Csodabár*. Olcsó helyárak.

Kedd este *Csodabár*.

Szerda este 8 órakor *Csodabár*. B) bérlet 16.

Csütörtök este 8 órakor *Csodabár*.

Péntek este 8 órakor *Csodabár*. C) bérlet 16.

Szombat este 8 órakor *Csodabár*.

———oooOooo———

— Barna Anci, Fáskerty, Horváth Luczi művésznőknek fejdíszei az Anni kalapszalonban készültek a „Csodabár" premierre.

———oooOooo———

A színházi iroda hirei:

A CSODABÁR FANTASZTIKUS SIKERE
DEBRECEN SZENZÁCIÓJA

Káprázatos színházi estje volt a Csodabár tegnapi vendégeinek. Véges végig dörgő siker jegyében zajlott le a nagy premier. Ott volt a város szine-java. A legelőkelőbb közönség hálás tapsviharral szankcionálta a Csodabár világsikerét. A Csokonai színház döntő sikert aratott és ebben az ujszerüségekben pompázó káprázatos játékban bebizonyitotta, hogy a legnehezebb feladatok megoldására is képes. A színház pazar bőkezüséggel pénzt nem kimélve világvárosi szinjátékot rendezett és hosszu időkre elvetette minden müsorgondját. Ezért, mint előrelátható volt, mától kezdve mindennap este és vasár és ünnepnapokon délután is a csodálatos

Csodabár

kerül szinre a Csokonai szinházban.

A szinház igazgatósága ezuton is köszönetet mond a következő cégeknek, akik a szinház iránti szeretettől áthatva siettek a Csodabár előadás fényét emelni.

Arany Bika étterem szállitotta a Csodabár berendezését.

A világhirü Törley pezsgőgyár a felszolgált pezsgőt.

A Fürst likörgyár a felszolgált likört és konyakot szolgáltatta.

A Farkas virágüzlet a remek virágdiszitést.

Az Üvegkereskedelmi r. t. a csodaszép lámpákat.

A Bleyer Ernő és társa cég a Philips rádiókészüléket.

A Friczi kalapszalon a fejdiszeket.

A Hegedüs és Sándor cég a Csodabár slágerlemezeit.

A Magyar Ruhaipar cég a szőnyegeket.

A szinház igazgatósága tisztelettel hivja fel a közönség figyelmét, hogy az előadás leitüzött kezdőideje előtt félórával már táncol a Csodabár vendégserege.

Szinpadi asztalok és páholyok a szinház titkári irodájában válthatók.

A drezdai vonósnégyes Debrecenben

Január 9-én lesz a Zenekedvelők Köre harmadik bérleti estje, amelyen a világhirü drezdai vonósnégyes szerepel. Ez a kamaramuzsikus társaság a világ legnagyobb zenei centrumaiban aratta sikereit és azoknak az intenziv magyar-német kulturkapcsolatoknak révén jutott el Debrecenbe, amelyeket a Városszövetség oly buzgón ápol. Nagy nyeresége Debrecen zenekulturájának, hogy a kamarazenének a szó szoros értelmében vett klasszikus müvelői idejönnek. Müsorukból, amely száznál több nagyszerü vartettet tartalmaz, Debrecen részére a legszebb klasszikus müveket választották ki.

A hangverseny az Arany Bika disztermében lesz, este 8 órakor és a jegyelővét már megindult. Napijegyek elsö áron kaphatók a megszokott jegyelárusitó helyeken.

A NŐ ERŐSSÉGE A SZÉPSÉG!
A HORNIMAN'S TEA
EREJE A KEVERÉSÉBEN REJLIK, AZÉRT ZAMATOS ÉS EGÉSZSÉGES.

Férfi ruha tisztitása vasalása 4 pengő
Weisz kelmefestő,
Arany János ucca 9. sz.

Drezdai vonósnégyes
Január 9.
Zenekedvelők III. bérlet. Napijegy Méliaszban

Egyes gyártmányu fényképezőgépek 10--50 százalékkal olcsóbbak Berzéki fotószaküzletében, Piac ucca 38 szám (bent az udvarban)

Mi a teendőnk és mit kövessünk az uj évben?

Irta: Varjassy Imre ipartestületi elnök.

Én, aki mint az Ipartestület elnöke, egy nagy iparoscsaládnak a feje vagyok, mindenkor arra fektettem a fősulyt s már foglalkozásomnál fogva is arra vitt minden érzésem, hogy az iparosság — körülvéve a gazda- és kereskedőtársadalom, nemkülönben a tisztviselőosztály megbecsülésétől és támogatásától — a társadalomban elfoglalja azt a helyet, amelyet hivatásánál fogva el kell foglalnia.

Kerülve az Ipartestület beléletében és meg nem engedve semmiféle pártoskodást, politikai és vallási kérdések feszegetését, mindig csak azt igyekeztem elérni, hogy az iparosság egymást szeretve, egymást támogatva, a maga boldogulásának elősegítése utján együtt haladjon. Kerültem és távoltartottam iparostársaimat is attól, hogy más társadalmi réteggel szemben ellentéteket támasszon, sőt mindinkább arra törekedtem, hogy más társadalmi osztályok bekapcsolódásával közös boldogulásunkat kivívhassuk.

A mai rendkívüli és mondhatnám aggasztóan sulyos gazdasági helyzetben kell az egymásra utaltságunk megértését kifejezésre és elfogadásra juttatnunk, mert a bajok nem egyes társadalmi osztályokat, hanem közösen, mindnyájunkat sujtanak.

Az ilyen gazdasági viszonyok között semmi sem könnyebb, mint az elégedetlen tömegeket szélsőséges hajlamokra terelni és megnyerni, de ép olyan nehéz attól visszatartani. Amikor nincs munka és kenyérkereseti lehetőség és az ezzel járó gondok és csapások özöne a lelki egyensulyokat könnyen félrebillentheti, óriási erőfeszítésbe kerül az indulatokat lefékezni és a forrongó kedélyeket lecsillapítani.

Nekem, mint az Ipartestület elnökének kettős kötelességem van: egyik az, hogy az iparostársadalom boldogulását az adott viszonyok mérlegelésével és a kínálkozó lehetőségek kihasználásával elősegítsem, a másik pedig az, hogy mindezeket elérni törekedjen és ha lehetséges, addig a háborgó kedélyeket fékentartsam és csillapítsam.

Hogy a viszonyok a mai állapotukba jutottak, arról én nem tehetek, sőt több mint bizonyos, kormányunk sem tehet, mert a gazdasági krizis nemcsak e kis csonka országot, de még a hatalmas, mindennel rendelkező Amerikát és más győztes államot is sujtja. Azt látjuk, hogy a többtermelés elve csődöt mondott azon oknál fogva, hogy az elhelyezési lehetőség a termelés arányával nem módon csökkent.

Ma a technikai vivmányok felhasználásával minden, amit csak szem, száj és igény megkívánhat, megvan, de ezzel szemben nincs meg a vevőközönség, amely igényét lefokozva, szerény jövedelméből örül, ha megélhet.

Hogy ennek mi az oka, azt a politikusok és nemzetgazdászok vannak hivatva eldönteni, de megállapításom logikus elgondolásom mellett az, hogy még ma sem élünk abban a békés, megértő és a polgárok javát szolgáló atmoszférában, amelyre régóta vágyódunk.

A világháboru előtti években — ha nem is gondtalanul —, de mindenki megtalálta megélhetési lehetőségét. Szegénység akkor is volt, de aki egy kicsit törekedett és jövőjére gondolt, az elérhette célját, némi vagyont szerezhetett.

Ma a helyzet ellenkezőképpen áll: akinek ma van, az lassan, de biztosan megy tönkre, legjobb esetben örül, ha meg tudja tartani azt, amit becsületes uton, esze vagy kezemunkájával szerezni tudott.

Miután pedig az ilyen állapotok egészségesek nem lehetnek, meg kell találni a módját annak, hogy vállvetett munkával, egymás megértésével megmentsük a megmenthetőt, e célból függetlenül a foglalkozási ágaktól, egymás megsegítésére szervezkedjünk én törekedjünk. A legutóbbi városi kisgyülésen az a sulyos konzekvenciáju szó hangzott el illetékes helyről, hogy ha a helyzet tovább így tart, pár év mulva a város saját tisztviselőit sem tudja kifizetni. E kijelentés méltán kelthet mindenkiben — legyen az iparos, kereskedő, vagy gazda — mély megdöbbenést és hovajutásunk szomoru helyzete, sivársága feletti aggodalmán keresztül mindenki a maga nyomoruságos helyzetét érzi át. Ha már — amitől az ég óvjon — odajutnánk, hogy a város a maga tisztviselőit, akik havi fixfizetésükből élnek, nem tudná fizetni, akkor gazdasági krizisünk részbeni aggodalma teljes alapbázisát a gazda, az iparos és a kereskedőtársadalom teljesen enervált gazdasági állapotára lehet visszavezetni.

Az iparos- és kereskedőtársadalom, nemkülönben a gazdaközönség szempontjából nem lehet közömbös a tisztviselőosztály jelenlegi állapota, amint nem lehet közömbös az iparosság előtt a gazdaközönség állapota sem. Ha az országot fenntartó négy pillér — nevezetesen: a gazda, az iparos, a kereskedő és a tisztviselő osztály — valamelyike egyensulyát veszíti, azzal magával rántlatja az egész épületet is s ha ez bekövetkezik, megszünik az államháztartás szilárdsága is, mert fizetni és vásárolni csak az tud, akinek a módja meg van hozzá és ha megszünne ezen fizető és vásárlókészség, azzal megszünne minden.

Nem célom, hogy e cikkem keretében olyan kérdésekre is kiterjeszkedjem, amely kérdések arra hivatott szervek és férfiak hatáskörébe tartoznak, éppen ezért szigoruan a tárgynál maradok és arra törekszem rámutatni, hogy az ujesztendőben mi szükséges és mit kell tennünk?

Legelső sorban iparostársaimnak szólok, mint akik legközelebb állanak hozzám és akiknek érdekében három évtizedet meghaladó időn át szivem teljes melegével munkálkodtam. Kérem őket arra, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között is minden erejükkel, teljes önfeláldozással tartsanak ki s a jobb jövő reményébe vetett bizalommal — ha megpróbáltatások özöne sujtja is őket — haladjanak az egyenes, a becsületes uton, tegyenek eleget hazafias, vallási és társadalmi kötelezettségeiknek, becsüljék meg egymást, mert akkor önmagukat is megbecsülik. Ne engedjék maguk között a széthuzás, a szélsőséges ábrándok magvát elhinteni, legyenek hűek intézményeikhez, amelyek — ha a viszonyokhoz mérten többet elérni nem is tudnak, mint amennyit elérni sikerül is — becsüljék meg a más társadalmi állásu magyar polgárokat és törekedjenek arra, hogy egymást megértve, a széthuzás, a felbomlás utópisztikus elgondolásu eredményeiért ne áldozzák fel az annyira drága nyugodt, belső békét. Igyekezzenek iparosaink a többi társadalmi osztályok rokonszenvét és megértését megnyerni, mert ma már csak ezen az uton lehet remélni azt, hogy a gazdasági krizisen teljes tönkrejutás nélkül átvergődhetünk.

Kérnem kell a gazdaközönséget, — hogy a helyi ipart karolja fel, vegye pártfogásába és ne külföldi árút, hanem magyar árút és amennyiben lehetséges, a helybeli iparosok készitményeit fogyassza.

Kereskedőinket a magyar ipar cikkeinek terjesztésére, propagálására és a külföldi árúk mellőzésére kérem, — mert rajtuk igen sok múlik és ők tehetnek a legtöbbet abban a törekvésben hogy a magyar pénz, a magyar iparosnak, a magyar munkásnak a zsebébe és ne a külföld hízlalására kerüljön.

Ami pedig a tisztviselő osztályt illeti, örömmel állapithatom meg, hogy talán épen ők azok, akik legjobban megértik a magyar ipar pártolásának fontosságát. Kérem őket, tartsák meg továbbra is támogatásukat, hiszen nagyon egymásra vagyunk utalva e csonkahazában!

Uj évünket a szeretet, a megbecsülés és az egymásra utaltság meleg érzése hassa át és fejezze be az év utolsó napján azzal, hogy a reánk következő esztendő bennünket magyarokat, mint egy embert, egy barátot, egybeforrva találjon!

Kivánom az újév alkalmából, hogy az elmondottak útján haladva, minden társadalmi réteget egy boldogabb újév érje és virágoztassa fel!

Január 14-én lesz a ref. lelkész választás

Tiz helyen lehet szavazni.

A pályázat alatt álló lelkészi állásra a választás ez évi január hó 14. napján lesz.

A választási eljárás ezen a napon reggel 8 órakor a Nagytemplomban fog kezdődni. Ha a szavazást elrendelik, a szavazás 10 helyen nyomban kezdetét fogja venni.

A szavazóhelyek a következők:

1. A Csapó-utcai egyházrész a Kálvin-tér 7. sz. a. iskolában;
2. a Péterfia-utcai egyházrész a Füvészkert-u. 2. sz. a. iskolában;
3. a Mester-utcai egyházrész a Mester-u. 22. sz. a. iskolában;
4. a Piac-utcai egyházrész a Miklós-u. 12. sz. a. iskolában;
5. az Ispotályi egyházrész az ispotályi iskolában;
6. a Kossuth-u. egyházrész a
7. az Árpád-téri egyházrész a Rakovszky-u. 6. sz. a. iskolában;
8. a Homokkerti egyházi körzet a homokkerti iskolában;
9. a Nyilastelepi egyházi körzet a nyilastelepi iskolában;
10. a Csapókerti egyházi körzet a csapókerti iskolában.

A volt debreceni 39-es bajtársak összejövetele

A debreceni volt 39-es bajtársak e hó 5-én azaz hétfőn este 8 órakor tartják meg az »Angol Királynő« zöld-termében összejövetelüket. Ez az összejövetel a jelekből itélve nagy látogatottságnak fog örvendeni, mert a debreceni volt 39-esek teljes számmal ezen részt fognak venni.

A napokban Debrecenben járt Budapestről Herdiczky Jenő őrnagy, aki itt felkereste ifj. Pokoly József városi tisztviselő volt 39-es nyug. áll. főhadnagyot s közölte vele, hogy a tervbe vett, s 5-én megtartandó összejövetelen a budapesti bajtársak is képviseltetni foglyák magukat s ez alkalommal a budapesti bajtársak képviseletében lefognak jönni Gömöry Árpád ezredes, Herdiczky Jenő és Radó őrnagyok. Budapestről a hétfő dél után 2 órakor induló gyorsvonattal fognak elutazni s este 6 órakor lesznek Debrecenben, hogy 8 órakor az Angol Királynő-ben megtartandó bajtársi összejövetelen részt vegyenek. Debrecenből másnap, azaz 6-án reggel a 7 órás gyorsvonattal fognak a fővárosba visszautazni.

Az összejövetelen Gömöry Árpád ezredes fogja ismertetni a budapesti bajtársak eddigi müködését s előterjeszti a budapesti bajtársak terveit. Ezen az estén beszélik meg a tavaszra tervezett 39-es emlékünnepélyt is, melyre a budapesti bajtársak testületileg le fognak jönni.

Tekintettel a Budapestről ez alkalomra megérkező bajtársak tiszteletére, továbbá arra a sok és érdekes tárgyra, ami az összejövetel alkalmából megfog tárgyaltatni remélhetőleg a debreceni bajtársak nagy számmal fognak megjelenni.

Képsorsolás a D. M. E. képkiállitásán

Négy olajfestményt és egy szobrot sorsol ki az egyesület tagjai között.

A Déri Muzeum mindkét kiállitó termét megtöltik a debreceni müvészek képei azon a tárlaton, amelyet a Debreceni Müpártoló Egyesület rendezett. — A tárlat iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg megnyitása óta. Mindennap igen nagy közönség gyönyörködik a kiállitásban. Az egyesület minden esztendőben több képet szokott kisorsolni tagjai között. Az 1930 évi sorsolást ezzel a kiállitással kapcsolatban tartják meg. A sorsoláson minden tag dijtalanul vesz részt tagsági jegyének számával. A sorsolás kedden délelőtt lesz a kiállitás helyiségében, s azon mind azok a tagok is részt vesznek, akik tagsági jegyüket a sorsolás napjáig még kiváltják.

Négy festőmüvész olajfestményét egy szobrászmüvész szobrát fogják sorsolni, még pedig ugy, hogy a szerencsés nyerő maga választja ki a neki legjobban tetsző müvet. A sorsolás eredményét a helyszinén azonnal kihirdetik, a helyi napilapokban pedig csütörtökön, f. hó 8-án fogják közölni.

A kiállitás mindennap 10—1. és 4—7-ig van nyitva. Vasár- és ünnepnapokon a főbejáron van a belépés, máskor pedig a nyugati szárnyon, a közmüvelődési könyvtár bejárójánál. — A tagsági jegyeket a kiállitás pénztáránál lehet kiváltani. Tagsági dij egy évre 4 pengő. A tagsági jegy a kiállitások ingyenes látogatására is jogosit. 1931-ben az egyesület öt kiállitást rendez s a téli kiállitással kapcsolatban ismét öt müvet sorsol ki tagjai között.

Fehértói Dániel
temetkezési vállalatának
temetései:
Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11—85.

Holló Évike életének 4-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 4-én, délután félhárom órakor lesz Kincsesbegy ucca 29-ik szám úházától, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

Papp Ilona életének 10-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 5-én, délután lesz az Apaffy ucca 16. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a péterfiauccai temetőbe.

Sitábor a hegyekben

Mire a falu bástyafalát képező hegygerincre értünk, zerge járásu ifjaink mozgó pontjait már a falu uccáján láttuk. Ugy mennek a hajdusági cserkészek a hegyen föl-le, mintha itt nőttek volna föl. A hegy tetejéről csodálatos kép a csucsoktól 60—70 méternyire megkuporodó falu. Olyan mint egy alpesi táj. A hó alól kecskék szedegetik sovány ebédjüket s körbe egész sereg hegycsucsot világít be a fényözön. Lent a falu uccájának lejtőjén zsong az élet, gyermekek síznek és ródliznak. A falu mögött a Kut hegy 800 méteres csucsa, előtte a Szilveszter hegy s innen-onnan a Piszkéstető és Gallyatető 900 méteren felülemelkedő hómezői világítanak. A csillogó hóban sötéten kígyóznak a patakok völgyei, csörgés, locsogás s a kopasz fák közt zugó szél orgonája egészíti ki a szimfóniát. Élesen vág a levegő, pedig odalent bokáig jártuk a sarat. Leereszkedünk a síkos uton, egy patakon kell átkelni. Nincs rajta híd, mint általában egyen se. Vagy a patak medrében fürdő köveken kell átkelni, vagy az egyszerübb módot választja az ember, átgázol a vizen. Itt az utóbbi szokás.

Felsőhuta. Kis tót falu, 4—500 lakóval. Huta volt régen, mert üveget fujtak, ma már azt sem tudja a lakosság, honnan és miből fujhatták?

Van itt egy egész sereg huta nevü negység, de a legvénebbek is csak a forrás kutját biztosító, megrozsdált vaskatlant tudják megmutatni. A környéken készült s a vidéken található, régi világ emlékét őrző utolsó üvegkorsót is elvitte valami turista. Igy azután Hutából semmi nem maradt, csak az irtóztató szegénység. Most is lehet vagy 7—8 fokos hidegség s nem egy gyermeket látunk mezitláb szaladgálni az uccán. Azt mondja a falu agilis tanitója, hogyha itt valaki eléri a 6—7. évet, az ugy megedződik, hogy patriárka kort ér el (ha közben a pálinka meg nem öli). Aprós zsuppos házak bámulják egymás rongyos szegénységét, közel egymáshoz épitve, hogy a tél viharát jobban bírják. Akkorák mint egy-egy subás alföldi magyar. Kicsi szimpla ablakukra tarkaságokat fest a jégvirág. Dül a füst a tüzfal deszka végén. Fent a zsupp alatt ugyanis a szabadtüzhelyből a padláson és a padláslyukon át menekül ki az irtóztató büdös füst. Alig van olyan ház, melynek kéménye lenne. Luxus a kémény. Megvan szenesedve a padláslyukat képező kereszt, igy legalább a vallásos tót nép hite szerint a kereszten függő elképzelt Krisztus nem fázik. Legtréfásabb azonban az, hogy ennek dacára is biztositva vannak a házak, mikor a tüzhelyből felcsapó füst közvetlenül nyaldossa a zsupptetőt. Ez az igazi szerencsejáték. A nép nagyon babonás és nagyon vallásos. Teli van a falu levegője középkori izü mesékkel s a dolgokat nem egyszer befolyásolja. Tótul beszélnek egymás között, de magyarul danolnak. Szeretnek katonák lenni, mert ott nem kell annyit dolgozni s amellett fizetés is van. Van fonójuk, ahol szombat és vasárnap kivételével fonnak is és táncolnak. Danászás mellett táncolnak (csárdást!) s a leányok szívesen veszik a legények vaskos, kézzel fogható tréfáit. Az idegenhez jók, köszönősek s egymás között a két nembeliek meglehetős barátságosak. Vannak egyszerü dolgok, melyet ők luxusnak tartanak s tisztább munkának tartják a ház környéki talaj javitását. Akinek két tehene van és pár holdnyi sziklás hegyoldal földje, az már mellverő gazda. És a többiek? Nyáron summásnak állnak az Alföldre, télen erdőt irtanak. Érdekes emberek ezek; Morvaországból tartják az eredetüket és mégis büszkén emlegetik, hogy az atyafi csehek plundráját még kiporolnák.

A fiuk szabad idejükben érdeklődtek a lakosság viszonyai iránt. Tanultak sokat.

Hó volt bőségesen. Mikor megérkeztünk, azt hittem, hogy most turista módra a nagy ut után pihenőt tartanak. Tévedtem. Betették a hátizsákot az iskolába s pár p erc mulva már a hegyoldalon szántották a havat.

Volt egy pár közöttük, aki már sízett, de legtöbb először kötötte lábára a hosszu lécet. Nem kellett nekik magyarázat. Neki indultak a hegyoldalon s oly szédületes sebességgel száguldoztak lefelé, hogy félelmetes volt nézni. Csábító passzió ez a sízés. Hiába látja a néző a bukásokat, mégis ha egyszer felkötötte lábára a sít, alkonyatig nem teszi le. Fel a hegytetőre a csillogó, nyikorgó hőmezőn és visszafelé kimagyarázhatatlan élvezet a sebes vágtatás. Pompásan sütött a nap. A síöltözet láttára megborzadna a bundában járó elpuhult városi ember. Legtöbbje kalap nélkül sütteti magát a szomszédban delelő nappal s a kis kabát alatt egy szál cserkészing. Nem fázunk igy sem. Láttunk merészebbeket, akik ing nélkül, meztelen felső testtel síztek. Az egészséges életmód vakmerő harácsolása ez. Pormentes, napsütéses levegő, megrészegitő hangulat, kacagás, szabadság; igy nevelődik egészséges életmódra s nemes passziók megszeretésére a magyar tanitójelölt. Itt van velünk megértő, atyai lelkü igazgatónk. Velünk tart bárhová megyünk. Nagyokat, egészségeseket kacag diákjai groteszk bukásán s frissen áll talpra, ha őt hagyta cserben az egyensuly. Mert ő is lábára kötötte a sít. Eleinte nehezen megy a gyakorlás, de a szokásos szivóssága győzedelmeskedik.

Más ilyen koru ember jó meleg szobában kvaterkázva kalábert játszik, ő a hómezőn turistáskodik, sportol és a napsütéses fényözönben kiüzi testelelke fáradtságát. Más ilyen koru s hivatásu ember vakációjában örül, ha elszakad a diákok tömegétől, ő velük együtt utazik, mássza a hegyeket, tanulmányozza a lakosságot, együtt étkezik velük, együt pihen vetlük, mert tudja, hogy az ő frisseségére még nagy szemekkel figyelnek, az ő erejére, tudására még szükség van. Megható látni, amint az ősz pedagógust növendékei tanitgatják a sízés első lépéseire, az iskola padjaiból ugyanezek a fiuk pedig felnyitott lélekkel hallgatják tőle az életut első lépéseinek a bölcsességét.

Mikor a sízés és a jó levegő áldása megtörte a feszülő izmokat s a sötétség győzedelmeskedett a vakító hófehérségen, az iskola duruzsoló tüze mellé ültünk. Minden fiu feldolgozott egy gondolatot, mely a lelket müveli s az akaratot erősíti és azt cserkészmódra, tanitásként előadta. Beszélgettünk a munkáról, a magyar dalról, a magyar cserkész, a magyar tanitó hivatásáról. Megtárgyaltuk a cserkész munka lényegét. Minden nap délután 5-től 7-ig ilyen munka folyt. Az előadást vita követte. Igy nemcsak a test, de a lélek kivánságainak is eleget tettünk. A fiuk mindenről színes és tanulságos naplót vezettek. Nagy hasznát fogják venni ifjukori élményeik leirásának a sivár életben.

Minden nap reggel zászlófelvonásnál énekelt a csapat s egy-egy fiu imát mondott. Kint a szabad levegőn, az iskola udvarán felüdítő reggeli tornával csináltunk kedvet a befagyott vizben kötelező mosdáshoz. Este, midőn a trikolórt bevontuk, hálát adtunk az egek Urának a napért s a sötétségben szunnyadó hegyormok csodálatosan visszhangozták Dávid örökszép zsoltárait. A csillagok reszketve hunyorgattak, bátoritották, biztatták a hegyeken élő kis csapatot s való volt, mert minden bajtól megóvott az Isten.

Igy telt egyik nap a másik után.

A magyar tanitóhoz hiven, alaposan megismertük a gyönyörü Mátrát. Voltunk Ágasváron, mely a Mátrának egyik legszebb kirándulóhelye. Voltunk Gallyatetőn, melyet vasárnaponként százával keresnek fel az egészséget kereső vidéki és fővárosi turisták. Innen nagyszerüen látszik a Magas-Tátra rózsaszinben játszó, napsütötte orma. Integettünk neki s bizonyságot tettünk, hogy érte is készülődünk.

Hat teljes nap volt a gyöngyélet. Óh be sokan vágynak hat ilyen napra. Óh be sokan nem tudják, hogy mit jelent hat ilyen nap. Erőt, egészséget, frisseséget, tanulságot és a hazai rögnek szeretetét. Mily messze néznek azok, kik ily élet után vágynak. Hogy keresgélnek a külföldi menetrendekben, hogy számitanak valutákat, hogy vágják a „legszükségesebb" nyelvtudást. Pedig itt van a mi gyönyörü Mátránk. Telisdedteli szebbnél szebb helyekkel. Van itt szórakozásra való hely, van itt betegnek való hely. Közel van és olcsó. Magyar pérzzel kell fizetni, magyar vasuton kell utazni, magyar embert segitünk általa. De itt az a baj, hogy nem szól a dzesz! Itt az a baj, hogy nagyon közel leszünk egymáshoz s ha csak a Mátrába utazunk, nem látunk „külföldet". Pedig lehet látni innen is annyit, mint az átlagos földi halandó lát külföldön jártában. Dehát az a baj, hogy itt magyarul szól a nóta szegény tótok ajkáról s az a baj, hogy magyar csárdást táncolnak. Ez pedig nehéz tánc nekünk elpuhult, de mégis verekedni akaró magyaroknak.

Felsőhuta, Fiskalitáshuta, Ötházhuta s a benne lakó jószivü, magyar dalos, velünk együtt élni s halni akaró tót atyafiak; jöjjetek csak le a magyar Alföldre aratni s beszéljétek el azt a sok szépet, amit a ti egyszerü nyelvetek alig képes elmondani. Segitünk nektek elmondani, leirni, amit a ti bércekkel övezett, patakról locsogó, gyönyörü Mátrátokról csak lehet. Ezt igérik nektek a hat gyönyörü napot nálatok töltő magyar cserkészek.

Somorjai László

Aki cimbalmozni szeretne a fogházban

Miskolc, január 3. Néhány héttel ezelőtt a rendőrség több besurranó tolvajlás gyanuja miatt letartóztatta Budai Kálmán, fiatal cigány cimbalmost. — Most került a törvényszék Dolinay tanácsa elé a tolvaj, aki beismerte a vádirat szerinti bünesetekményeket.

A biróság a bizonyitási eljárás után Budai Kálmánt lopás büntette miatt nyolc hónapi fogházbüntetésre itélte. Az itélet kihirdetése után az elnök kérdésére a vádlott cimbalmos kijelentette, hogy az itéletben megnyugszik, csupán egy kérése van:

— Arra kéri a tekintetes törvényszéket, méltóztassék megengedni, hogy cimbalmomat is behozhassam magamhoz a fogházba.

— Talán unatkozik? — kérdezte a tanácselnök.

— Nem unatkozom, de attól tartok, hogy elfelejtem a mesterségemet és ha kijövök, megint lopni leszek kénytelen.

A kivánságot természetesen nem teljesitették és Budai Kálmán leverve bandukolt a fogházőr előtt a törvényszéki fogház felé.

BUTOROK saját készitményüek
legolcsóbb árban beszerezhetők
Bálint Sándor Piac-u. 85. szám.

RÁDIO EGÉSZ HETI MŰSORA

VASÁRNAP, JANUÁR 4.

BUDAPEST. 9.00: Hírek, kozmetika. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Sebestyén Jenő dr lelkész. — 11.00: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templodmból. — Szentbeszédet mond Hajós Imre dr pécsi teológiai tanár. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Az operaházi zenekar hangversenye. — E hangverseny szünetjében: „Népszámlálás." (Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.00: A Rádióélet gyermekjátszóórája. — 3.30: Székács Elemér gazdasági főtanácsos: „Időszerű gazdasági tanácsadó." — 4.10: Az iskolánkívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem.) — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Bura Sándor cigányzenekarának hangversenye. — 6.15: „Legérdekesebb külföldi ujságírói élményeim." Benda Jenő előadása. — 6.35: Békeffy-est. — 7.50: Sport- és ügetőversenyeredmények. — 8.00: Részletek a „Fehér orchideák" című Kiszely—K. Halász operettből. — 9.30: Hangverseny. Közremüködik: Thamán István, a Zeneművészeti Akadémia tanára (zongora) és Thomán Mária (hegedü). — Utána: A Fejes szalonzenekar hangversenye.

HÉTFŐ, JANUÁR 5.

BUDAPEST. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Szalonzenekari hangverseny. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.10: „Shackleton élete és halála." Halász Gyula előadása. — 5.45: Orgonahangverseny a szegedi fogadalmi templomból. Bevezetőt mond és az orgonát ismerteti Gever József. Az orgonaszámokat Antalffy-Zsíros Dezső orgonaművész adja elő. — 7.15: Német nyelvoktatás. — 8.15: A Malcsiner-jazz hangversenye Varsányi Rudolf (ének) közremüködésével. 8.45: Csajkovszky hangverseny az operaházi zenekar előadásában. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Bura Károly cigányzenekarának hangversenye.

KEDD, JANUÁR 6.

BUDAPEST. 9.00: Hírek. — 10.00: Énekes nagymise a lipótvárosi Szent István Bazilikából. Szentbeszédet mond Nádas Zoltán dr szegedi piarista hittanár. — 11.15: Görög katholikus istentisztelet a Szegényház-téri görög katholikus magyar plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Szemerszky Miron fővárosi hitoktató szerzetes. — Majd: Az operaházi zenekar hangversenye. Közremüködik Krammer Erzsi operaénekesnő. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 4.00: Pista bácsi mesél. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. — 5.00: „Királyok és pásztorok zarándokhelye", Héderváry Klára előadása. — 5.15: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel. — 6.15: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel. — 6.15: „Nyugattibeti utam Kőrösi Csoma Sándor nyomdokain." Baktay Ervin előadása. — 6.40: Hangverseny. — 7.45: Szinmüelőadás a Studióból. „Szegény gazdagok." Regényes szinjáték 3 felvonásban (7 képben). Jókai Mór regénye után irta Hevesi Gábor. — Az 1. felvonás után: Ügetőversenyeredmények. — Az előadás után: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 11.30-tól éjjel 1 óráig: Pertis Jenő cigányzenekarának hangversenye.

SZERDA, JANUÁR 7.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4.15: Molnár Endre: „A régi erdélyi diákélet." Felolvassa Haraszthy Lajos. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: A folyamőrség zenekarának hangversenye. — 6.00: Olasz nyelvoktatás. — 6.30: Gramofonhangverseny. — 7.00: Rádió amatőr posta. — 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: „Trubadur." Dalmű 4 szakaszban. Zenéjét szerzette: Verdi. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Kurina Simi cigányzenekarának hangversenye.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 8.

BUDAPEST. 9.15: A 2. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Az iskolánkívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem.) — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 5.10: Német József gazdasági tanácsos, ny. kertészeti tanár: „A szobanövények ápolása." — 5.45: Magyar népdalok és csárdások. Zongorán előadja Morvay Ákos. — 6.25: „Dánia." Ybl Ervin dr előadása. — 6.35: Gramofonhangverseny. — 7.25: Angol nyelvoktatás. — 8.00: Novellák. 1. A szép özvegy becsülete: 2. A temetés. Irta és felolvassa: Orbók Attila. — 8.30: A középeurópai műsorcseresorozatban a hamburgi rádió adóállomás műsorának közvetítése. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Magyari Imre cigányzenekarának hangversenye.

PÉNTEK, JANUÁR 9.

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Az államrendőrség zenekara fuvósegyüttesének hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Molnár Aladár mesél. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Tót-magyar nyelvoktatás. — 5.25: Az operaházi zenekar hangversenye. — 6.40: Ernst Häckel dr németnyelvü előadása. „Emil Ertl, ein deutscher Dichter." — 7.00: Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye. — 7.30: Kertész K. Róbert előadása: „A műemlékvédelem." — 8.00: A Wieni Singakademie énekkarának hangversenye a bécsi Grosses Konzerthaus-ból. — 10.00: Hoehn Alfrád zongoraművész hangversenye. — 10.35: A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata. Schandl Károly nyállamtitkár előadása: „A magyar mezőgazdaság szerepe Európa tapraállításában." — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Szabó-Guy László jazz zenekarának hangversenye.

SZOMBAT, JANUÁR 10.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: Lőrinczy Lajos novellái: 1. Két idegen testvér; 2. Szegény kicsi madár; 3. Az utolsó nemes. — 4.45: dlőjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: A Magyar Cserkész-Szövetség műsoros előadása. — 6.00: „Régi pesti alakok." Faragó Jenő előadása. — 6.25: Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — 7.30: „Mit üzen a rádió."

Uj iparigazolványok

A mult hó folyamán az iparhatóság az alábbi iparjogositványokat adta ki:

Balogh József cipész. Özv. Szepesi Dezsőné kifőzés. Fülöp A. Adolf és Király Nándor tüzifa és szén kereskedés. Radó Dezső kézmü, kötött, szövött szőrme és rövidáru kiskereskedés. Molnár Ilona szatócs. Lebovics Áronné sz. Weisz Regina kocsma. Barnácz György béreséplés. Ifi. Nemes Károly szijgyártó, nyerges és bőröndös. Czilli Mihály szatócs. Özv. Kórodi Miklósné dohányzási mellékcikk kiskereskedés. Sinai István kefekötő, ecsetkészitő. Szücs József cipész. Schwarz Mór férfi szabó. Nagy Zsigmond hentes. Weisz Géza pécsi bej. cég — fióküzletként — férfi és női divat, rőfös és rövidáru kereskedés. Balogh István kenyér, termény és őrlemény kiskereskedés. Szepesy Istvánné virág- és koszoru árusitás. Zsugyel József bérautó fuvarozás. Hadzsi Istvánné dohányzási mellékcikkek árusitása. Kovács Imréné baromfi és tojás kereskedés. Ifj. Sáska Jánosné baromfi és tojás kereskedés. Domokos Györgyné kávémérés és kifőzés. Szabó Ferenc szarvasmarha és sertés kereskedés. Szutor Nándor asztalos. Szutor Mihály asztalos. Fele Kálmán és Fele Kálmánné élő és vágott baromfi és tojás kereskedés. Klár Gábor széna, szalma, abrak, burgonya, tüzifa, szén, zöldség, gyümölcs árusitás. Saliga István kenyér, termény, liszt és őrlemény kis kereskedés. Vitéz Varga Lajos szatócs. Vitéz Varga Lajos korcsma. Baresa Sándorné ócska ruha, ócska párna és toll kereskedés. Papp Istvánné kávémérés, kifőzés.

Megszünt iparigazolványok

A mult hó folyamán az iparhatóság az alábbi iparokat törülte:

Seres László bércséplés. Debreceni Autóforgalmi Rt. 10. sz. kétfogatu bérkocsi. Urbanovics Miksáné férfi szabó. Friedmann Miklós mezőgazdasági termény kis és nagy kereskedés. Bonis Jenőné lakás és üzlethelyiségek közvetitése. Minya István hentes és mészáros. Engel Dezső és Spiró Sámuelné rőfös, rövidáru és divatáru kereskedés. Pigler Ernő Gyula hentes és mészáros. Schwarz Mór rőfös és konfekciós. Weisz Dávidné kézimunka előrajzoló. Rácz József lakatos, ifj. Balog Vilmos és Szabó József termény és malomtermékek kiskereskedése. Özvegy Muszter Lászlóné kefés. Lucz Ferenc hentes. Révész Lajos rőfös és rövidáru kiskereskedés. Ecetgyár Rt. ecet és vele kapcsolatos termékek kereskedése. Pór Sándor hentes áru cikkek árusitása. Madi Róza baromfi, tojás, zöldség stb. kereskedés. Pálfy Zsófia baromfi, tojás, zöldség stb. kereskedés. Gál István baromfi, tojás, zöldség stb. kereskedés. Szabó József szatócs. Trocsányi Endréné korcsma. Szutor Mihály, Szutor Nándor asztalos. Gyöngyösi Gábor és Molnár Imre gép- és épületlakatos. Horváth Tamás cséplési vállalat. Taskó József cipész. Kiss István fuvaros. Biró József termény kereskedés. Sichermann Ignác szatócs. Reich Béla, Kornfeld Dávid divat, kézmü kereskedés. Hajdunánási Konzervgyár Kertgazdasági Rt. gyümölcskereskedés. Franck József és Franck Izidor cipő és csizma kereskedés. Ujlaki Sándor női és férfi divat, rőfös és rövdáru kereskedés. Glück Béla, Rosner Gyula fakereskedés. Ifj. Kiss Imre és Kiss Dénes cipőfelsőrészkészitő. Id. Korom Gábor lakatos. Papp János zobafestő. Horváth Tamás cséplési vállalat. Harsányi Gábor cséplési vállalat. Goldberger Adolfné szül. Entreicher Szeréna erdőkitermelés, favétel és eladás. Des Combes Henrik fuvaros. Csáki Péter bérautó fuvarozás. Kerékgyártó Sándor bércséplés. Böszörményi József cukorka készitő. Gottesmann Jakab könyvkötő Özv. Schuller Gáborné papir és vegyesáru kereskedés.

Kontyalá való bor

(természetes édes)
ünnepi alkalmakon kedvelt nemes ital
Kihordásra 1 l. 96 fillér,

Németh Nándor
Angol Királynő szálló pincéjéből.

SULYOS VASUTI SZERENCSÉTLENSÉG ANGLIÁBAN.

London, jan. 3. A London felé haladó egyik express vonat Carlisle közelében hamis váltóállitás következtében kisiklott. A mozdonp és több kocsi lezuhnt a töltés ről. — Az eddigi hirek szerint az áldozatok száma négy halott és 50 sebesült, köztük 12 állapota sulyos.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉGEK.

A ref. egyház Hatvan-u. 1—3. sz. bérházában (Püspöki palota), a 10. sz. utcai üzlethelyiség f. évi február hó 1-re; a 23. sz. udvari üzlethelyiség pedig azonnalra kiadó. — Értekezni a g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz. (keresztépület).

Január

3

szombat.

Felhivás.

előfizetőinkhez.

Felhivjuk igen tisztelt előfizetőinket, — hogy a „Debreczen" előfizetési díját, folyó hó 5. napjáig, a lapkézbesitőknél levő nyugtára, kiadóhivatalunkban, vagy posta útján kiegyenliteni sziveskedjenek, nehogy a késedelmes előfizetés miatt a lap küldése akadályokat szenvedjen.

KIADÓHIVATAL.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Szabó Géza, d. u. 5 órakor Márky Kálmán. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Uray Sándor, d. e. 11 órakor Kolozsváry Kiss László, d. u. 5 órakor Kovács József. Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor prédikál Baksa Sándor, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Diószeghy Mihály d. u. 3 órakor Magyar Bertalan. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Madar Zoltán, d. u. 5 órakor vallásos estély dr Erdős Károly. Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál dr Ferenczy Gyula, d. u. 3 órakor dr Ferenczy Gyula. Nyilastelepen Bíró Béla. Csapókertben d. e. 10 órakor prédikál Halász András, d. u. 3 órakor Halász András. Köntösgáton d. u. 3 órakor Kalas Ferenc. Sámsoni uti isk. 4 órakor Halász András. Wolaffka-telepen d. u. 3 órakor Hadházy Pál.

A róm. kath. templomban:

Január 4-én, vasárnap: rendes vasárnapi szentmiserend. Egész napos szentségimádás. Templomnyitás reggel 6 órakor. Misék, gyóntatás és áldoztatás reggel 6 órától. Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. 8 órakor piarista mise. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr Bencze Mátyás. — Utolsó mise fél 1 órakor. Délután fél 4 órakor szentolvasó és litánia. Szentségbetétel előtt prédikál Szabó Imre.

A görög szertartásu róm. kath. templomban:

Január 4-én, vasárnap: rendes vasárnapi szentmiserend. 7 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diákmise. 9 órakor katonamise a latin és görög szertartásu róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3 órakor vecsernye, prédikál Papp Gyula szentszéki tanácsos.

Az evangélikus templomban:

Az evangélikus templomban január 4-én, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. Január 6-án, kedden, vizkereszt napján d. e. 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor.

Az unitárius templomban:

A debreceni unitárius egyházközség Hatvan u. 24. szám alatt levő templomában f. évi január hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes istentiszteletet tartanak. — Templom fütve lesz. Ez alkalommal prédikál dr Csiky Gábor budapesti misszió lelkész.

Fegyvertisztogatás közben átlőtte a kezét egy rendőr

Sulyos baleset ért tegnap délután egy rendőrtörzsőrmestert, aki a lakásán a szolgálati pisztolyát tisztogatta, amelyből azonban elfelejtette valamennyi golyót kiszedni és a csőben felejtett golyó átfurta a kezét.

Szatmári Imre 33 éves rendőrtörzsőrmester szombaton szabadnapos volt és a Lugosi u. 6. szám alatti lakásán a szolgálati Frommer-pisztolyát kezdte tisztogatni. Munkaközben Szatmári a pisztolyból kiszedte a golyókat, azonban a csőben benne felejtette a golyót. Tisztogatás közben a pisztoly, amelyről Szatmári azt hitte, hogy nincs megtöltve, elsült és a golyó keresztülfurta a kezét. Az erősen vérző renőrtörzsőrmesterhez a hozzátartozói kihivták a mentőket, akik a sulyosan megsebesült rendőrt első segélyben részesitették, majd kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

— Dr. Tankó Béla egyetemi professzor előadása a Máv. műhelytelepen. Dr Tankó Béla egyetemi professzor, január hó kilencedikén, délután öt órakor az oberrammergaui passiójátékokról tart előadást, a Máv. műhelytelepi „Egyetértés" diszermében, vetített képekkel.

— Kápolna szentelés a homokkerti katholikus iskolában. A homokkerti római katolikus iskolában létesitett kápolnaszentelése ma, vasárnap délelőtt tiz órakor fog megtartatni. Ezt követőleg szentmise és szentáldoztatás lesz.

— Felhivjuk a péterfiauccai egyházrész leánykörének tagjait, hogy ez évben az első összejövetelünket január hó nyolcadikán, csütörtökön délután négy órakor tartjuk meg. Kérjük a leánykőri tagokat a pontos megjelenésre. Vezetőség.

— Nem tudják burkolni az Irinyi uccát. A csendőrkerületi parancsnokság ismételten kérte az Irinyi ucca bürkolását és a tér rendezését. A kérelmet a főispán útján küldte át a polgármesterhez. A csendőrség hivatkozik arra, hogy milyen szép lenne a palota, ha ki lenne bürkolva a környéke és igy könnyen megközelithető volna. A város fedezet hiánya miatt egyelőre még mindég nem tudja a burkolatot megcsináltatni.

— A nyúlasi hadirokkant telepen megalakult „Bicegő asztaltársaság" és 6. vonatosztag parancsnokság, karácsony szombatján, azaz december hó huszonnegyedikén, délután a hadirokkantak gyermekeinek ünnepélyes keretek között szeretetadományt osztott szét. Jelenvolt a 6. vonatosztag parancsnokság kiküldöttje és a „Bicegő asztaltársaság" tagjai.

— Baleset favágás közben. özv. Schneider Jánosné, baromfikereskedő Toldi ucca 3. szám alatti lakos, a fáskamrában, fát hasogatott. Az éles balta azonban megcsúszott a kezében és a bal hüvelykujján sulyos sérülést ejtett. A mentők részesitették első segélyben, majd kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol bekötözték a sérülését, onnan pedig a lakására szállitották haza.

— Tizéves életmentő. Hosszúpályiban a népes cigánytelep előtti tavon korcsolyázott egy kis első gimnáziumi tanuló, Balogh Dénes. Ugyanakkor ott játszadozott egy kis mezitelen purdé. A lékhez ment, hogy megnézi, hogy hideg e a viz? Majd megcsúszott s nyakig merült a vizbe. Ekkor került sor a kis hősre, aki gyorsan megfogta a fuldokló nyakát, kihúzta a vizből. Időközben odakerült a muzsáktól kedvelt apa, a bőgős, aki jutalom gyanánt igéretet adott: „Majd Dénes-napján elhúzom a tekintetes úr nótáját".

— A Katolikus Népszövetség ma, — vasárnap délelőtt tizenegy órakor, — csoportvezetői értekezletet tart, — a Varga ucca 4. szám alatti iskola termében. **A csoportvezetők pontos megjelenését kéri a Vezetőség.**

— A Debreceni Vadásztársulat értesiti tagjait, hogy a Nagyerdőn a fácánkakas-vadászat, 1931. január hó tizenegyedikén, (vasárnap) és január hó tizenötödikén (csütörtökön) lesz. Társulatunk tagjai tetszés szerint választott egyik napra a pénztárosnál válthatják ki négy (4) pengő ellenében vadászjegyüket, mely külön napijegy négy darab fácánkakas lövésre ad jogot. A vadászat mindenik nap reggel nyolc órakor kezdődik s délután négy óráig tarthat. Vendéghivási jog e vadászatokra nem érvényes, egyebekben a magános vadászatainkra hozott szabályok kötelezők. Amennyiben január hó tizenegyedikén, vagy tizenötödikén olyan elviselhetetlen időjárás következnek be, hogy a vadászat gyakorlását megakadályozná, abban az esetben a már kivállott vadászjegy január hó tizennyolcadikára (vasárnapra) a pénztárnál érvényesithető az illető napon reggel nyolc óráig. A választmány határozatából: Dr. Bartha

— Gazdálkodóifjak reggelig tartó táncvizsgája a Koronadiszteremben, folyó hó tizedikén, szombaton. Belépő dij 1.20 és a vigalmiadó. Az új tánctanfolyam tizenkettedikén kezdődik. Tisztelettel: Schaff tánctanár.

— Levente kultúrest a DTE-ben. A II. kerület Levente Egyesülete, folyó hó negyedikén, vasárnap este nyolcórai kezdettel, a Debreceni Torna Egyesület hatalmas tornacsarnokában kultúrestet rendez, a következő, változatos műsorszámokkal: 1. Nyitány. A levente zenekar. — 2. Repülj fehér galamb. (Gyula diáktól). Szavalja: Elek Gyula. — 3. Monológ. Nagy Béla 4. Magyar dalok. Énekli: Szecskó P. 5. Hegedű szóló. — 6. Az aranyéra. Tréfás bohózat. Játszák: Elek József, Vámos Ernő és Erdei Béla leventék. A műsort pontosan nyolc órakor megkezdik, miértis kérik a m. t. közönséget, hogy helyeiket idejében elfoglalni szíveskedjenek. Főoktató.

— Üvegbiztositást köt a város. — A városi házak üvegbiztositására versenytárgyalást hirdettek s hat ajánlat érkezett be. Ezek közül a feltételeknek csak a Pátria Biztositó felelt meg egyúttal azonban ő volt a legolcsóbb is. Évenként 1830 pengőt kért, de ha a város tizévre köti meg a biztositást, akkor évenként csak 1378 pengőt kell fizetnie, ezzel szemben vállalja mindenesetre, még tüntetés és zavargás esetére is az üvegbiztositást. A polgármester az intézetet a biztositással megbizta.

Doni kozák kórus

Január 16.

Serge Jaroff. — Uj müsor. — Zenekőri tagoknak kedvezmény.
Na ijegyek Mé iuszban.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január hó 3-án:

A tegnap átvonult ciklont az éjszakai órákban átmenetileg hidegebb levegő betörése követte. Ennek következtében még az éjszakai órákban felderülés volt s reggelre a kisugárzás hővesztesége a fagypont alá sülyesztette a hőmérsékletet. A talaj közelében 4 fokos fagy volt.

A nap folyamán a hőmérséklet erős emelkedésnek indult s dacára a közben beállott ujabb borulásnak, csaknem 3 fokig emelkedett a maximum.

Az ujabban közelgő ciklonális **képződmény előoldali légáramlása már a nap** folyamán nálunk is jelentkezett, de csapadék-frontja még **nem.** Az ujabb képződmény ismét **melegebb,** déli eredetü levegőt szállit s igy az ujabban beálló csapadék mellett hőemelkedésre számithatunk.

Borult idő várható, csapadékkal s **hőemelkedéssel.**

———oooOooo———

GÖRÖMBEY PÉTER NAGYKÁLLÓI LELKÉSZ ELŐADÁSA

a Péterfia-utcai egyházrész gyülekezeti összejövetelén.

A péterfiauccai egyházrész gyülekezeti összejövetelét ez évben január 6-án, kedden délután 6 órakor kezdi meg. Ez alkalommal különösen nagyszabásu és a keresztyén köztudatban, sőt világviszonylatban is nagy érdeklődést keltő probléma megtárgyalását tüzte ki a vezetőség a jan. 6-iki összejövetelre. Az orosz bolsevizmus által megsemmisitett oroszországi vallásos és egyházi élet tanulságai **és jelenlegi állása** lesz az **előadás tárgya. Annyival is inkább érdekes** lesz ez a téma, mert **éppen a közelmultban** hallottunk erről a KIE konferencián külföldi előadótól nagyon érdekes dolgokat, most ez alkalommal a péterfiauccai egyházrész az oroszországi viszonyok legnagyobb *magyar ismerőjét Görömbey Péter nagykállói lelkészt* kérte fel, hogy erről a témáról tartson előadást. Az előadás cime: »Az oroszországi vallási viszonyok legujabb alakulása«. A kiváló, országos viszonylatban is egyik legnagyobb szónokot, tudóst és nagyszerü előadót Debrecenben mindenki ismeri, kinek személye nagy garancia arra nézve, hogy olyan tanulságos és érdekes dolgot hallunk ezen az előadáson, melynek hatása maradandó lesz egész életünkben. Felhivjuk hát nemcsak az egyházrész, de az egész gyülekezet figyelmét erre a szép előadásra, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. A gyülekezeti összejövetelt a szokott időben és a szokott helyen az egyház tanácstermében (Kálvin tér 17.) délután 6 órakor tartjuk meg.

———oooOooo———

— Ajánlat a városi tisztviselők életbiztositására. Az Anker Biztositó Társaság ajánlatot tett a városnak, hogy hajlandó a tisztviselőket, akik az 55-ik életévüket még nem töltötték be és kijelentik, hogy egészségesek, orvosi vizsgálat nélkül biztositani, háromezer pengőre. A tisztviselők havonként 3.70 fillért fizetnének, ezzel szemben megkapnák a húszévi életben maradás után a háromezer pengőt, halálesetén a hátramaradottaik a teljes összeget és egyúttal baleset ellen is biztositva volnának. A polgármester tájékoztatás céljából az ajánlatot kiadta az ügyosztályoknak.

X B. Vattay Margit táncintézetében, január hó 8—9-én új egyetemi tánctanfolyamok kezdődnek. Beiratkozás egésznap, Péterfia ucca 30. szám.

— **Tandíjfizetés nélkül a jövőben senki sem járhat a városi zenedébe.** A zeneiskola megkereste a polgármestert és azt kérte, hogy mivel a növendékek közül sokan tandíjhátralékban vannak, mégpedig közülük negyvennyolc behajtható és negyvenkilenc esetben behajthatatlan a követelés, indítsa meg a peres eljárást, illetve a behajthatatlanokat töröltesse. A főügyész arra kérte a polgármestert, — hogy rendelje el, miszerint a jövőben semmiesetre sem engedi meg, hogy tandíj előzetes lefizetése nélkül valaki járhasson a zenedébe, mert az ilyen perek folytatása aránytalanul nagy munkát ró az ügyészi hivatalra. A polgármester most az egyszer még elrendelte a perek megindítását, a jövőben azonban senki sem járhat addig a városi zenedébe, míg a tandíjat ki nem fizette.

X **Bartalis tánciskolájában** az új tánctanfolyam e hó hatodikán este 8 órakor kezdődik. Szépen táncolni Bartalisnál tanulhat.

— **A Svetits Diákszövetség tagjainak figyelmébe!** A Svetits Intézet volt növendékeinek szövetsége, a január hó tizenegyediki kultúrdélután előkészítésére január hó ötödikén, hétfőn délután négy órakor az intézet tanács termében értekezletet tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az

Elnökség.

— **Lipthay Irén báróné verseinek nagysikere volt Fehér Arthur szavalóestjén.** Fehér Arthur a kiváló szavalóművész tegnap előadóestét rendezett a zsidóreálgimnázium dísztermében. Az általa előadott versek között nagy figyelmet és élénk tetszést arattak Lipthay Irén báróné versei, különösen a „Miss 1930." című. Az előadóest közönsége zajosan ünnepelte a neves előadót és kijutotot a gratulációkból Lipthay Irén bárónénak is.

— **Iványi Sándort megoperálták.** Iványi Sándor, a volt jeles komikus, az Ingóságközvetitő tulajdonosa, a múlt héten súlyosan megbetegedett. Az orvosok vakbélgyúlladást konstatáltak nála és miután gyors műtéti beavatkozás vált szükségessé, kiszállították a sebészeti klinikára, ahol megoperálták. A műtét igen jól sikerült és Iványi Sándor már túl van minden veszélyen. Barátai közül sokan keresik fel betegágyánál.

— **Ujabb planirozási munkát rendelt el a polgármester.** A Zrinyi uccai lakosok kérték a polgármestert, rendelje el az ucca planirozását. A terv szerint egyengetnék a Zrinyi uccát, melyről egy nagy dombot kell elhordani, azután a Tökölv uccát és a Csapókert uccát, amelyet feltöltenének. Mindez a munka, — mint Borsos tanácsnok kiszámította, — 4447 pengőbe kerülne. A munkát a polgármester az inség akció terhére végezteti el, éppen azért beviszik a legközelebbi ülés elé, — amelyet az inségakció-bizottság tart.

Tizenkét év mulva kiderült rablógyilkosság

Szekszárd, jan. 5. A felsőiregi csendőrőrs egyik járőre Nagyszoboly községben portyázva egy csavargó külsejü egyént igazolásra szólitott fel. Az illető mint Pásztor Pál Hontmegyei születésü cserii lakos igazolta magát, aki munkát keres. Előéletének kutatása során bevallotta, hogy 1919-ben Cseri község határában meggyilkolt egy ismeretlen embert, akiről Jabrik Pál és Turcsán Miklós cserii lakosok azt mondották, hogy neki sok pénze van.

Pásztor Pál a gyilkosság elkövetése után 3 évig Lengyelországban bujdosott s csak 1922-ben tért ismét vissza Magyarországba, mert azt hitte, hogy azóta bünc selekménye feledésbe ment. A csendőrök beszállitották a szekszárdi ügyészségre, ahol dr Gál Dezső a szekszárdi ügyészség vezetője rablógyilkosság cimén emelt vádat ellene.

X **B. Vattay Margit táncintézetében** minden vasárnap délután 4— óráig össztánc, középiskolások részére, Péterfia ucca 30. szám.

— **Van már elég napközi otthon.** Mocsáry László annak idején önálló indítványt nyújtott be a törvényhatósághoz, hogy a város különböző helyein napközi otthonokat létesítsenek. Mivel az inségakció során a Népházban, a Munkaközvetítőben és a Ghillányiban felállították a napközi otthonokat, igy az önálló indítvány tárgytalanná vált.

X **Tudomásomra jutott,** hogy eljegyezte magát, akar ön izléses eljegyzési kártyát, forduljon bizalommal Springer József papir- fotocikkek szaküzletéhez, Ferenc József út 38. szám.

— **Egy borbélymesterf is becsapott Édes Zoltán.** Megírta a „Debreczen", hogy a rendőrség körözi Édes Zoltán ügynököt, aki különböző szélhámosságokat követett el. Most aztán sorra kiderülnek Édes Zoltán egyébb bünei is. Édes Zoltán megjelent Kurencs Sándor fodrász, Sas ucca 4. sz. alatti üzletében és átvett tőle tizenkét darab tizszámos bérletkártyát azzal, hogy ő azokat ismerőseinek el fogja adni és majd a vételárból proviziót kap. A bérletkátryákat Édes Zoltán el is adta a vevők le is borotválkozták a bérleteket, de Édes Zoltán nem jelentkezett és nem számolt el Kurencs Sándorral, akit igy alaposan megkárosított. — A szélhámos ügynököt keresi a rendőrség.

— **A Szív Ujságot, Missziós Lapot,** Katholikus Figyelőt, Magyar Miseszöveget, Ferences Közlönyt, Debrecen katholikus múltja és jelene, 1.50 fillér. Örökmécs egy pengő. Minden katholikus család vegye meg. Kaphatók még kegytárgyak, rózsafüzérek, érmék, képek, imakönyvek, minden vasárnap a katholikus templom előtt, reggel hat órától, délután egy óráig. Az olvasó közönség szives pártfogását kéri a Szív Ujság kiadóhivatala.

X **Szepessy Ferenc tánciskolájában** az új tánctanfolyam hatodikán kezdődik. Diákoknak 6—8 óráig, felnőtteknek 8—10 óráig, Dégenfeld-tér 2.

X **Schaff tánciskolájában a Koronadíszteremben, az új tánctanfolyam,** iparos és kereskedőifjak részére, 5-én hétfőn veszi kezdetét. Minden csütörtökön és vasárnap össztánc.

— **Másfélezeréves nagy évfordulóról** fog megemlékezés történni a csapóuccai egyházrész második közművelődési estélyén, január hó tizenegyedik napján. Az ezerötszáz éve elhunyt Szent Ágostont, minden idők egyik legnagyobb keresztény jellemét és gondolkodóját fogja bemutatni, mint embert és mint keresztényt, dr. Révész Imre egyetemi tanár, aki a múlt év végén Ágoston theológiájáról tartott előadást Budapesten. Az előadást annál nagyobb érdeklődés kell, hogy megelőzze, mert a jubileum alkalmából a római katholikus többségü Magyarországon Ágostonról — aki róm. kath. és protestáns kereszténységnek közös kincse ; eddig feltünően kevés megemlékezés történt. Az előadás művészi bekeretezésére ismét a legkiválóbb nevü gárda vállalkozott : — Darkóné, Simonffy Irén, Balczerné, Soós Matild, Zempléniné, Csanak Mária, Révészné, Váró Margit, Búza Gábor, Eisler Mihály s a válogatott egyházrészi vegyeskar, Forrai István vezényletével. Az estély január hó 11-ik napján, vasárnap este, kivételesen sem nyolc, hanem hat órakor kezdődik. Beléptidij nincsen, de műsormegváltás útján ajánlatos fenntartott helyekről előre gondoskodni.

— **Az Iparoskör** kultúrdélutánja. Az Iparoskör és az Iparos Ifjúság Önképzőköre, január hó negyedikén, vasárnap délután négyórai kezdettel, a kör dísztermében, (Simonffy ucca 1-c. második emelet), kultúrdélutánt rendez. Műsor : 1. Ecsedi István dr., a Déri-múzeum igazgatója vetítettképes beszámolója a „Fáraók országában" cimmel. — 2. Hegedü-szóló, zongorakisérettel. Előadják : Németh-testvérek. Toselli : Szerenád, Odonna Clara. 3. Liptay Miklós : Utolsó út. Szavalja Liptay Rózsika úrleány. — 4. Müdalok. Énekli : N. Aranv Irén, zongorán kiséri : Németh Mária úrleány. Beléptidij nincs. Műsor ára harmine fillér.

SZÉKELÉSI ZAVAROK,
bélgörcs, puffadtság, gyomorszédülés, izgalmi állapotok, szívidegesség, lélelemérzés, bódultság és általános roszszullét esetén a természetes „**Ferenc József**" keserüvíz a gyomor- és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalomnélkül kiüriti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a **Ferenc József** vizet úgy férfiaknál, mint nőknél, teljes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserüvíz gyógyszertárakban, — drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Érettségi találkozó előkészítése.** A Debrecenben tartózkodó barátaimat akik a ref. gimnáziumban 1921-ben érettségizett osztállyal bármilyen rövid ideig is együttjártak, ezúton kérem, hogy ma délelőtt tizenegy órára az Angol Királynő zöld-termében találkozónk előkészítése céljából, megjelenni szíveskedjenek.

Tassy Ferenc dr.

— **Eljegyzés.** Kiss Gizikét eljegyezte Horváth Ferenc polgári iskolai tanár, (Hajdúszoboszlón).

— **Ecsedi István dr. előadása az Iparoskör kultúrdélutánján.** Ma, vasár nap, január hó negvedikén, délután az Iparoskör és az Iparos Ifjúság Önképzőkörének kultúrdélutánján dr. Ecsedi István, a Déri-múzeum igazgatója fogja egyiptomi útazásának beszámolóját a „Fáraók országában" cimmel megtartani, melyet vetitettképekkel illusztrál. A kiváló etnografus előadására ezúton is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

A Kör Vezetősége.

— **Január hó ötödikén nyilnak meg az új analfabéta tanfolyamok.** Az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság ezúton is felhívja a munkaadók, gyárak üzemek vezetőségének figyelmét arra, hogy Miklós ucca 23 szám alatt, az állami kisegitő iskola tantermében, a már emlitett időpontban, új analfabéta tanfolyamok nyilnak meg. — Miután a városi törvényhatóság által alkotott szabályrendelet alapján a népszámlálás megtörténte után a külön összesirt analfabétáknak a tanfolyam látogatására elköteleztetnek, ezért kivánatos, hogy az illetékesek az irni olvasni nemtudó alkalmazottaikat már most jelentsék be a bizottság titkári hivatalában, (Miklós ucca 23. sz). délelőtt 9—1 óra között, illetve, hogy azokat a tanfolyamon való részvételre hivják fel.

X **Révai nagy lexikona,** husz kötetben, félárban eladó. Megtekinthető Antalffy József könyvkereskedésében Szent Anna és Varga ucca sarok. — Telefon : 612. szám.

— **A Debreceni Helyi Vasút villamos füzetjegyeit, folyó hó 4-étől kezdve a „Globus" útazási irodánál, a Bika-szálloda halljában is vásárolhatja a közönség.**

Mozgószinházak müsora :

Apolló :

Vasárnap, január 3-án:

A mongol és a táncosnő.
(A sárga kapitány.) Filmregény 10 felvonásban. Juki szin, a „Dzsingisz khán" főszereplőjével.

Ezt megelőzi:
Ünnepel a mi bandánk.
Bohózat.
Tinta Muki, a kis hős.
Hangos trükkfilm.
Előadások kezdete hétköznap fél 5 és fél 9 órakor; vasárnap fél 3, fél 7 és fél 9 órakor.
Hétfőn, kedden, szerdán:
Csak felnőtteknek!

Uránia :

Ma: 3, 5, egynegyed 8 és egynegyed 10 órakor:

Teljes hangos müsor:

1. **Stan és Pan a gyermekszobában.**
(Hangos burleszk.)

2. **Ha a császár visszatér.**
Romantikus filmdráma. Főszereplője: Ramon Novarro.

Vasárnap a 3 órás, hétköznap a háromnegyed 5 órás előadás mérsékelt helyárakkal.

vasárnap 11-kor ifjusági előadás.

Vigszinház :

Vasárnap, január 3-án:
Az előadásokat katonazenekar kiséri!
Nancy Caroll és Charles Rogers főszereplésével:
Álom a boldogságról.
Dráma. 8 felvonásban. Jack Holt legujabb bravurfilmje.
A lánglovas.
Zan Grey regénye filmen. — 8 felvonásban.
Kirándulás Dachsteinbe.
Természeti felvételek.
Előadások kezdete hétköznap fél 7 és fél 9 órakor; vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.
Délelőtt 11 órakor ifjusági előadás.
Teljes esti müsorral.

Ma: Szerelmes gigoló. A Columbia Pictures zenés, táncos, énekes, kiállitásos revüje. A zenekiséretet a Columbia filmgyár szimfonikus zenekara adja. Főszereplői : Mary Saxon, Jack Egon és Louise Fazenda. — Megelőzi: **Macskazene a lokálban.** Hangos trükk-film és „Gólyaavatás": burleszk 2 felvonásban. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délután 3 órától a diákjegyek érvényesek.

Január 6-án, kedden, Vizkereszt napján a **Megfagyott gyermek.**

Gebauer
temetkezési vállalat.
Kossuth ucca 2. szám.
Telefon: Nappal 103. éjjel 60.

Ormós Imre, 61. éves korában elhunyt. Temetése 1931. január hó 5-én, délután három órakor lesz a kossuthuccai temető halottasházából a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth uccai temetőbe.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, a m. kir. törvényszéki fogház őrségének, jóbarátoknak és ismerősöknek, akik felejthetetlen drága kis Ilonkánknak a temetésén megjelentek és vigasztaló szavaikkal fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak. Nemkülömben a Gebauer cégnek elzékeny, figyelmes és pontos kiszolgálásáért, fogadják ezúton is hálás k"

——ooo0ooo——

Anyakönyvi hirek

Házasságok: Sarkadi Dezső—Rácsai Julia. Mirkó Gábor—Varsányi Zsófia. Gombási Gábor—Fábián Zsófia.

Születések: Puskás Sándor rendőrfőőrzsőrmester, fiú Tíbor. — Molnár Ferenc asztalosmester, leány Éva. — Áll József földmives, fiú József. — Kati Ferenc földmíves, fiú Imre. — Kovács Antal kocsis, fiú József. — Tagyi ános földmives, leány Etelka. Balogh István cukrász, leány Irma. Varsányi János földmíves, fiú István. Orbán József soffőr, fiú Imre.

Halálozások: Braun Aliz izr. egyhónapos, Bercsényi ucca 25. szám. — Holló Éva rk. 3 éves, Kinceshegy u. 29 szám. — Veres Valér rk. 5 éves, Mátészalka. — Ormós Imre ref. 61 éves, Károly Ferenc József út 7. szám. Molnár Ilona ref. 13 éves, Horváth u. 7. szám. — Kovács Lajos ref. 74 éves Hatvan ucca 46. szám. — Vince Tamás ref. 23 éves, Nyiregyháza. — Kecskés Mihály gk. 24 éves, Nyiregyháza. — Pongor Endre ref. 1 napos Komlóssy út 74 szám.

——oooOooo——

— **Debreceni országosvásár.** A debreceni Remete Antal-napi országosvásár sorrendje a következő: Január hó tizedikén sertésvásár, 11-én lóvásár, 12-én szarvasmarhavásár, 11—12 és 13-án kirakodóvásár.

SCHMIDTHAUER Ferenc keserűvizéből természetes ... már 1 lélpohár elegendő. Használati utasítás minden palackhoz mellékelve

— **325.000 dollár a Guttenberg-bibliáért.** Londonból jelentik: — A washingtoni kongresszusi könyvtár számára egy osztrák Benedek-rendi kolostorból nemrég megvásárolt Gutenberg-bibliát különfutárok vitték Bécsen, Párison és Cherbourgon át Newyorkba, ahonna páncélautón rend kivül erős rendőri fedezettel szállitották Washingtonba. A biblia, — melyért Vollbehr dr., a könyvtár megbizottja 325 000 dollárt fizetett egyike a legelsőknek, amelyeket Gutenberg nyomatott, hozzá hasonló még csak kettő van a párisi nemzeti könyvtárban, a másik pedig a British-múzeumban.

— **Feltalálták a több hónapig eltartható rétestésztát.** Dr. Mandl Béláné mérnök neje, egy eljárást talált fel a rétestészta tartóssá tételére. Találmánya szerint harminc—ötven fok Celsiusra melegített jutavászon-lapok közé rétegezi a kinyújtott rétestésztát. A meleg jutalapok nem engedik kiszáradni a tésztát és az nem válik törékennyé, hanem hajlékony marad napikog. A találmánnyal elérhető, hogy a rétestésztát nagyban is gyárthassák, csomagolják és eladhassák. Magánháztartások és vendéglők szempontjából is jelentős a találmány, ahol nem kell bíbelődni a nagy munkával járó rétestészta nyújtásával.

Retikült, bőröndöt, aktatáskát a készitőnél vegyen! **Feuermann bőröndös** Piac-u. 26. szám (Gambrinus átjáró)

Keleti Leo müszerkereskedő öngyilkos lett

Budapestről jelentik: Pénteken déluaán a városligeti Vajdahunyad vára bejáratának közelében egy jól öltözött férfi holttestét találták. A rendőri bizottság megállapitotta, hogy öngyilkosság történt, az ismeretlen férfi szivenlőtte magát.

Ingében K. L. monogram volt s Risztics Lázár rendőrtanácsos ezen az alapon inditotta meg a nyomozást az öngyilkos férfi személyazonosságának felderitésére. Ez a munka ma eredménnyel is járt. Kiderült ugyanis, hogy az öngyilkos Keleti Leó 43 éves orvosi müszerkereskedő, aki az Andrássy ut 53. számu házban lakik. Hozzátartozói az orvostani intézetben megtekintették a holttestet és abban határozottan felismerték Keleti Leót.

Az életunt kereskedő mostohatestvére az ismert Keleti J. Leó orvosi müszerkereskedő cég tulajdonosának. Az öngyilkosnak Gróf Tisza István ucca 10. számu házban volt önálló üzlete.

Ön érdekes, jó regényt kap aiándékba midőn vasárnapi lapunkra APRÓHIRDETÉSÉT feladja. József kir. herceg-utca 1

Csak egy mosolyt

A legujabb Ford-vicc.

Amerikában azzal szórakoznak az emberek, hogy Ford-vicceket gyártanak. Még azok is, akik esztendők óta az öreg Ford kocsiján száguldanak. Ime, a legujabb produktum:

Az egyik newyorki klubban rendmegérkezett egy rendőrfelügyelő, akinek egy izgatott uriember előadta a tényállást:

— Kérem, én X. autókereskedő vagyok. A kollégámmal, Y. autókereskedő urral kártyáztunk. Még pedig nem pénzben játszottunk, hanem Ford-kocsiba. Amikor az elszámolásra került a sor, a partnerem hirtelen kereket oldott....

A rendőr megkérdezte:

— Hány kocsit nyert az illetőtől?

Mire X. ur indignálódva felelte:

— Dehogy nyertem kérem! Hiszen éppen ez az. Ő nyert 17 kocsit és mikor az átvételre került a sor, megszökött....

Igazság.

Uj ember jelentkezik a repülőtársaság irodájában és egy jegyet kér. Bevallja, hogy még soha se repült és behatóan érdeklődik a biztonsági intézkedések iránt. Amikor már mindent elmondanak neki, még fontoskodva megkérdezte:

— Én itt fizetek egy csomó pénzt a jegyért, no és ha mégis leesik az a repülőgép?

A tisztviselő nyugodtan válaszolta:

— Akkor vissza tetszik kapni a befizetett összeget....

——ooo0ooo——

— **A Debreceni Jótékony Nőegylet** céljaira az alanti adományok vételét igazolja az elnökség, köszönetnyilvánítás mellett: Természetben: Steinfeld István 3 zsák liszt, István gőzmalom 1 zsák liszt, Böszörményi Pálné 1 mázsa búza, zsiradékot, szárnyasokat, kalácsot, édességeket befőttet, tiszteket, lekvárt mézet adakoztak. Balogh Istvánné, Gyarmathy Istvánné, Bányai Istvánné, Vásárl Andrásné, Szabó Mihályn, Bikfalvy Mike Jánosné, Kovássy Kálmánné Hegedüs Károlyné, Törőné Korpási Mária, Kubek Erzsébet, Czobor Károlyné, özv. Szabó Lajosné, Kardoss Gézáné, Balogh Istvánné, Diószegy alezredesné, Dr Pálegyházy Sándor, Baráth Istvánné, Zöld Jánosné. A karácsonyfát Sebestyén Jánosné adományozza minden évben. — Virágos Lajosné, Polgári Miklósné, Kertész, Zöld, Czobor Károlyné A kereskedő urak pedig ruhanemüt, papirt, fűszer-, csemege-, játékokat, stb., voltak szivesek adományozni, névszerint: Kardos László, Bosznay J. és Társa, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Emerich és Kende, Papp Lajos, Preiser Ernő, dr. Medvigy Mihályné, Horváth Gáborné, Kondor István, Galamb Ferenc, Fekete Jakab, Frank Imre, Neumann Nándor, Üvegkereskedelmi, Bernfeld Sámuel, Deutsch Albert, Csillag Arthur, Gárdos József, Végh Gyula, Csáthy Ferenc, Kovács Gyula Schreiber Adolf, Friczi kalapszalon, Kántor Ernő, Halász Nándor, Békés Lajos, Lux gyógyszertár, Mandel Lipót, Bartha Ferencné, Klein M., Petrik Károly, Havas Károly Emerich Samu, Böhm Ferenc, Frank Imre, Révész Zsigmond, Fekete Jakab, Frank Ede, Hegedüs Sándor Rosenberg Emil Joszt cukrászda, Tolnai Dániel, Bőle Gyula, Deutsch Lajos, Kaszanvitzky Endre, Glück Izidor, Springer József, Verner Sándor, Hornyatsek, Füstös Dezső, Neumann Nándor, Iványi Sándor, Angol Királynő, Kerékgyártó L., Marosi Gizella, Gelbmann Hermann, Menze Henrik, Benyáts Emil, Révész Zsigmond, özv. Szász Györgyné, Lindenfeld, Klein Miksa, Havas Károly, Stümmer cukrászda.

SPORTHIREK

A Bocskay győzelme Franciaországban

Bocskay—Montpellier S. C. 5:3 (3:2).

Montpellier, jan. 3. A szerencsétlen start után a Bockay immár haradszor is beigazolta, hogy az Ambroziana ellen elvesztett mérkőzés csak véletlenen mult. Azóta a csapat kipihente az utazás fáradalmait s nagy ambicióval feküdt neki a mérkőzéseknek.

Szombaton délután a Montpellier S. C. csapatával mérkőzött a Bocskay s azt reálisan 5:3 arányban legyőzte. A félidőben 3:2 arányban vezetett a Bocskay, a mely a második félidőben szenzációs csatárjátékot produkált s ujabb két góllal terhelte az ellenfél hálóját.

Miután Olaszországban nem sikerült ujabb meccset lekötni, a debreceni csapat átrándult Franciaországba, ahol eredeti terv szerint szombaton és vasárnap két mérkőzést kellett volna vivnia. — Ugy látszik, a Montpellier S. C.-vel kötött mérkőzést egy nappal előre hozták s azt játszották le szombaton. Ez az értékes győzelem bizonyára jelentősen fogja öregbiteni a debreceni csapat tekintélyét külföldön.

—oooOooo—

VÉGEFELÉ JÁRNAK A TURA-MÉRKŐZÉSEK.

A legtöbb turázó csapat befejezte már turáit, csak alig néhány járja még a külföldet, köztük a Bocskay is, amely szombaton mérkőzik a délfranciaországi Montpellierben. Onnan Nápolyba utazik vissza a Bocskay. Nápolyba csak kedden délelőtt érkezik meg a csapat és délután **már** mérkőznie kell. Az utazástól fáradt csapat nem nagy eséllyel indul a jóképességü nápolyi csapat ellen.

A nagyszerüen szereplő Hungária vasárnap Lipcsében mérkőzik, míg a III. ker. FC spanyol földön, Malagában játszik. Két amatőrcsapat is játszik még Olaszországban, a Bohn SC Sassariban, a Népjóléti MSE Siracusában.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén jobb hangulat mellett barátságosabb irányzat érvényesült mérsékelt áremelkedésekkel, ami a helyi árak meglehetős stabilitását tünteti fel. A buza márciusra és májusra 5—6 fillérrel magasabb árakat jegyzett. Az első kötések buzában márciusra 14.56, májusra 14.96—14.95 pengős áralapon történtek. A rozsüzlet nehezen indult, ugyhogy árjegyzés a tőzsdeidő első felében nem is történt benne. A tengeri irányzata ugyancsak javult és különösen megnyitáskor 12 fillérrel magasabb áron kötöttek benne üzletet. Ez a nyereség a tőzsdeidő későbbi folyamán lényegesen összezsugorodott. A májusi tengeriben 12.39—12.31 pengős árfolyamon jegyeztek üzletkötéseket.

A készárupiacon rendkívül kisterjedelmü az üzlet. A kereslet teljesen tartózkodó, de a kínálat nem nyilvánul meg erősebb mértékben. Az árak jól tartottak és helyenként némi javulást tüntetnek fel.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 12.00—11.80 és a boletta, kétszeres 10.00—9.50 és a boletta, rozs 7.00—6.00 és a boletta, tengeri (ó) 12.00—11.00, tengeri (uj) 11.00—10.80, lucerna 7.00—5.50, széna 5.00—4.00, lóhere 8.00—5.00, bükköny 5.00—4.00, szalma (alom) 2.00—1.50, szalma (rozs 2.80—2.50, répa (cukor) 2.60—2.40, répa (takarmány) 1.80—1.60.

MA VAN A KÖRZETI CUKORRÉPATERMELŐ SZÖVETSÉG ALAKULÓ GYÜLÉSE.

Amint már közöltük, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a Biharvármegyei, Debreceni és Hajduvármegyei Gazdasági Egyesület együttesen vette kezébe a Bihar vármegye, Debrecen sz. kir. város és Hajdu vármegye törvényhatóságainak területén cukorrépatermeléssel foglalkozó gazdatársadalom *Körzeti Cukorrépatermelő Szövetségbe* tömörítését és a szövetségnek megalakítása céljából folyó év *január hó 4-ére, vasárnapra délelőtt fél 10 órai kezdettel Debrecenben a városháza közgyülési termében alakuló gyülést hirdetett.*

Különösen fontos, hogy a Cukorrépatermelők Országos Szövetségének részét képező Körzeti Cukorrépatermelő Szövetség alakuló ülésén a fentebb említett három törvényhatóság területén *cukorrépát termelő minden gazda megjelenjék* és a Körzeti Szövetség tagjainak sorába belépésével a cukorrépatermelő gazdaközönség egységes frontjának kialakulását saját egyéni érdekeire is tekintettel elősegítve, mert a jövő évek cukorrépatermelési szerződéseinek feltételeire és a cukorrépa jövőbeni átvételi árára nézve folytatott tárgyalások csak az esetben lehetnek sikeresek, ha a magyar cukorrépatermelő gazdák egységes frontot képezve állanak e tárgyalásokat folytató képviselőik mögött.

A HORTOBÁGYI BIKAVÁSÁR.

A Debrecen—Hortobágyi Magyar Tenyészbikatelep közös legelőt haszonbérlő társulat ezévi szokásos vásárát február hó 19-én rendezi meg a Nagyhortobágy vasutállomás közelében fekvő Kisálomzug pusztai bikatelepen. Eladásra kerül 69 drb hortobágyi törzs és cifragulyai származásu, tenyészigazolvánnyal ellátott 3 éves tenyészbika. A bikavásár ügyében szívesen szolgál felvilágosítással a társulat vezetősége (Debrecen, Hatvan ucca 1. Telefon 5—54).

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE.

Levágatott: Nagy marha 83 darab Debrecen részére, növendék marha 25 drb Debrecen részére, borju 54 drb Debrecen részére, juh 14 drb Debrecen részére, ló és csikó 7 drb Debrecen részére; borju 57 drb Budapest részére, juh 280 drb Budapest részére. Összesen 230 drb. *Nyersbőrárak:* Magyar marhabőr 90 fillér, tarka marhabőr 100 fillér, borjubőr 180 fillér. *Husárak:* I. rendü marhahus 1.80, II. rendü marhahus 1.40, I. rendü borjuhus 12 héten alul 2.60, II. rendü borjuhus 12 héten alul 2.20, I. rendü borjuhus 12 héten felül 2.20, II. rendü borjuhus 12 héten felül 1.60, I. rendü juhhus 1.40.

Figyelem!

Van szerencsém értesiteni a tisztelt megrendelő és munkáltató közönséget, hogy Vigkedvü Mihály u. 35. alól mühelyemet áthelyeztem Timár u. 22. sz. alá, hol továbbra is a legszolidabb árakon és kivitelekben készitek asztali és tornyos tüzhelyeket, üstházakat és minden lakatos szakmába vágó javitásokat.

Asztaltüzhelyek P 30-tól, üstházak P 8-tól.

Szolid és pontos kiszolgálás. Vas és faredőnyjavitás jótállással.

Tisztelettel

Nagy János épület- és mülakatos,
Timár ucca 22. sz.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város saját tenyésztésü, 7—8 éves, számfeletti, tenyésztésre alkalmas bikái közül, néhány darabot a január hó 12-én megtartandó. Remete Antal napi országos állatvásáron nyilvános árverésen el fog adni.

Az árverés délelőtt 9 órakor kezdődik a Baromvásártéren.

Ugyanezen alkalommal esetleg hizott bikák is kerülnek eladásra.

Bővebb felvilágositással a város gazdai hivatal szolgál.

Debrecen, 1930 december 20.

Városgazdai Hivatal.

MEGHIVÓ.

A „Therapia" Debreceni Zander és Vizgyógyintézet Szövetkezet I-ső évi rendes közgyülését 1931 január hó 12. napján. esti 6 (hat) órakor tartja a szövetkezet. Debrecenben, Füvészkert utca 4. szám alatti helyiségében levő tanácstermében, — melyre annak tagjait tisztelettel meghivja

az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről, mérleg és eredményszámla megállapitása, felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
2. Igazgatósági tagok választása.
3. Felügyelőbizottsági tagok választása.
4. Az alapszabályok 18. paragrafusának az igazgatósági tagok taglétszámára vonatkozó rendelkezése módositása iránti határozathozatal.
5. Esetleges inditványok.

Mérleg: Vagyon. 1. Üzletrészek 500.— P. 2. Berendezés 50.504.48 P. 3. Adósok 1347.25 P. 4. Pénztár 88.87 P. Együtt: 52.440.60 P. Veszteség: 7.787.67 P. Teher: 1. Berendezés 505.04 P. 2. Hitelezők 2461.88. 3. Költség 438.95 P. 4. Üzletrésztőke 50.000 P 5. Házbér 672.— P. 6. Fütési dij 152.— P. 7. Adó 998.40 P. Együtt: 60.228.27 P Összesen mindkét oldalon: 60.228.27.

Eredményszámla: Veszteség. 1. Berendezés 505.04 P. 2. Költség 4886.33 P. 3. Fizetések 9815.87 P. 4. Forgalmi adó 238.10 P. 5. Kamat-jutalék 203.78 P. 6. Házbér 3028.66 P. 7. Fütési dij 381.75 P. 8. Biztositási dij 150.52 P. 9. Adó 1.088.21 P. 20.298.26 P. 20.298.26 P. Nyereség: Kezelési számlákon bevétel 1—7. 12.510.59 P. Veszteség: 7.787.67. 20.298.26 P.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelőbizottság.

Vh. 3539—1930. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. Járásbiróságnak 1930. Pk. II. 38277—11. sz. végzése folytán dr Fényes Jenő ügyvéd által képviselt Bpest Székesfővárosi Vásárpénztár r. t. végrehajtatónak 2614 pengő 31 fillér tőke ennek 1929 dec. hó 6-tól mérs. száz. kamata és 355 P 64 fill. eddigi, a lenti és a még felmerülendő költségekből, valamint az ezennel csatlakoztatottnak kimondott mindazon végrehajtók, kik az árverés kitüzése napjáig jogerős kielégitési zálogjogot nyert tőke járulékaiból álló követelésüknek behajtása végett a fizetett összeg betudásával alperes debreceni lakosok ellen 1931. évi január hó 13. napján délelőtt ¼ 10 órakor Debrecenben, Baromvásártéren; 1931 január hó 14-én délelőtt ¼ 10 órakor a zsibvásárban és folytatva Ondód, Verébdülő 37. és 38. sz. tanyán a budapesti kir. Törvényszék 929.16 P 30072—2 sz. végzése alapján az 1930 Pk. II. 38277. sz. végrehajtási jkönyvben 1—11. t. a. le- és felülfoglalt 2305 pengőre becsült tehenek, butor, ló és egyebekből álló ingóságok nyilvános birói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladatnak.

Kelt Debrecen, 1930 dec. hó 13.

Lőrincz Endre
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

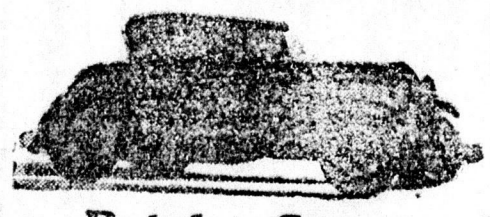
Az epreskerti Faraktár telepén 1929. évi kitermelésü száraz elsőrendü akác és tödgy

tuskó öle

24 P.-ért kapható

Ugyancsak leszállitott áron kerülnek eladásra akác és tölgy hasábosfa, apritot fa és rönkök is.

Gazdasági és Erdészeti ügyosztály.

Eladó kifogástalan állapotban levő 509 Fiát, Morris és több személy és teherautó kedvező fizetési feltételek mellett.

Benzin, olaj állomás, éjjel-nappali szolgálat.

Pataky Garage, Erzsébet-u. 32.
Telefon: 12-52.

Butorvásàrlásnál forduljon bizalommal a **Faiparhoz** **Király-ucca 4 sz Cimre ügyeljen.**

A debreceni Világitási Vállalat hatalmas fejlődése

Az egész Tiszántulon a legjelentősebb, legnagyobbszabásu közüzem Debrecen város világitási vállalata. A vállalat multját általában nem sokan ismerik. 1863 március 1-én Riedinger augsburgi gyárossal szerződést kötött a város a légszesz világitás bevezetésére és ez a gyár meg is kezdte müködését.

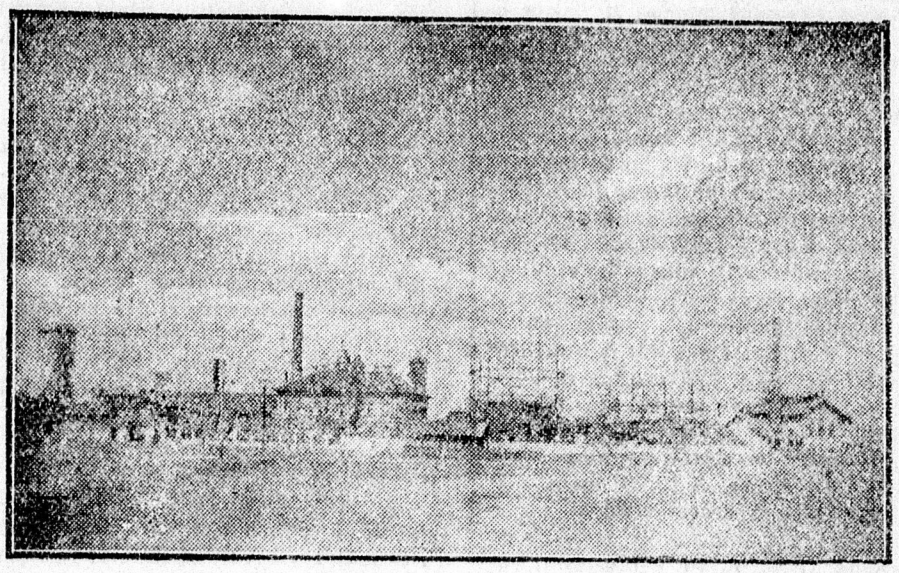
Akkor még fából csinálták a gázt. 1864-ben az évi gáztermelés összesen csak 180.000 köbméter volt.

Az 1867—69-es években a város élére került „önzetlen jeles emberek" Riedinger furfangos szerződését szétépték és két esztendei kinos tárgyalás után olyan szerződéssel cserélték ki, amely a nagyértékü gázgyárat, 1900. évi december 31-ével 125.000 pengő forintért a város részére biztositotta. A megváltás meg is történt és a város 1901 január 1-ével megalapitotta és törvényszékileg is bejegyeztette „Debrecen sz. kir. város világitási vállalata" céget.

Ekkor az évi gáztermelés 844.835 köbméter volt, a közvilágitás az egész városban 560 darab, ugynevezett pillangó égővel történt. Ettől fogva a fejlődés rohamos volt. A város már az első évben kicserélte az összes pillangó égőket. Auer-izzókkal, évről-évre fejlesztette a csőhálózatát, kiterjesztette a gázhasználatot, ugyhogy az utolsó békeévben 1913-ban már 2.406.620 köbméter gázt termelt, 1242 auerláng látta el a közvilágitást, az időközben felszerelt villamos lámpákon kivül. Már a házikezelésbe vétel idején, 1901-ben kezdődtek meg a tárgyalások a Debrecenben létesitendő villamos világitás tárgyában, ezek azonban elhuzódtak 1907 tavaszáig s csak akkor foghatott hozzá a Ganz-féle villamossági részvénytársaság, amely a kiirt pályázaton a megbizást megkapta a vállalat villanytelepének megépitéséhez és a villamos áramszolgáltatás 1908 október 2-án indult meg két darab egyenként 600 lóerős gőzgéppel.

A villanytelep még sokkal rohamosabban fejlődött, mert mig az első üzemévben, 1908-ban 600.000 kilowattórát termelt, addig 1911-ben már 2.130.115 kilowatt óra volt a termelés. A gyorsfejlődést az is előmozditotta, hogy 1911 márciusában megindult az eddigi gőzüzemü és lóvasut helyett a városi villamosvasut, amely ugyan nem városi üzem, de a villamosáramot kezdettől fogva szerződés alapján a városi villanytelepről kapja.

1911-ben felállitottak egy 1500 lóerős gőzturbina csoportot, majd 1912-ben még egy 3000 lóerős ugyanilyen gépcsoportot, tekintve, hogy 1913 áprilisában a városi vizmü is üzembe helyeztetett, bekapcsolódott a városi közvágóhid, a jéggyárral és igen sok fontos közüzem és gyár, ugy, hogy a termelés 1913-ban már 3 és fél millió, 1914-ben pedig már 4.227.038 kilowattóra volt. A villamos áramot fogyasztók száma 1914-ben már 4330, a villamos utcai világitás 370 darab izző és 75 ivlámpából áll.

A villanytelep és gázgyár.

1914 augusztusában jött a világháboru. A villamostelep és gázgyár itt is megállta helyét. 1923-ban a vállalat kezelésébe került az 1913-ban megindult városi vizmü üzem is. Ezt az üzemet is a Világitási Vállalat fejlesztette mai nivójára, rekonstruálta annak berendezését, kibővitette azt 6 darab uj kuttal, vizgyüjtő medencékkel és legujabban a legmodernebb higieniai igényeknek megfelelően vastalanitó és magántalanitó berendezéssel látta el, ugy, hogy ebben a pillanatban a városi vizmüvek a legmodernebb hasonló üzemekkel is felvehetik a versenyt a viz tisztasága és jósága tekintetében.

A villamostelep 1925 óta fokozatosan megépitette a várost környező kertségek villamos vezeték hálózatát és mindenütt közvilágitást is létesitett. A gépház 1927-ben ismét egy 3000 lóerős gőzturbina csoporttal és az ehez tartozó uj modern kazánnal bővült, egy további még modernebb kazánt 1930-banhelyeztek üzembe, ugy, hogy jelenleg 5 gépcsoport, összesen 9000 lóerővel áll rendelkezésre.

A villamostelep gépháza.

Ahol a gázt fejlesztik.

De nemcsak Debrecenben fejlődött a villamostelep, hanem 15.000 voltos távvezetékek épültek Balmazujvárosig, továbbá Derecskén keresztül Berettyóujfaluig, Sárándon keresztül Hosszupályi és Monostorpályi érintésével Nagylétáig, Hajduböszörményen keresztül Hajdudorogig. Ezek a községek most már mind fogyasztói a városi Világitási Vállalatnak, sőt kilátások vannak ara nézve is, hogy Biharmegyében mintegy 45 község lép a Világitási Vállalat fogyasztói sorába.

A községi hálózatok kiépitésével nemcsak ezeknek a községeknek világitási igényeit akarja a vállalat kielégiteni, nemcsak kulturális fejlődésüket kivánja elősegiteni, hanem a villamosáramnak a mezőgazdaság terén való alkalmazását is szélesebb körben terjeszteni óhajtja. Természetesen közegészségügyi téren megbecsülhetetlen szolgálatot jelent a villanyvilágitás terjesztése a falvakban, petróleumlámpa helyett.

A Világitási Vállalatnak egyébként egyik legfőbb törekvése, hogy olcsó, ipari árammal segitségére siessen a kisiparnak a gyáriparral folytatott versenyében.

A rendkivül nagy fejlődésre tekintettel azonban a villamostelep ujabb kibővitése válik szükségessé. A vállalat erre nézve meg is tette előterjesztését a város vezetőségénél és a legközelebbi jövőben

ujabb 6000 lóerős gőzturbina csoport megépitése, a gépház megfelelő kibővitése, uj modern kapcsoló berendezés felállitása lesz aktuális.

A vizmü fejlesztési programmjába a legközelebbi teendőként egy ujabb, nagyátmérőjü főcsővezeték fektetése, valamint a kertségi vizhálózatok és közkutak megépitése jelentkezik. A régi, most már elavult berendezésü gázgyár problémája is mielőbbi megoldásra vár. Mielőtt azonban a gázgyár modernizálása szóba kerülhetne, meg kell várni az 1929-ben megkezdődött mélyfurás eredményét, mert amennyiben itt földgázt találnának, a gázgyár modern átépitésének iránya más lesz, mint egyébként lenne.

Természetesen mindehez sok milliós befektetésre van szükség és ezt a pénzt csak kölcsönökkel lehet fedezni. Igy történt ez különben a multban is. A vállalat mindig rentabilis volt, saját maga teljesitette a kölcsönök kamatszolgáltatását és amortizációját, sőt ezenkivül a városi házipénztárt is évről-évre hathatósan támogatta, ugy hogy például az 1929. évi nyereségéből 270.000 pengőt, 1930-ban pedig ugyanazon a cimen 320.000 pengőt szolgáltat be.

A gázgyár jelenleg kereken 2.400.000 köbmétrt, a villamostelep 10 millió kilowattórát, a vizmü kereken 2 millió köbméter vizet termel a közönség számára egy év alatt, amelyet a gáznál 2400, a villanynál Debrecenben 15.000, a vidéken 2000, a vizmünél 4000 fogyasztó használ el.

Debrecenben a közvilágitási lámpák száma 1254 gázlámpa, kereken 2000 lánggal, 1312 villamos kisfényü izzólámpa és 128 villamos nagyfényü izzólámpa.

Mint érdekességet emlitjük itt meg, hogy az utóbbi időben programmszerüen kicseréli a Világitási Vállalat az utcai gázlámpákon eddig használatban volt Auer-harisnyákat a legujabb tipusu modern, lefelé égő ugynevezett gomba izzókkal, melyek lényegesen kisebb gázfogyasztás mellett sokkal nagyobb fényt szolgáltatnak.

A Világitási Vállalat által árammal ellátott és fentebb is emlitett 8 községben összesen kereken 960 darab utcai villamos izzólámpa világit és mintegy 6000 magánlámpa fogyasz-

áramot. Itt azonban Hajduböszörményt nem lehet tekintetbe venni, miután ennek a városnak az áramot egytételben adja el a Világitási Vállalat és az áram elosztását az ottani Villamossági R.-T. eszközli.

Az itt felsorolt üzemekkel járó összes teendőket ezidő szerint az igazgatón és két helyettesén kivül két mérnök, hatvan tisztviselő, 3 művezető, 3 főszerelő, 6 gépész, 31 fütő, 25 pénzbeszedő és 270 egyéb alkalmazott látja el, összesen tehát 403 egyén.

A Világitási Vállalatnak majdnem minden alkalmazottja kétségtelenül nehezebb és testet-lelket kimerítőbb munkában tölti idejét, mint más üzemek alkalmazottai, épen ezért a szociális gondolkozásu és nemcsak az üzleti szempontokra tekintő vezetőség gondoskodott arról is, hogy biztositsa a vállalat alkalmazottainak nemesebb szellemi szórakozásait. Néhány lelkes tisztviselő kezdeményezésére a vállalat alkalmazottaiból sportegyesületet, a dalkultura és önképzés müvelésére dal- és önképző egyesületet alakitottak. Ebbe az egyesületbe a vállalat majdnem valamennyi alkalmazottja belépett és rövid idő alatt már is igen szép teljesitményeket értek el, részint a sportban, részint a legutóbbi dalos egyesületi hangversenyen.

Bizonyára mindenki örömmel látja ennek a hatalmas közüzemnek minden tekintetben való helyes vezetését, remek fejlődését, amellyel a városi háztartás egyik igen erős bázisa épült ki.

„Elit" étkező

Piac utca 9. Kertmozi-udvarban, Bika mellett.

Bentétkezés és kihordásra:

4 fogásos elsőrendü ebéd	110 fillér
Meleg v. hideg vacsora	70 fillér
„Elit" teiszinhabos kávé	24 fillér
Tej v. fekete kávé	16 fillér

Előfizetésben 10 százalék engedmény. — Kitünő házi koszt. — Tisztaság. — Uri közönség. — Közönségünk mondja: „Az „Elit"-ben étkezni valóban élvezet"!

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyujtunk ezen lap előfizetőinek

legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó áraink-ból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti pályaudvarral

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park Nagyszálloda

Budapest, VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

A debreceni posta multjából

Ismerteti: **Dr Monus Ferenc.**

Az itt közölt apróságok Debrecen város tanácsülési jegyzőkönyveiből valók. Aki a város elmult életét ismerni kivánja, e jegyzőkönyvekben megbecsülhetetlen adatokat talál. Régi öreg irások ezek, időt álló papiron, megfakult betük sokszor alig-alig olvashatók; akik irták, még a poraik is régen elvegyültek a búzatermő hajdufőld humuszában.

Az első ismertnevü postamester Debrecenben

A 17. században Debrecen városát erősen sanyargatta a török, az adók és ajándékok, — melyekkel a fényes porta képviselőinek a budai, szolnoki, ebri, váradi basáknak kedveskedni kellett, — se szeri, se száma nem volt. Az élet keservesen nehéz és szomoru volt, csak a török-magyar sokadalmak (országos vásárok) mozgalmas élete hozott némi élénkséget, vidámságot a hódoltsági debreceniek mindennapi szomorú életébe. De a török szuverénitás felette sokat kedvezett a magyar iparnak, kereskedelemnek s bizonyos, hogy a hódoltsági városok ipara és kereskedelme a török uralom alatt kapott igazi életre. A török szerette a kalmárkodást, a csere-berét, adást-vételt s hogy minél keletibb, tarkább és szinesebb képet adjon a debreceni vásároknak, az idegen területen, sőt más országokban lakó kereskedőket is oltalomlevéllel csalogatta Debrecenbe.* Fülsiketitő, fülrepesztő zajban, lármában folytak le a híres debreceni török-magyar sokadalmak, ahol lengyel, német, velencei, osztrák, török, szerb, tatár kereskedők találkoztak össze a magyar kereskedőkkel, kalmárokkal. A kereskedelmi és ipari élet fejlődésével a Habsburg postától elszakitott városnak szüksége volt hirközvetitő szervezetre. A török tengerben olykép segitett magán, hogy úgynevezett „városi postát" létesitett a saját költségén. Az 1656. évi tanácsjegyzőkönyvben a következő magyarnyelvű bejegyzés olvasható: „Lugasi András postamester boldogasszony havának első napján beállott tisztibe. Fizetése 460 forint, 6 szekér fa, 6 szekér széna, 60 felnegyed árpa".

* Eger város pasája igy hivja a magyarországi kereskedőket 1607-ben az ottani vásárra: „Kiáltassátok minden városokban és tartományokban, hogy vásárra, sokadalomra bejöjjetek és mindent behozzatok, valami eladni valótok vagyon. És valaki megháborgatna bennetök, engöm megtalálván felőle, egy pénzkárt ki teszön, tizannyit adok helvében".

Néhai való jó Lugasi András volna az eddigi megállapitások szerint az első ismert nevü debreceni postamester, akinek neve elém sárgult az öreg bőrfedeles jegyzőkönyv lapjairól. Lugasi András postamester bonyolitotta le az 1600-as évek derekán a debreceniek levélforgalmát s igen valószinü, hogy a felsőmagyarországi Habsburg-postával is tartott fenn valamelyes összeköttetést. Kiegészitette a „városi posta" működését a debreceni mészárosok levélközvetitése; a debreceni mészárosok ugyanis hivatásszerüen foglalkoztak hosszú évszázadokon át postáskodással.

Meddig postamesterkedett jó Lugasi András Debrecenben, nem tudjuk. Az 1660. és feljegyzéseiben még olvasható, hogy: „... az Póstamestert marasztalni kell". Ugy látszik, sok gondja, baja volt a postával és szabadulni akart attól minden áron. Hallgatott-e a tanács urainak marasztaló szavaira, vagy otthagyta a postai officiumot, nem állapithattam meg, az elsárgult levelü tanácsülési jegyzőkönyvek erről tovább nem beszélnek.

Amikor a hortobágyi postamester „részegitő" italt mért.

Az 1699 évben a török járom alól felszabadult Debrecenben már ismét posta működik. Diószegi Sámuel főbirót nevezte ki gróf Paar „generális" postamester Debrecen város postamesterévé, akitől Karaffa osztrák generális a város „sartzolása alkalmatosságánál egy igen értékes arany lántzot vett el rámástól". Postaállomás volt ez időben a Hortobágyon is, de a postamesternek nem sok dolga akadhatott az ordinária és eztrapostákkal. Az állomás, afféle lóváltó-állomás volt a hortobágyi csárda mellett, s ha a postamester lovat adott a ritkán közlekedő „posta" alá, nyomban csöndes lett az állomás környéke. Ellenben szemjas, gyalogos járókelő, átutazó mindig akadt. A postamester, miután az aerarium szegény volt és szűken, vagy egyáltalán nem adta a salláriumot, bor- és pálinkaméréssel segitett magán. Megtudta ezt a nemes város: összeültek a tanácsurak s rövid tanácsüczás után a nótárius már irta a szigorú deliberátumot, amint következik: „Olvan panasz érkezett, hogy az Hortobágyi postamester bort s égetett bort árultat. Végeztetik azért, hogy mivel az inhibitio (tilalom) ellen tselekedett, vágattassék ki a hordója feneke".

E deliberátum meghozatott s nem volt az ellen apelláta. A hortobágyi postamester pincéjében megjelent a bizottság, megtörtént a hordók fenekének hivatalos eltávolitása, amely után a bor és égett bor elfojván, hortobágyi postamester úr szomorúan elmélkedett az világi mulandóságokon.

A postakocsis hatalmaskodása.

Mária Terézia uralkodása alatt Debrecen városa bekvártélyozott lovas csapatok lovai részére a város füvet tartozott szállittatni. Nem szivesen ugyan, de hát a felsőbb parancsnak engedelmeskedni kellett. Fintai István nevü postakocsis egyik ilyen kövér füvel jól megrakott szekeret, nemes Fáy János postamester udvarára hajtatott. Az ügy, mint hatalmaskodás és jogtalan szerzés a tanács elé került, ahol is a következőképpen tárgyaltatott: „Postamester Fáy János úr embere Fintai István nevü, mai napon ollyan hatalmasságot tselekedett, hogy midőn az Quarttélyos Militia lovai számára Város Gazda urék füvet hozattak volona, egy szekér füvet, erővel Postamester Ur udvarára béhajtott, mellyre a N. Tanács determinalta, hogy Város Gazda urék hozassák el azon füvet, annak utánna pedig megfogja N. Tanács látni, citáltassék-e volentus a N. Tanács Forumára ad paneam violentia vagy ne?

A Sáfár referálta, hogy a mi fűből megmaradott, Posta Mester úr vissza küldötte maga Szekerén a Város Istállójához".

Az osztrák milicia lovai részére kaszált jó kövér füvet Fintai András postakocsis jóvoltából, nemes Fáy János postalovai ropogtatták.

A késedelmesen fizető postamester.

A városi tanács, mint igazságszolgáltató hatóság peres ügyeket is tárgyalt s ítéleteket is hozott azokban. Egyik debreceni lakos az 1745. évben panaszkodott a Tanácsnak, hogy Nagy Miklós postamester az 1741. évben dohányt vásárolt tőle s annak árát hiába kéri, nem akarja megfizetni. A városi tanács erre a következő szövegü levelet intézte a postamesterhez: „Ajánlyuk kész szolgálatunkat Kglmednek. Göncsi András maradéki képében panaszkodik előttünk, hogy tőle még in Anno 1741 vett Dohány árában mind ekkoráig is adós Kglmed circiq 75 forintokkal és jóllehet fizetése eránt sokszor jelentették magukat mindazonáltal Kglmed egyelmással csak elveti magárul, hogy tudnillik Kglmednek sem fizette meg a dohány árát, aki Kglmedtül megvette. Arra nézve ezen Levelünkkel a végre talállyuk meg ez úttal is Kglmedet, hogy a fenn említett adósságot ne sajnállya szegény lakósunknak megfizetni, mert nagy károkkal vagyon, hogy magához ennyi utánna való járással is nem juthat, különben nem itélhet más Kglmed bennünket, ha Méltóságos Generalis Pósta Mester Urnak Bécsbe eránta panaszt tészünk, avagy hogy kéntelenittetünk törvényes úton és módon az ügyet fojtatni, akkor Kglmednek is terhesebb lészen. Ezzel kívánjuk tarcsa Isten Eő Fge Kegyelmedet jó egészséggel, — maradunk Kglmed kész jó akarói".

Nagyon valószinű, hogy Nagy Miklós postamester úr nem várta be, hogy a városi tanács Bécsbe panaszt tegyen ellene a „Generáls Postamester Ur"-nál, sem azt nem akarta, hogy a tanács ítélkezzen eljárása felett, hanem, ha nem szivesen is, de kifizette Gönczi Andrásnak a 75 forintokat.

(Folytatása a jövő vasárnapi lapszámunkban.)

Tüzifa, szén és koksz

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ugy vaggontételben, mint felaprózva, házhoz szállitva

Faforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon: 156. és 613. — Salétrom-utca 5. szám.

Aranybélveget ragaszt.

Gyorsirást és gépirást

TANIT Naményi

olcsón, rövid idő alatt; előkészit az irodai gyorsirói vizsgára

Kiképzés a kezdő foktól a beszédirás legmagasabb fokáig.

Piac u. 26/b. III. emelet. Gépirásgyakorlás olcsón útbaigazitásokkal.

Fénykép

*(Photo) kedvelők és gyüjtők*nek. A legujabb sensatio 4 sorozatban *Act de Paris* most jelentek meg. Arak I. sorozatért (10 kép) P 4.—, vagy Sch. 5.—, mely összeg előre beküldendő. Discreten csomagolva csakis felnőtteknek küldetik. Wiener Verlags Union, Wien, Taborstrasse L.

A taraók sziklasirjai közt

Utinaplómból

A Nap ma nagyon meleg sugarakat lövel a tájékra. Nagyon meleg van. Az utas kevésbbé izzad, jobban fárad. Abdullah, a vezetőm sietett.

— Az út nagy és nehéz, uram, siessünk!

— Ma pedig korábban otthon akarok lenni, mint tegnap.

A kis fekete fiu a szamarakat biztatta szóval és tettel. A figyelmes állatok óvatosan másztak fel a hegyi uton a szikla peremèhez.

A német házhoz érünk. Csinos, emeletes épület itt a halottak birodalmában. Keleti stilusban épült. Lakásul szolgál azoknak a német tudósoknak, akik itt ásatásokat végeznek vagy az egyiptomi nyelvet és kulturát akarják tanulmányozni.

— Most senki sem lakik itt. — figyelmeztet vezetőm.

— Jól van, azért csak megnézhetjük.

— Azt igen, uram.

Arra fordítjuk szamarunkat és ballagunk fel a keskeny, de jó uton. Kutya ugat és egy arab jön felénk. Fehér galabiája és sárga cipője azt mutatja, hogy hivatalos személy.

— Ez az őr. Vigyáz, hogy a házat fel ne törjék.

Az arab németül köszönt. Én németül, vezetőm arabul köszön vissza.

— Nem lakik senki itt az urak közül. — kérdem.

— Senki, uram. — Ők majd ősszel jönnek ide egész télen dolgoznak, tisztán csak a tudományért.

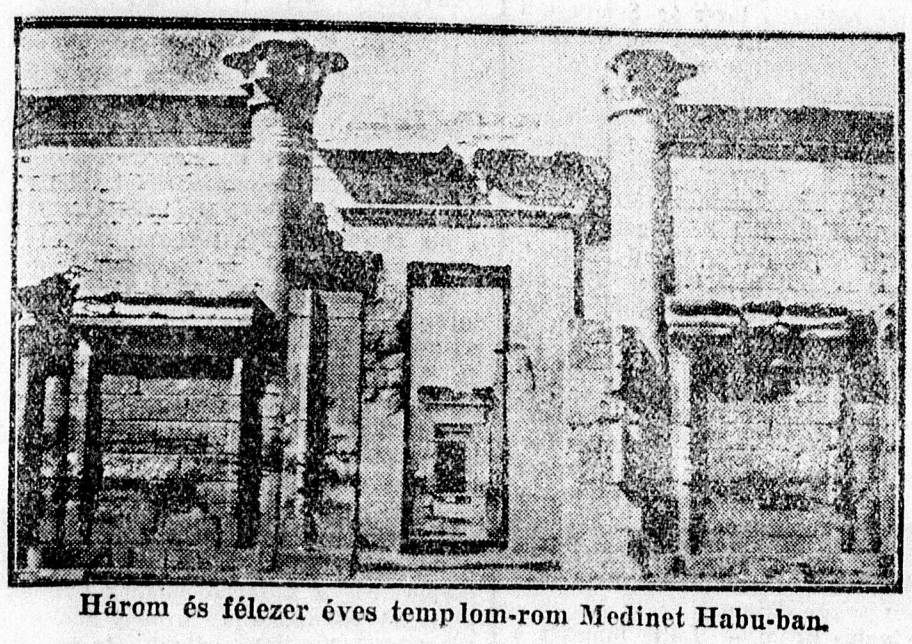
— Ez szép dolog, nagyon szép!

Körüljárjuk a szép épületet és indulunk tovább a hegy pereme felé. Én már nem is ülök a nyeregben, hanem nagyokat lépegetve haladok a sivatag pereme felé. Elérjük. A sziklában kripta van vágva. Minden kriptán szám van. A számot már a tudományos kutatás adta nekik.

— Hány sirt tartanak itt számon? — kérdem a vezetőmtől.

— Háromszázharmincat, uram, — feleli a vezető. — A szikla aljában a nagyobb méltóságok, fentebb a magaslaton a kisebb urak vannak eltemetve. Egyházi és világi nagyságok, főurak és főpapok, kisebb urak és kisebbrangú papok sírjai ezek.

— No, nézzünk meg egy párat.

Három és félezer éves templom-rom Medinet Habu-ban.

Memnon kolossz usok Thebénél.

Assuan. Faraó ágya. Trajanus kertje.

II. Ramzesz óriási szobrai az ő s irtemplomában. — Épült 3500 évvel ezelőtt.

Megyünk rendre sok sir mellett. Csak a sir tátong, esetleg a kőkoporsó van benne, a halott már nem nyugszik a sirban. Ellopták, vagy a kiszáradt mumiát feltüzelték. Borzasztó kegyetlenség! Egyiken, másikon nehéz vasajtó van. Az ajtó zárva, a kulcs az őrnél. Ő nyomunkban sétál és szolgálatunkra készen áll. Már meg van tanítva és maga ajánlja melyiket kell megtekinteni.

Az őr bevezet egy kriptába. Előcsarnokba jutunk, aztán széles terem következik, melyből benyul. folyosó vezet. A folyosó végén volt eltemetve a megboldogult. Szobra még ott áll, testét elvitték a rablók.

Továbbmegyünk. A kriptákon ajtó nincsen. Üresen tátonganak a szemlélőre. Ezekbe beköltözött a beduin. A csunya, fekete szennyes népség kér. könyörög. Egy pár cigarettával megelégszik. Benézünk hozzájuk. A kripta első részében a marhája, birkája, kecskéje tanyázik, a magasabb helyeken az emberek alszanak. Bűz és piszok mindenütt. Körültük a sajátságos gombaalaku nagy cserépfazekakban kis durra köles, tengerije van.

A 100. számu kripta előtt megállunk. Az őr övéből előveszi a kulcsokat és a nagy vasajtót felnyitja.

— Ez a sír a győztes hadvezér, Rechmeré. A hosszú folyosó fala domborművekkel és festményekkel van díszítve. A bejárat falán ül a vezér, fogadja a kérőket és az ajándékozókat. Szemben a falon idegen legyőzött népek ajándékokkal kedveskednek, állati bőröket hordanak a győzők lábai elé. Hátrább az egyik falon földmüvelést tekinti meg, másik falon az ipart és építkezést. Hátul egy temetési menet látható. Hihető, hogy az ő temetési menete.

A 96. B. kriptába vezet. Ez a Sennufer Reba polgármesterének a sírja. A bejáratnál szép képek vannak a falra vésve. Lent egy nagy terem fogad, ahol oszlopok tartják a menyezetet. A falak vallási képekkel vannak festve. Az első teremben szőlőlugasok vannak hatalmas szőlőfürtökkel. Az egyik falon Sennufer maga ül leányával és tíz pap hoz neki áldozati ajándékot. Az ajtó mellett jobbról és balról elhalt szeretteinek képe Oziris istentveszik körül. Oziris a leányt kézen vezeti. Hieroglifek rendje magyarázza a képek jelentését.

Gyertyánk fogytán van. Nem nézegetjük tovább a rideg kripta falait. Ujra a Napon vagyunk. Felfelé emelkedik a kopár kőszikla. Nekinyulva mászunk. Egy kőnél guggol Abdullah és aiszik. A szamarak lecsüggesztett fejjel előtte állanak.

— Hééé! Abdullah hééé! Sama!! (Gyertyát!)

Lassan feltápászkodik, előkaparász egy gyertyát, szalad utánunk: itt van!

Egyre felfele viszaz út. Sirok tátonganak ránk felmegyünk a felső részre. A 81. számu sirnál vagyunk.

— Ez az Enene hercegé. Építőmester volt, ez készítette az I. Thutmozis sírját.

— Az állami vállalkozók akkor is jól kerestek! — jegyzem meg tréfásan.

Bemegyünk e jeles ember kriptájába Oszlopos ez is. A falak bőven vannak díszítve. A képek domborművek és a bőséges feliratok az elhaltnak egész életét megrajzolják. Az oszlopokon meg lehet látni a halászatot, aratást, szántást, vetést. Enene a megrakott asztal előtt ül. Továbbmenve az Enene [illegible] látjuk, házakkal, csűrökkel. Vadászjelenet van mellette. Egy hiénát nyíl szájbalő és ez eldől, a kutya meg rá ugrik, nyulak, gazellák és bakok szaladnak körül. Azután szentképek jönnek. Fent a sirató nők siratják az elhunytat. Végül a temetési jelenet van megörökítve.

Kijövünk e nagy építész sirjából. Felmegyünk a magaslatra. Előttünk a Nilus és termékeny völgye. A Niluson túl Luxor és Karnak látszik. Festői képek. Jobbról, balról puszta sziklás táj. A kősivatag széle. Balról a Der el Bahri temploma; jobbról, a Nilus innenső partján hatalmas Memnonkolosszusok kicsinylenek.

— Odamegyünk délután! — fordulok Abdullahhoz.

— Igenis, uram! — válaszol kedvetlenül.

Vezetőm jól ismeri a sirokat. Számát és nevét mondja a kriptának. Be se

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyvize

a húgysavas csapadékot feloldja és ilyenek képződését megakadályozza ✿ a reumás fájdalmakat megszünteti ✿ vese- és hólyaghomokot eltávolít ✿ cukorbetegek gyógyitala

Üzletvezetőség: Budapest, Erzsébet tér 1. sz.

megyünk. Ugyanaz, mint a másik, kevés falfestmény van benne.

— Ez a 69. számú sir Menne sirja, földmüvelésügyi miniszter, majd a vásárok főintézője lett a XVIII Dinasztia idejében.

— Tehát a birodalom fénykorában, 3500 évvel ezelőtt!

A kripta falán látható az elhunyt tevékenysége. Megszemléli a termést. A földet kötéllel méri.

Ez a kép pompás kulturkép a régi Egyiptomból. Jó állapotban van. A belső szobában halotti ceremóniát látni a falon. A halottat temetik. Halotti bíróság Ozirisz isten előtt. Végül a holttest bebalzsamozása, mumiacsinálás.

Lejjebb megyünk. Ramesseum és Der el Bahri közt a törmelék között tömérdekkripta van, melyek nagyok, történelmileg és művészileg érdemesek a megtekintésre.

Ilyen az 55. kripta Ramoza vezérnek a kriptája. A képek szinesek vagy feketék. Megindító az a kép, amikor a vezér feleségével a sirba lépnek. Szemben ezzel látható, hogy ők ketten a halottak istenéhez Ozirishez imádkoznak. Hiába, akkor is nagy úr volt a halál.

Az 52. számu kripta valamikor 3500 évvel ezelőtt egy pap testét fogadta be.

— Ezt meg kell néznünk! — mondja a temetőcsősz.

Pompásan megmaradt falfestmények fogadnak. Ezek a festmények a földmüvelésből vették tárgyukat. Ekék, kapák hevernek a földön. Emberek kapával törik a rögöt. A fán bőrtömlő van felakasztva, munkások isznak belőle vizet. Az asszonyok aratnak, a férfiak nagy kosarakba rakják a leszedett gabonafejeket, csépelik és a kicsépelt gabonát mérik. Feljebb a meghalt és neje az őrlést nézik.

A másik falon a szolgák tömérdek áldozati ajándékot hoznak. Továbbmenve látjuk a halottat és a feleségét, amint terített asztalnál ülnek és esznek, a fiuk virágcsokrot hoz, három nő pedig az asztal előtt hárfázik.

Bámulatraméltó, hogy a három és félezer éves domborművek és festmények milyen csodálatos szépen ki vannak dolgozva és milyen szépen meg is maradtak.

Ismét továbbmegyünk. Kripta, kriptát követ. Ki győzné mind megtekinteni. Csak bekukkantunk. A törmelékhalmokon túl, kopár szikla tetején kisebbszerű templom romjait figyelem.

— Az a Der el Medina temploma! — magyarázza a temetőcsősz.

Az út egyenesen odavezet. Látom, hogy nem jön tovább, pár piasztert a markába nyomok, elköszönünk és Abdulahhal gyalogolunk tovább. A fiu hátrább dudol a szamarak után. A szamaraknak jó dolguk van, még alig cipeltek bennünket.

A romhoz érünk. A törmelék azt mutatja, hogy nemrégen ásták ki. A romok mögül egy álmos arab támít elő. Ez az őr és a jegyet kéri. Mikor felmutatom neki, jókedvvel beszédbe fog.

— Ez a Der el Medina, IV. Ptolemaiosz fáraó épittette Hathornak, a halottak istenének és Maatnak, az igazság istenének tiszteletére.

— Hej! Ez a templom is sokat átélt, — vágok közbe. — Ott görög felirás, emitt kopt feliratok olvashatók.

— Hát bizony a keresztény időben barátok laktak itt és sok pogány képet és domborművet elpusztitottak.

— Milyen lelkes, hogy a keresztény vallás hirdetői nem kegyeltek a régi művészeti és kulturális emlékeknek.

Körülnézünk a templom környékén. Vályogfal veszi körül. Ez a római hatalom emléke itt. A szentélybe lépünk ujra. A falakra sok kép van faragva. Látszik, hogy a halottak temploma. Az első falon megismerem a halottak törvényszékét. A főbiró Ozirisz isten ez esetben vizilóalakú. Ő mondja az ítéletet az ibisfejű Thout isten irja. A másik két isten a halott szivét méri, fent a halott könyörög kegyelemért a halottak 42 bírájához. Megrendítő kép. Nem vagyok babonás, de önkénytelen olyan képzetek lepik az embert, hogy rosszul érzi magát.

A templom mögött kisszerű sziklasírok üreslenek. Ezekben főleg tisztviselők és papok voltak eltemetve 3000—3500 évvel ezelőtt. A sirokat a XIX. század végén a francia tudós társaság tárta fel, hozta karba és számozta. Ez a társaság ma is folytatja munkáját Brnyére vezetése alatt. Ők is ásnak egész télen. Takaritják a tömérdek törmelékeket, ujabb és ujabb sirokat fedeznek fel.

A temetőcsősz gépiesen mondja a kripták számát és tulajdonosát. Már csak párat nézek meg, mert igy is szédeleg a fejem a látottaktól. Egy szobrász kriptáját mégis megnézem. Ipuj mester maga diszitette fel sirkamráját. Meg is látszik rajta. Pompás dombormü disziti a különben szük falakat. A dombormüvek tárgyai a mindennapi életből vannak véve. Igy: bort préselnek, halásznak és kézmüvesek dolgoznak.

A temetőcsősz belejött a vezetésbe. Elvisz egy magaslatra. Itt válik el a sivatag a termékeny földtől. Felmegyünk. Apró cellák, vályogházak állanak itt. A szomoruság sir le a házról és a benne lakókról. Középütt egy kolostornak téglaromjai láthatók. A templom rom és a házak mögött ismét a sziklasirok egész sora, de a csősz megmondja őszintén, egyen sincs semmi nézni való.

— Hála Isten! — sóhajtok fel — nem kell több sirt nézni. Ámde ne vesztegessük az időt, menjünk a királyné sirokhoz.

— Annak a neve Bibák el Harim, és itt van, — mutat egy emelkedés felé.

A derék temetőcsőszt megajándékoztam és elmentünk Abdullahval, aki már a Napot nagyon nézegette.

— Van ott őr? — kérdem Abdullath.

— Oh de mennyi! — feleli busan.

— No akkor kikeres egyet és maga elmehet ebédelni és aludni. Csak azt hagyja meg valakinek, hogy hova buvik.

— Ön nem ebédel Uram?!

— Nem, különben az ebédemmel ne törődjön. Ha jön, a fiunak is adjon valamit enni.

— Igenis Uram!

Mig igy beszélgetünk, a völgykatlan szélére érünk. Pompás kilátás jutalmaz bennünket. Előttünk ragyog a Nilus völgye. Verőfény játszik az azurkék vizen. A két Memnonszobor őrzi a hü folyót. A thebai síkság most gyönyörü.

— Itt több, mint 70 sír ismeretes! — kezdi beszédét a savanyú Abdullah. — A XIX. és XX. fáraódinasztia tagai nyugodtak itt. Legtöbbet az olasz régészeti társaság Sciaparelli tudós vezetése alatt 1903—5. években ásatott ki és jelölt meg.

Egy-egy tébla emlékeztet rá. Legtöbb sir nagyon egyszerü, be sincs fejezve. Másik pinceszerü. Egyiknek-másiknak a csupasz szikla falára nagy durva betük vannak vésve.

Be-benézünk. Míg beszélgetve haladunk egy őr tünik. Angolul köszönt, Abdullah arabul beszél vele. Ez volt az a férfiu, aki neki eljövendő. Bebeszéli nekem hogy ez nagyon derék ember, ez vezetni fog és elvisz oda is, ahol ő ebédelni fog. Azzal se szó, se beszéd, gyorsan eltávozik. Az őr a nevezetesebb sirokhoz vezet, ezeket feliratos táblákkal jelölte meg az olasz társaság. A sirok be vannak zárva, az őr veszi a kulcsot és kinyitja.

— Csak a nevezetes és szépen diszitett kriptákat nézzük meg, mert már nagyon sokat láttam.

— Igenis Uram. — Látta már Ön a király-sirokat?!

— Tegnap voltam ott, a hatalmas faraóknak gyönyörü sirjain láttam, mi a hatalom és a gazdagság.

És megyünk tovább. A 36. számu sirban egy ismeretlen nevü hercegnő nyugodott. Testét elrabolták. A 39. számu sirban Sitré anya királyné I. Seti anyja volt. Az 52. számu sirban Titi királyné volt eltemetve. Ez a sir egy előtérből, hosszu folyosóból és egy nagyobb fajta kápolnából áll. A sirkamra falára istenképek vannak festve. Ritkák és egyszerü kivitelben egy kép a tulvilági istenek életéből.

— No ezek a fali dombormüvek és képek nem olyan pompásak, mint a királyok sirjában láttam?!

— Nem bizony. — Amint az asszonyt nem szabad volt eltemetni a királyok sirjában, sőt egy területen sem, ép ugy elő volt irva, hogy a nőnek nem szabad olyan diszes kriptát csináltatni, mint a férfinak. — De nézze meg Uram a következő sirt!

Az 55. számu kriptát kinyitja.

— Ez a sir a IV. Ramses fiáé. A fiu neve Amen-her-khosef.

— Tehát ez nem nő!

Az őr a belső küszöbről félig égett gyertyát vesz fel. Meggyujtja. Nekem átnyujtja. Ő magának is gyujt egyet. A gyertyaláng éled. Bevilágitja a sötét és nehéz szagu kriptát. A sziklafalakon friss szinü festések láthatók. Az előtérben látható az a kép, amelyen III. Ramresz meghal és Irisz átöleli. Tovább a fiu kiséri atyját és Pláh isten előtt áldozatot füstöl. A folyosóból kisebb kamrák ágaznak ki. A folyosó és kamrák falai isteni képekkel vannak diszitve. Két kamara egyáltalán nincsen diszitve s az 5 kamarában van a királyfi granit szarkofágja.

De valamennyi közt legszebb a 66 kripta. Ebben nyugodott a hatalmas és kulturérzékü II. Ramzesz fáraó felesége Nofret-ere mi-en-Mut asszony. A hóditó Ramzesz nagyon szerethette feleségét, mert pompás sirt csináltatott neki. A reliefek gyönyörüek, de a viz átszüremkedés nagyon megrongálta a feliratokat és képeket. Lépcsők vezetnek a sirba. Nagy termekbe jutunk. A falakon a királyné megtisztelt képe, a plafonon a csillagos ég van ábrázolva. Az egyik falon a királyné áldoz és fel van irva a Halottas könyv 17. fejezete. A többi falakon isteni szobrok, melyek előtt a királyné térdelve imádkozik. Hátrább oszlopos nagy terem van. Az oszlopokon a felirat nagyon meg van rongálva. A nagy terem három részre van osztva és a középső részben van a királyné kőkoporsója. A nagy teremből kisebb kamrák nyilnak, de ezekben a dombormüveket nagyon megrongálták a barbárkezek. Nézegetem ujra és ujra a nagy királyné sirkamráját. Szaladok jobbra, balra, a lobogó gyertya folyik és ujjamat égeti. Már leég a gyertya a papirig, a vezetőm int, hogy menjünk.

Délután 2 óra elmult. Nem nézek meg több sirt, hanem Abdulláht keresem. Az őr vezet a sirok között, a törmelékeken keresztül. Hüs árnyékos kőtörmeléken boldogan aludt a vezetőm. Én elköszöntem az őrtől, ajándékban nem voltam nagyon fukar. Leültem a hüvösben s kevés arab kenyeret és pár pohárnyi konyakot megittam. Ez az ebédem. Jegyzeteimet irtam.

Ecsedi István.

Szép jó olcsó **KEZTYÜK** csak **Schönnél** Debreczen, Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok)

Tűztől megmentett árukat féláron adom.

APOLLÓ divatüzlet.
Piac-utca 67. (Megyeházzal szemben).

Sodrony ágybetéte
legjobb minőséget készit
Neumann Défortia utca 17

Fehérneműés harisnya stoppolás, varrás és himzés
SINGER VARRÓGÉPPEL

A dalversenyek zavaró körülményei

Már régebben szerettem volna az alant elmondottakat úgy a nagyközönség, mint a dalárdák szereplő és nem szereplő tagjainak tudomására hozni, de nem akartam a megszokásból kikristályosodott uzust egy újjal, szokatlannal és többek részéről nem tetsző újítással felcesréltetni, mert minden ujitás zökkenésekkel jár — és a zökkenések nyomásai rendesen az ujítóra zúdulnak — s rendesen nehezen valósithatók meg.

De nemcsak a magam, hanem a dalárdák — kikkel eddig beszélni tudtam — nagy részének óhaját tolmácsolom akkor, midőn tisztelettel kérjük úgy a hangversenyeket látogató nagyközönséget, mint a dalárdák tagjait, hogy hangversenyek alkalmával ezek műsora legutolsó számának befejeztéig se a kulisszák mögött, se az ott lévő szobákban, de legkevésbbé a garderobe és a páholyok előtt lévő sétálókon, folyosókon ne dohányozzanak.

A legutolsó műsorszám befejezte előtt az égő, — de még jobban füstölő — magnézium lángjánál a fényképfelvételek mellőzését kérjük.

A legutóbb — a mult év dec. hó 17-én — megtartott hangverseny alkalmával is valóságos füstfelhő borította az egész termet, de különösen a szinpadot annyira, hogy volt karmester, ki — saját bevallása után — dirigálása közben, a köhögést ingerlő füstfelhőben alig látta dalárdájának tagjait. — Ahhoz pedig igazán nem kell kommentár, hogy a dohány és a magnézium elégéséből keletkezett ködszerü füstfelhő mindenféleképpen egészségtelen. Ez se a szemnek, se a légzőszerveknek nem használ, de igazán ártalmára van a hangszalagoknak. Valóságos merénylet egészségünkre az ilyen teremben való huzamosabb tartózkodás. — S merem állítani, hogy bármelyik dalárda, melynek tagjai, ha végigélvezték e füstfelhő kellemetlenségeit s a műsor utolsó számainak valamelyikében szerepelnek, teljesitményük minősége feltétlenül gyengébb lesz, mintha a műsor első számaiban szerepeltek volna. — Már pedig minden dalárdának célja és a legjobb szándéka az, hogy szereplése alkalmával a tőle telhető legjobbat, legszebbet nyujtsa a hallgatóságnak. Ilyen zavaró körülmények mellett természetesen e jó szándék nem mindig sikerül. S ennek eredménye, ha nem is kimondottan az erős kritika lesz. Ez pedig a dalkörök tagjait nagymértékben deprimálja. Kedvüket vesztik, a dalárdát ott hagyják és más szórakozást keresnek. Ezt pedig senkisem akarhatja. — Minden szülő és feleség szivesebben veszi, ha hozzátartozója nem a korcsmában bor és kártya mellett keres szórakozást, hanem egy dalárdának tagja.

Nehogy az olvasók közül valaki azt gondolja, hogy e sorokat azért irom, mert az említett hangverseny alkalmával dalárdám rosszul szerepelt volna nem! Szereplésünk a legmesszebbmenő kritikát is kiállotta, mert fényesen sikerült. — Hanem és főképen azért, mert láttam dalárdákat, melyek szereplésük alkalmával valósággal küzködtek a köhögtető füstfelhőkkel.

Több mint 30 éve vagyok már működő dalos közkatona, több dalárdának voltam tagja és láttam, hogy milyen vállvetett, komoly és nehéz munka, kitartó szorgalom, annál több odaadás és akarat árán jut egy-egy dalárda odáig, hogy a nyilvánosság előtt szerepel hessen.

Nem dalosnak talán meg se magyarázható, hogy milyen szédületes lehangoltság ver gyökeret a dalosok szivében, ha dalosmunkájának eredménye az lesz, hogy dalárdájának szereplése nem sikerült.

A füsthöz, mint zavaró körülményhez hozzájárul még a terem túlfütöttsége mellett az ajtóknak állandó — még a szereplések tartama alatt is — nyitogatás és az üres páholyoknak elég zajjal történő elfoglalása is. Csunya kép tárul az ember szeme elé, ha végignézi a folyosókon szanaszét heverő sokszor még füstölgő, cigarettavégeket.

Nézetem szerint mindezeken csak úgy lehetne segiteni, ha a dalárdák tagjai nem dohányoznának a fent említett helyeken. A látogató közönséget pedig már előre az ujságokban való publikálás útján is megkérnők, hogy a műsor befejeztéig tartózkodjanak a dohányzástól.

Esetleg olyan határozatot is hozhatna a szereplő dalárdisták együttessége, hogy csak abban az esetben szerepelnek, ha a fenti tiszteletteljes kérésünket a nagyközönség is magáévá teszi.

Gondolom és hiszem, hogy a müvelt közönség e kérésünket támogatni is fogja. A dohányzók részére pedig gondoskodni kell egy olyhelyiségről, honnét a füst nem kerülhet se a nagyterembe, se a szinpadra. Sokakat a füsttel impregnált terem tart vissza a hangversenyek látogatásától. Sorshúzás, esetleg vállakozás utján ki lehetne jelölni minden adandó alkalommal egy-egy dalárdát, melynek tagjai a hangverseny tartama alatt figyelmeztetés, kérés utján eliminálná a fent említett nagyon is zavaró körülményeket.

Meg kell itt emlékeznem a ruhatár drágaságáról is. Sokan azért nem látogatják a hangversenyeket mert a ruhatár igen drága. Családos ember el sem mer jönni, mert a ruhatár egy személyre (nagykabát, kalap, esernyő) majdnem ugyanannyiba kerül, mint a jegy, haz az utóbbinak ára egy pengő.

Tiszteletteljes kérésem és kérésünk szives támogatására úgy a nagyközönséget, mint a dalárdák tagjait ez uton is felkérjük

vitéz Kanabé Dezső tanár,
mint a »Mácsai Dalkör« alelnöke.

Fütsön gázgyári kokszszal.

Olcsóbb, tisztább, takarékosabb bármely más tüzelőanyagnál. Kapható a gázgyárban 100 kg-ként 6.80 pengőért (forgalmiadóval együtt). Házhoz szállitás ezenkivül 30 fillér. Gáz- és villamos fogyasztók 3—6 hónapi részletfizetésre is kaphatják.

Központi iroda telefonszáma: 74 vagy 8-50.

A rónák királya

Király volt még nemrég, délibábos rónák
Büszke fejedelme,
Erős és hatalmas. Sikra ki mert volna
Szállni vele szembe?

Ha elbődült néha komor, rossz kedvében
Száz tehén figyelte
És a jámbor utast szörnyü ijedtében
A hideg kilelte.

Ha kiállt a sikra s barna, nagy szemének
Felgyulladt a lángja
Tájékára sem mert jönni háremének
Más gulya bikája.

Egyszer csak megrokkant s megperdült a dobszó:
Ki ad többet érte
Hatszázötven, hétszáz! nem esett ott sok szó
A kótya-vetyébe.

Gúzsba verték. Testén most mocsok, salak, sár.
Foltnyi hely sincs tiszta
S igy tereli durván egy részeges hajcsár
Le a vágóhidra.

Ott várják már késsel, taglóval és bárddal
A véres legények.
Egy-két suhintás és betört koponyával
Vége lett szegénynek.

Kibontják sietve földrengető testét
Egy tangót dalolnak
Legfőbb dolog mostan, hogy a felséges nép
Húshoz jusson holnap.

REITZ JÁNOS.

A Levente-zenekar tagjai.

Egy sikerült ujévi tabló.
(Horváth Gyula amatőr felvétele).

Figyelem! **25·-, 50·-, 50·- és 55·- pengőért kapbat már 3 méter gyapjuszövetet**

Feldheim posztóházban

Svetits-palota. Nézze meg a kirakatainat!

Lelkészválasztási mozgalmak

Január 14-én lesz Debrecenben a lelkészválasztás. Három pályázó körül csoportosul nagy párt, még pedig Siposs Imre, Nagy István és Papp Imre köré.

SIPOS IMRE PÁRTJÁNAK FELHIVÁSA.

Sipos Imre pártja a következő felhivást bocsájtotta ki:

Kedves református Testvérünk!

Minden lelkipásztor választás nemcsak a megüresedett lelkészi szék betöltése, de egyszersmind a gyülekezet fokmérője is. Éppen ezért fordulunk hozzád kedves Református Testvérünk.

Mi, akik féltően szerető gonddal csüggünk református anyaszentegyházunk jövendőjén és jelenének munkálásán — minden emberi érdeket és személyi vonatkozásokat kizárva, Istenünk előtt tett jólelkiismereti megfontolás után — ugy találtuk, hogy megüresedett lelkipásztori tisztünk viselésére legalkalmasabb Siposs Imre, a debreceni központi lelkészi hivatal vezetője.

De mondhatná valaki — ki az a Siposs Imre?

Siposs Imre a debreceni református Kollégiumban szivta magába nemcsak a tudományok, de a hit édes tejét is. Nem idegen körben szerezte meg első és legfontosabb tudományos tapasztalatait, a személyes hit benső bizonysága mellett, hanem éppen itt, debreceni református teológiánkon.

Egészen fiatalon több református gyülekezetünknek adminisztrátora. — Mindenik gyülekezetben a legteljesebb odaadással végzi tisztét.

Majd tizenhárom pályázó közül egyik legexponáltabb gyülekezetünk választja lelkipásztorává, ismét másfelől hangzik a hivó szó és Siposs Imre megyen és nem tétováz, nem nézi azt, hogy az a hely, mely várja, iskolátlan, anyagi javakban szükölködő, megyen és lába nyomán, Istentől áldott keze erejével a nagy ruszinszkó tenger közepén felvirul a magyar felekezeti iskola. Amikor jött a nagy összeomlás, akkor is helyén maradt.

Mi várt reá?

Tömlöc sötét odva. Félévet szenvedett oláh rabságban.

Halálos ítéletet kértek fejére, mert kálvinista pap volt, magyar volt, mert a megszállás rémes idején is azon dolgozott, hogy magyar legyen a magyar.

Csak az Isten különös kegyelme óvta.

Ha az élettől nem is fosztották meg — kiutasitották.

Szerető hitvesét keblére ölelve, hat gyermekét karjára véve, egy szál utazó kosárral, mindenét otthagyva, jött haza Siposs Imre, — csak azért, mert magyar volt.

És itt hat gyermekkel, — semmi nélkül, kis fizetésből, ismét hozzá kellett kezdenie a fészeképitéshez.

Debreceni egyházunk, amikor megérkezett, meleg szeretettel fogadta és a központi lelkészi hivatal vezetőjéül választotta meg.

E munkakörében szolgál Siposs Imre immáron hét éve páratlan, fáradhatatlan buzgósággal és odaadással.

De Siposs Imrét nemcsak a mult teszi kiválóvá debreceni egyházunkra nézve, hanem a jelen is.

Siposs Imre nem az az ember, aki Istentől nyert drága talentumát homokba rejtse, mint igehirdetőt is mindnyájan ismerhetjük.

Sohasem tett különbséget, hogy milyen szolgálat vár reá, a Nagytemplom-é, vagy valamely távoleső tanyai körzet.

Igy alakitja meg a Csapó-utcai egyházrész első bibliakörét és lesz annak vezetőjévé. Megszervezi a cselédleányok között müködő — Mártha-bibliakört. Ügyvezetője lesz a Püspök ur vezetése alatt álló péterfiautcai egyházrésznek és munkálkodik, dolgozik oly sikerrel, hogy az egyházrész hivei a Kálvinisták Templomegyesülete tagjaival karöltve szép és diszes selyempalásttal ajándékozák meg — azzal a legnagyobb kitüntetéssel, mely igehirdetőnek juthat.

De hivatalos müködése mellett tud arra is időt szentelni, hogy a nagy eredményeket elért és nagy jövőre hivatott Kálvinisták Templomegyesületének titkára legyen.

Éveken keresztül dolgozik, mint a debreceni Keresztyén Ifjusági Egyesület főtitkára.

Gyülekezeti lapunk, a Vasárnap felelős szerkesztője.

De mint egyházszervezőről is szólanunk kell. — Megszervezi az „anya" nélküli egyeki hiveket egyházá, hogy nekik is legyen anyaszentegyházuk, édesanyjuk.

Sokat irhatnánk még Siposs Imréről, de nem irunk. Nem mondjuk legméltóbbnak és legalkalmasabbnak, csak annyit kérünk Református Testvérünk — tedd a szivedre a kezed, — ha szived szerint itélsz, ugy nem lehet más a mi lelkészünk, a munka, a hivatásérzet, odaadás prizmáján keresztül vizsgálva a dolgokat, mint Siposs Imre.

Siposs Imrét támogató párt vezetősége.

*

A NAGY ISTVÁN-PÁRT KÖRÉBŐL

a következő cikket kaptuk:

Az előző lelkészválasztás hullámai még le sem csillapultak teljesen s máris egy ujabb lelkészválasztás foglalkoztatja a közvéleményt.

Ez a mostani lelkészválasztás különösen kell is, hogy minden egyházát igazán szerető reformátusnak lelkiismereti ügyévé váljék. Szükséges ez nemcsak azért, mert az ősi Nagytemplom országos hirü papjai után kell méltó utódot választani, hanem azért is, mert egy olyan egyházrész élére kell lelkipásztort választani, amelyik egyházrészben a már meglévő és mintaszerüen kifejlődött egyházi belmissziói munkák, megkivánják azt, hogy aki ennek élére kerül, az már gyakorlatból ismerje is a belmissziói munkákat.

A most pályázó hat lelkész között van egy, aki ugy a külföldi, mint a hazai belmissziói munkákat valóban ismeri, ő az, aki városunkban 10 év óta éppen a belmissiói lelkészséget látja el igazi hozzáértéssel és olyan eredménnyel, ami országos viszonylatban is elsővé tette a debreceni református egyházat. Gondoljunk itt a vasárnapi iskolákra!!

Az ő hivatalos munka területe nem a nagy nyilvánosság előtt folyik le és nem a templomi szószéki szolgálatokra szoritkozik s ezért kevésbé ismerik és értékelik azt a nagy munkateljesitményt és tehetségét, ami őt a most megüresedett lelkészi állásra különösen elhivatottá teszi.

Ez a hely nem alkalmas arra, hogy az általa végzendő napi munkák programját ismertessem, ezért szolgálatából csak két ünnepnapi szolgálatot irok le, melynek én is tanuja voltam.

Három évvel ezelőtt, mint az általa szervezett és dirigált énekkar tagja a husvéti ünnep mindkét napján vele tartottam.

Husvét első napján reggel 9 órától estig az egyetemi klinikák különböző osztályain négy istentiszteletet tartott és osztott Urvacsorát. A második napon pedig, akkor még a régi közkórházban elhelyezett két osztály betegjeinek és az Auguszta tüdőszanatóriumban, délután pedig a Kishegyesiut végén lévő városi szegénykórház ápoltjainak tartott istentiszteletet és osztott Urvacsorát. A szegénykórházból a Deák Ferenc uccán lévő törvényszéki fogházba mentünk, ahol a rabóknak hirdette a testi börtönnél sokkal sulyosabb lelkibörtönből való szabadulás lehetőségeit.

A két nap alatt elmondott kilenc predikáció mind más és más ige alapján elmondott teljesen más és más beszéd volt.

Ezenkivül 10—12 fekvő betegnek is feladta az Urvacsorát, mindenikhez egy-egy kis beszédet mondva.

Ha azt nem vesszük is tekintetbe, hogy ezeken az istentiszteleteken ő vezette a gyülekezeti énekeket is és dirigálta azt a belmissziói énekkart, amelyik mindkét napon közreműködött ezeken az istentiszteleteken, akkor is mindenki megitélheti, hogy micsoda hatalmas tehetsége és munkaereje van.

Pályáját valóban lélekkel, hivatásból tölti be, ugy mint aki Isten elhivott szolgájának tekinti magát. Ebből magyarázható az is meg, hogy a szabad pihenésre szánt estéiből heti egy-két estét feláldoz arra, hogy a belmissziói énekkart betanitsa, amellyel aztán a fent elmondott helyeken, ahol nincs sem orgona, sem harmónium, az istentiszteleteket mélyebbé és felemelőbbé tegye.

Az ő puritán szerénysége sohasem engedte azt meg, hogy az általa végzett munkákat a nyilvánosság tudomására hozzák, hogy igy elismerésekben és köszönetekben legyen része. Mivel azonban a mai élet irtózatos vásári nagyhanguságában az ilyen értékes, de csendes, szerény emberek teljesen eltemettetnek és figyelmen kivül maradnak és mert most éppen az ő tehetségére és kiváló képességü egyéniségére a mostani lelkészi állásra különösen szükség van, nem hallgathattam el ezeket a nagy nyilvánosság előtt.

Igy személyesen szerzett tapasztalatom alapján azért is tettem bizonyságot *Nagy István*-ról, hogy mindenki lássa és megértse azt, hogy egy ilyen értékes embert vétek egy intézet, vagy klinikák harminc-negyven tagot számláló csoportjaihoz lekötni, amikor kiváló tehetségével és szép lelkületével egy tiz-tizenkétezer lelket számláló egyházrésznek valóságos áldásává lenne.

Debrecen, 1930 december 26.

Rasiszta Albert s. k.
a belmissziói énekkar tagja.

PAPP IMRE PÁRTJA

részéről az alábbi cikket juttatták el lapunkhoz:

Református anyaszentegyházunk kebelében élő hiveink nagy feladat előtt állanak, mindjárt az ujév kezdetén anyaszentegyházunk egyik igen fontos helyére lelkipásztort választanak, mi nem kis feladat elé állitja választó hiveinket, mert nem közömbös az, hogy a választók bizalma kit állit arra a helyre, hol Isten országát épiteni, munkálni kell.

Papp Imrét nem kell külön bemutatni a református hiveknek. Ki nem ismeri ezt a szerény, alázatos, Isten országának hüséges sáfárját, hiszen egy évtizede szolgálja már szeretett debreceni egyházát, épitett, alkotott ő már annyit, hogy maradandó emlékét egyháza mindenkor szeretettel őrzi meg. Felesleges őt ismertetni, az ő érdemeit méltatni szeretett hivei előtt, hiszen az ő néhányezer szeretett tanitványai, kiket imádkozni tanitott, mindennél többet beszélnek.

Az igazságnak győzni kell! Az igazság félremagyarázhatatlanul Papp Imre mellett áll.

Papp Imre először 1924-ben, vagyis 6 évvel ezelőtt tünt fel, amikor már szeretett hiveinek a bizalma ő felé fordult, melyet a mai napig is teljes mértékben bir.

Mindnyájan szavazzunk Papp Imrére.

Debrecen, 1930 december hó 31-én.

Daróczi János
választó.

Bristol szálloda
BUDAPEST
legszebb pontján, a Dunaparton
Uj vezetés mellett ajánlja:
Előkelő patinás szállodájának gyönyörü szobáit, a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon:

Egy ágyas uccai	P 10—16-ig
Egy ágyas udvari	P 6—10-ig
Két ágyas uccai, dunaparti	P 24—40-ig
Két ágyas uccai	P 20—24-ig
Két ágyas udvari	P 15—18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők — Minden szobában hideg és meleg viz telefon, rádió.

Ettermi árak:

Complett reggeli: kávé, vagy tea vagy kakao egy tojással, vajjal és jam-al	P 1.20
Kitünő ebéd vagy vacsora menü	P 2.40
Kitünő ebéd, vagy vacsora menü előételiel	P 4.—

Ezen lapra
hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. — Szobarendelés lehetőleg 2—3 nappal előbb eszközlendő. — Bristol szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörübb átlátás nyilik a Dunára és a budai hegyekre.

Szén, koksz és tüzifa
a legjobb minőségben, legolcsóbb árban beszerezhető:
Gabányi utóda Láng Miklós
Debrecen legrégibb üzletében
CSAPÓ-UTCA 28. SZÁM ALATT. — TELEFON: 4—49.

Vizvezetéket, központi fütést, gázfütést, fürdőszobaberendezést, épület bádogosmunkát
felelősség mellett a legolcsóbban vállal
Lerchner Elemér
Debrecen, Szent Anna ucca 54. Kisposta-udvar.
KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN!

Jó minőségü tégla és cserép
kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő ucca 2.
Telefon: 610.

Balint Margit női divat termében készülnek mélyen leszállitott árban kabátok, utcai és estélyi ruhák. -- Péterlia-utca 30.

A Műpártoló Egyesület kiállításáról

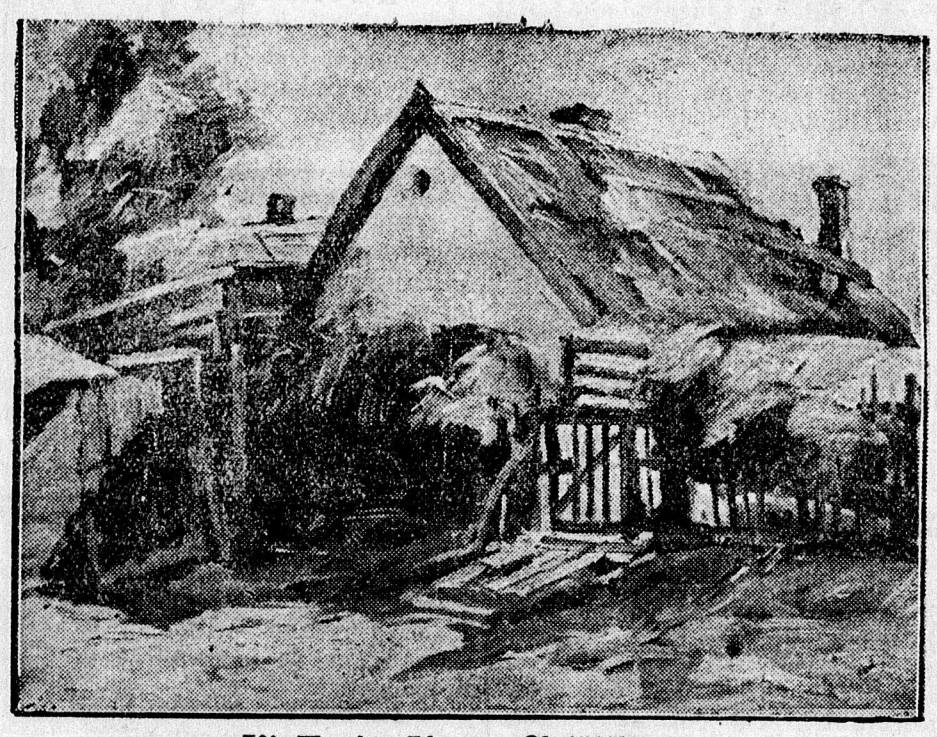
Rimanóczi József: »Itatás«.

Toroczkai Osvald: »Utca Gölniczbányán«.

B. Kokas Klára: »Utcagyerek«.

Ifj. Kovács János: »Olajütőben«.

A vasárnapi levente-ünnepély szereplői.

Unger István,
a »Csodabár« rendezője.

Néhai pipások és pipaörökösök figyelmébe

Még egyszer felhivjuk a néhai pipások és pipaörökösök figyelmét arra hogy ha pipáikat értékesiteni akarják, hozzák be az Ingóságközvetitőbe, mert az uj év után megkezdődik a nagy pipakiállitás -- Ugyancsak felhivjuk a pipakedvelők figyelmét is arra nézve, hogy tekintsék meg az Ingóságközvetitő gyönyörü pipagyüjteményét, ahol a legszebb szivott pipákat és csibukokat igen olcsó áron szerezhetik be. A pipásokon kivül mindenkinek saját érdeke, hogy tekintse meg ünnepek után az Ingóságközvetitőt. -- Debrecen legnagyobb alkalmi árnházát, mert ott elképzelhetetlen olcsó áron kaphatók mindenféle butorok, komótok, vitrinek, könyvszekrények, szekrények, bidermájer és uri szoba asztalok, álló tükrök, kandelláberek, lámpák, antik székek és ebédlő székek, virágoszlopok, kottatartók, alabástrom oszlopos álló órák, zenélő és kakukos órák, irógasztalok, stb. — Ha bárkinek bármilyen ingóságra van szüksége, mielőtt beszerezné, nézze meg, nem-e kaphatná meg féláron az Ingóságközvetitőben.

Keresünk azonnali megvételre: gyermekkocsikat, fürdőkádakat, háztartási kisebb jéghütő szekrényeket zálogcédulákat.

Vizvezetéket kötelező bevezetni,

ne dobja ki a pénzét, hanem kérjen árajánlatot

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerü munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez. Égvetés dijtalan.

Tüzelőanyagot

a legjobb minőségben, a legolcsóbb áron szállit a

Magyar Közlekedésiselők

debreceni tüzelőanyagtelepe

SALÉTROM U. 3. SZ. TELEFON 1434. SZ.

Sodrony ágybetétet

legjobb minőségel készit

Neumann Péterlia ucca 17.

Az ipartestület munkája az elmult évben

A debreceni iparostársadalom ügyeinek intéző fóruma, az Ipartestület, egyike a legelfoglaltabb hatóságoknak. Különösen az utóbbi évek konjunktúrájában, mikor a nehéz gazdasági viszonyok a legegyszerűbbnek látszó problémákat is szövevényessé kuszálták: halmozódott fel, mint minden hivatalban, az Ipartestületen is a teendők száma. Ezt a nehéz munkát, az iparosságnak, ennek a mai idők viharát talán legjobban érző társadalmi osztálynak érdekképviseletét intézi az Ipartestület, — élén Varjassy Imre elnökkel, akit az iparostársadalom szeretete és bizalma már éveken át állított e testület élére, Lechner Lajos jegyzővel és Jándy Ferenc irodatisztel.

Az Ipartesület munkája 1930-ban.

Lechner Lajos, az Ipartestület kiválóan képzett, fáradhatatlan jegyzője volt szives az Ipartestület elmult évi munkájának fontosabb mozzanatáról tájékoztatni az alábbiakban:

— Az iparosság általános helyzete nem mutatott fokozottabb javuló tendenciát az 1930-as évben sem. A többi társadalmi réteg leromlása az iparosságra van mindenkor a legnagyobb hatással. Mivel a gazdaközönség helyzete süllyedőben volt az utóbbi időkben, a tisztviselő osztály pedig fixuma dacára még messze áll a békebeli életstandardtól: ezt károsan érezte meg az ipari forgalom.

Az Ipartestület azáltal igyekezett segiteni a helyzeten, hogy munkát kért a várostól és az államtól és kérte, hogy az olyan munkákat, melyek csak később kerülnének elrendelésre: már most irják ki.

A kisipari kölcsön.

A kisipari kölcsön folyósitására is lépéseket tett az Ipartestület. — Itt azonban a kölcsön igazi hatását nagy mértékben deprimálta az a körülmény, hogy azt Pesten osztották szét s ez a kölcsönt vidéki iparosok részére nagy mértékben megdrágította. Az Ipartestület kérte, hogy decentralizálják a kölcsön folyósítását s már kilátásban van helyezve, hogy a kölcsön a jövőben a kamarák székhelyén kerül folyósításra.

Gyülések a közterhek csökkentése ügyében.

— Kérte ezenkivül az Ipartestület a közterhek csökkentését, hivatkozva azon tényre, hogy az iparosság éppen úgy károsodott, mint a gazdatársadalom. Több nagygyűlés a gazdasági helyzet megjavitásával foglalkozott és országos mozgalmat inditott az iparosság érdekében. Kérte az adókivetések átvizsgálását s a forgalmiadó teljes eltörlését, mert ezt senki nem fizeti rá a vételárra s az egész terhe az iparosra hárul.

Az Ipartestületnek szociális szempontból egyik legfontosabb szerve: a békéltető bizottság, is több tárgyalást tartott s ezeken igyekezett a differenciákat mindenik fél érdekei szerint elsimitani s a felek költségeinek teljes megkimélésével itéletet hozni. Ezenkivül az Ipartestület mindennap tart békéltetést, melyet Lechner Lajos jegyző végez páratlan tapintattal s a békéltető tárgyalásokon tulajdonképpen csak az itt leszürt anyag kerül elintézésre.

Az iparos székház ügye.

— Az iparos székház ügyéről, ha lenne szives valamit mondani? — kérdezzük.

— A székház most már teljesen ki van fizetve, de természetesen kölcsönpénzből. A megajánlott adományoknak sajnos egy igen jelentékeny része nem folyt be, az iparosság nehéz helyzete miatt. — Az Ipartestület e tekintetben az államtól remél hosszabb lejáratu s kamatmentes, vagy kiskamatu kölcsönt. (K. I.)

Volt-e neked is...

Volt-e neked is bánatos éjed?
Álmatlan, gyötrő árnyakkal teli...
Szállt-e a vágyad ahhoz, kit szeretsz?
De aki tudod, csak kineveti!

Volt-e neked is ezer óhajod?
De ami mégis csak egyet akar...
Ami körülleng apró emlékként
S úgy érzed átfon, ölel, mint a kar.

Égtél-e csókravágyón hiába?...
És csalódtál-e, ha vitt az ösztön?
Ugy-e Te is úgy érezted akkor
Hogy egy tört szívvel több van a földön!

GAYNÉ, ÉDY.

Közérdekü levelek

A ROKKANT TELEP HÁROM UTCÁJÁT ELZÁRTÁK A FORGALOMTÓL.

Kérjük tisztelettel, a közérdekre való tekintettel b. lapjában az alábbi sorainknak helyet adni sziveskedjen.

A sámsoni uton, a sorompón túl balra terül el a hadirokkant telep a kövesút mellett. Ezen területet az OFB. utján kapták drága pénzért a hadirokkant hősök. Az OFB ítélete alapján a közterületnek, illetve utcának rendelt részeket a házhelyhez juttatottaknak meg kellett fizetni. Ilyen három utca lett csinálva, közvetlen a sámsoni kövesút mellett. Ezen útakat most cölöpökkel elzárták, körülárkolták hogy a közlekedés elzárva legyen. Most ezen lakásokat a Szeder-utcáról félkilométeres kerülővel lehet szekérrel csak megközeliteni, de arra aztán a járhatatlan út miatt fuvarost senki sem fog kapni. Hogyan lehetséges az, hogy a köves ut közvetlen közelében három utcát elzárjanak a közforgalomból, melyet az ottani lakosok készpénzért vásároltak meg és őket senki sem kérdezte meg, kinek az utasitására történt ez és milyen törvényes alapon? Kérjük a Polgármester úr őméltóságát, hogy a fentirt sérelmeket orvosolni, egyben az elzárt utak visszaállitása iránt a legsürgősebben intézkedni kegyeskedjen.

Az összes hadirokkant lakosok nevében: **csécsi Nagy Lajos** telepi lakos, hadirokkant.

——oooOooo——

MAGYAROK VÉRE

— *REGÉNY* —

Irta: Szalacsy R. Imre

(2)

— Felkelt már az ur? — állitott be az alsó major számadó juhásza a konyhába.

— Hogy kelt volna! — méltatlankodott a szobalány, — későn feküdtek le az éjjel.

— Nó! — állott meghökkenten a puszták gyermeke.

— Aztán mit akar ilyen jókor, Andris bácsi?

— Dolgom volna vele.

— Majd egy óra mulva jöjjön; akkor...

— Megvárnám!

— Ahogy akarja. Nekem nyolc! — perdült ki a leány, mig Csapó Andris számadó is körülményeskedett a lakás elé és ránehézkedett a botjára. Olyan dérütötte öregedő ember volt Csapó Andris, ki világéletében a birkák között lötyögött. Nehéz, megfontolt járásu. Megfontolt beszédü. Szürke szemeiben az észnek könnyü felfogása villogott. Arcát hindusra égette le a nap, cserzette ki a tavaszi szél, nyári zápor. — Türelmesen, mint aki megszokta az idő lassu pergését, várta az intézőt.

Mikor a távoli faluban hét órára harangoztak, még mindig ugyanabban a helyzetben állott a számadó. Élénk sürgés, forgás jelezte, hogy már nemsokára megéled az uri lakás is. Kávé illata terjengett a konyha körül, majd kozmás tejnek büze csavarta az orrát a juhásznak. Ügyes, bajos tanyai asszonyok vetődtek a ház elé, — majd tova mentek. Hét óra után álmos, unt arccal jött az irodába a gyakornok s mogorván fogadta a számadó szerencsés jó-reggelét.

— Mi baja kendnek?

— Az urral von dolgom! — mondotta tompa, szintelen hangon — Csapó,

— Nem intézhetem el én?

— Nem! E' más dolog! — huzta meg szürét a vállán a juhász. A gyakornok bement az irodába, és egymástérő ásitások között ragadta meg azt a szerencsétlen tollat, mely kezeügyébe esett.

Végre elérkezett a várt pillanat. Ugy nyolc óra felé megjelent friss beretvált arccal az intéző is. Javakorbeli, izmos ember volt, kinek arcán tombolva virult az egészség. Erős, lóden ruhában, keményszáru csizmában lépett az ámbitusra.

— Hol van a számadó? — kérdezte az ott járó szobalánytól.

— Itt áll kivül! — de már akkor Csapó is előilledelmeskedett és levette zsiros, keményre edzett, nagyszélü kalapját.

— Szerencsés jó reggelt! — köszönt a juhász, mig kunkorgós, hosszu fürtjeit elsimitotta a homlokáról.

— Na hé! hát mi baj? — dugta zsebre kezeit a tiszt, mig lábait széjjel vetette.

— Baj van tekintetes uram! — állott a juhász levett kalappal.

— A birkákkal?

— Nem! Sokkal nagyobb a baj.

— Nó!?

— Az urfival! — halkitotta szavát a számadó — és széjjelnézett, hogy nem hallja-e más.

— Mi baj van vele?

— Itt nem mondhatom!

— Gyere az irodába.

— Ott van a másik urfi: a gyakornok urfi, — huzódozott a juhász.

— Hát nem vele van baj?

— Nem! A Laci urfiról szeretnék egyet-mást mondani.

— A fiamról?

— A' biz a!

— Gyere! — szólt az intéző és elindult a parkba. A juhász nyomon követte. Az első filegóriánál megálltak.

— No ki vele! mi az a baj? — kérdezte az intéző.

— Az kérem alásan, hogy tessen beszélni az urfival, mert Isten az atyám, hogy nagyot teszek. Negyven esztendeje már, hogy szolgálom a káptalant, de...

— Bántott? — vágott a juhász szavába az ur.

— Engem aztán nem? Hanem a lányom!

— Ugy! — mosolyodott el alig észrevehetően az intéző.

— Tekintetes uram! Eddig megőriztem a lányomat, de hagy ezután mi lesz, csak az Isten tudja. Még magam is ember vagyok, ha kell, de Gazsi, Pehely Gazsi meg éppen legény. Hát én csak azt mondom, hogy ne kóricáljon az alsó major körül az urfi.

— Hej az apád... — és nagyot káromkodott az intéző és menten képen vágta a vén embert, hogy az megbillent a sulyos ütéstől. A számadó a szája szélébe harapott, eltorzult az ajka, de nem szólt. A kezéből kiesett nehéz kalapját felvette s mintha csak minden gondolata a kalapért nyomná a fejét, szépen, lassan törülgette a régi jószágról a kert porondos fövényét.

— Disznó paraszt! — üvöltött a tiszt, — hát ki parancsol itt a tanyában, mi!? Takarodj, mert kiruglak!

— Áldást, békeséget! — köszönt el a számadó, — s még csak annyit mondott. — Én aztán megmondtam! — Aztán szépen tempósan ellábalt a vén ember, de akkor már a lelkén égett a pofoncsapás, melyet oly durva méltatlansággal kent rá az intéző. Egyenesen ment a kosok falkájához, s ugy tett, mintha semmi se történt volna. Csak délben mondott annyit a lányának:

— Bori! ha mégegyszer erre jár az urfi, hát szólj nekem! — A szép, karcsu, pirosarcu lány méginkább elpirult és szégyenkezve mondotta az apjának:

— Ne törődjék vele, idesapám! Elbánok én vele.

— Csak azért mondom! — evett nyugodtan a vén számadó. A delelés után a vén ember mellé huzódott Pehely Gazsi, a nyalka bojtár, aki után a tanya minden leánya vesződött.

— Beszélt vele, Andris bátyám?

— Igen! — mondotta szintelen hangon Csapó.

(Folytatása következik.)